

בית לכל ילד (ע"ר)

A Home for Every Child

מעטפת טיפולית מקיפה לילדים ומשפחות בסיכון

2023
דוח שנתי

יוני 2024

בית לכל ילד (ע"ר)

A Home for Every Child

מעטפת טיפולית מקיפה לילדים ומשפחות בסיכון

דוח שנתי

2023

יוני 2024

הפקה והוצאה לאור:
עמותת בית לכל ילד

כתיבה עריכה:
דבורה ברדה - מנהלת מחקר ופיתוח

הגהה ועיצוב:
ציפי ברמן

רח' יד חרוצים 4, ת"ד 53355, ירושלים
טלפון: 02-6333345 | פקס: 02-6719650
דוא"ל: office@bily.org.il | אתר: www.bily.org.il

דבר המנכ"לית

בימים אלו אנו ממשיכים בעשייה בכל הכוח ולאור זאת אני גאה להציג בפניכם את דוח פעילות העמותה לשנת 2023.

הדוח מבוסס על איסוף נתונים מפורט ושיטתי עבור כל שנת 2023, תהליך שהנהגנו בעמותה החל משנת 2019. כל המרכזים שהעמותה מפעילה אוספים מדי שנה נתונים אודות הילדים המטופלים בעמותה ומשפחותיהם. הדוח הנוכחי מציג את תמונת המצב העדכנית של פעילות העמותה.

העמותה רואה חשיבות רבה בביסוס הידע שרכשה, פיתוחו, כתיבתו והפצתו.

אני מאמינה כי הידע חשוב הן לזיהוי המענים המקצועיים המתאימים לאוכלוסייה הנזקקת לשירותינו והן להעמקת המומחיות המקצועית שלנו ולבניית אסטרטגיות יעילות ומוצלחות למניעת אלימות נגד ילדים ולטיפול בילדים נפגעי הזנחה, התעללות וטראומה.

בשנת 2023 המשיכה עמותת בית לכל ילד, העמותה החברתית המובילה בתחום הטיפול בילדים נפגעי התעללות והזנחה ובבני משפחותיהם, להפעיל שירותים מצוינים למען ילדים בסיכון: מרכזי מיטל לטיפול בפגיעות מיניות בילדים, רשת של מועדוניות לילדים בסיכון, בית המעבר רעים, מרכז החירום על שם שוסטרמן, תוכניות הכשרה לצוותים מקצועיים ועוד.

לאורך שנות עבודתי כמנכ"לית בעמותת בית לכל ילד בורכתי בשותפים מלאים לדרך, הראשון שבהם הינו הצוות המקצועי של משרד הרווחה והביטחון החברתי וכן צוותים של משרד החינוך ומשרד הבריאות, ראשי רשויות, מנהלות לשכות רווחה, והצוותים העירוניים איתם אנו עובדים ב-18 רשויות בהן העמותה מפעילה את שירותיה. בכל אחד ממקומות אלו, מפעילה

בסוף שנת 2023, אשר נתוניה מוצגים בדו"ח זה, נפתחה מלחמת חרבות ברזל. מלחמה קשה ומלאת קורבנות בגוף ובנפש. מלחמה אשר נמשכת עד לימים אלו.

המלחמה תפסה את העמותה, כמו גם את שאר מדינת ישראל בהפתעה גמורה וכפתה עלינו ליזום הערכת מצב יומית, לארגן מחדש חלק מהפרויקטים ולהמשיך את העבודה עם הילדים והמשפחות תחת תנאים משתנים, איום וחרדה.

חוסנה של העמותה ניכר היה מיד בימים הראשונים של המלחמה. שדרת הניהול הכוללת את 12 מנהלי המרכזים והמטה שלנו נפגשה תכופות בזום וביחד קיבלנו החלטות יום יומיות מורכבות תוך רגישות מרבית.

העובדים עצמם, אשר חלקם היו נתונים תחת ירי טילים מאסיבי, ישבו במקלטים שעות ארוכות ללא מסגרות לימוד לילדיהם ואנו תמכנו בהם ואפשרנו להם את מלוא הגמישות הנדרשת. חלק מעובדי העמותה גויסו בצו 8, חלק ניכר מהנשים העובדות נשארו בבתיהן כהורה יחיד לאחר שבעליהן גויסו. הוספנו הדרכות, ימי הפוגה לצוותים, שי למגויסים ותמיכה לנשות המילואימניקים. פיתחנו מאגר מקצועי של קורסים וחומרים מקצועיים המתאימים לטיפול בטראומה מיידי ועודדנו את עובדינו לקרוא ולהשתלם.

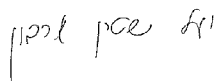
עובדינו המסורים, אשר הינם מומחים לטיפול בטראומה בילדים, עובדים ביום יום עם נושאים קשים ורגישים. בעקבות מצב המלחמה נדרשו כלל העובדים להתייחס בטיפול גם למצב הנוכחי שהיווה מצב של "טראומה על טראומה".

החל מתחילת המלחמה, כלל מסגרות העמותה פעלו בצורה מלאה ונתנו מאז ועד היום מענה מורחב לילדים ולמשפחות.

בנוסף, אבקש להביע את הוקרתי לילדים ולמשפחות המטופלים בעמותה אשר בוחרים לתת בנו אמן יום אחר יום ושעה אחר שעה, עוברים אתנו כברת דרך במסע נפשי עמוק ומפקידים את נפשם בידנו. ההזדמנות להושיט להם יד והקשר שנוצר איתם הם המנוע של עבודה חשובה זו.

אני מייחלת לשיבה של כלל חטופינו לביתם ולהבראת כלל הפצועים בגוף ובנפש – חיילים ואזרחים כאחד. אני מקווה לחזרתם המהירה של כלל המפונים לביתם בביטחון ובשקט ולחזרתה של ארצנו לימים שקטים ובטוחים.

בכבוד רב

יעל שטרן-גורדון

מנכ"לית העמותה

העמותה מרכזים חדישים ומאובזרים ומקיימת קשרים מקצועיים ענפים ופוריים עם מגוון רחב של גורמי קהילה.

גם השנה עסקנו בפיתוח והכשרה של אנשי מקצוע. פתחנו קורס אינטגרטיבי להכשרה בטיפול בילדים ונוער פוגעים ונפגעים ל-33 אנשי מקצוע מתוך ומחוץ לעמותה והכשרנו אנשי צוות להנחיית סדנאות חמלה. הענקנו מענקים לסיוע ללימודים לעובדים שלנו במקצועות הטיפול בשיתוף עם קרן וואהל, זאת בנוסף להכשרות, הדרכות והשתלמויות הניתנות לעובדי העמותה.

אני רואה בעבודתי זו שליחות ציבורית מהמעלה הראשונה ומודה על הזכות שניתנה לי להוביל את העמותה.

אני מודה לכל המנהלים/ות והעובדים/ות בעמותה על עבודתם המסורה ועל מחויבותם העמוקה, במיוחד בימים קשים ומתוחים אלו. אני נרגשת כל פעם מחדש לראות את הקשר של העובדים עם הילדים ועם המשפחות ואת מסירותם לשלומם וביטחונם הפיזי והרגשי. עובדינו הינם המשאב היקר לנו ביותר ואנו משקיעים מחשבה רבה בפיתוחם ובקידומם.

עוד אני מודה למר גיא צור, יושב ראש הוועד המנהל, על פעילותו החשובה לקידום העמותה ולכל חברי הוועד המנהל וחברי ועדת ביקורת: פרופ' אשר בן אריה, ד"ר חניתה קושר, ד"ר רנא אסעד, מר אוהד שרמן, ד"ר אבי רמות וגב' בוני גולדברג – על הסיוע בפעילות העמותה לאורך השנה.

פעילות העמותה ואיכות הטיפול שאנו מעניקים לילדים תלויות במידה רבה גם בתרומות ובתמיכה של גופים חוץ-ממשלתיים. תודה לקרנות ולגופים שתורמים לעמותה. תרומותיהם הן נדבך חשוב ביכולת העמותה לספק שירותים באיכות גבוהה לילדים ולמשפחות.

מבוא

דוח הנתונים שלפניכם מציג תמונת מצב סטטיסטית עדכנית של השירותים שסיפקה עמותת בית לכל ילד בשנת 2023. זהו הדוח הסטטיסטי החמישי שהעמותה מפיקה אודות פעילותה.

דוחות הנתונים השנתיים של העמותה מתבססים על איסוף שיטתי של נתונים כמותיים הנערך בסוף כל שנה, בכל אחד מהמרכזים והשירותים של העמותה. בהליך איסוף הנתונים, כל מסגרת בעמותה מדווחת על הילדים המטופלים אצלה על פי מדדים של מצב ומאפיינים של הילדים ושל המשפחות המטופלות ומדדים של משך, סוג ואופי השירותים שסיפקה המסגרת לכל ילד. הנתונים הללו דווחו עבור כל ילד וילדה המטופלים בעמותה, ואפשרו בניית מסד נתונים מקיף ועדכני.

מסד נתונים זה, המאפשר לבחון את פעילות העמותה במבט-על וכולל נתונים אודות מאפייני הילדים וצרכיהם, לצד נתונים לגבי השירותים והמענים, יאפשר לדייק את ההתאמה בין השניים ובכך לשפר את טיב ויעילות השירות שמציעה העמותה.

הדוח מורכב משישה פרקים: פרק 1 - מציג תמונת מצב כוללת של העמותה - השירותים שהיא מפעילה, הפריסה שלה בארץ והמבנה הארגוני שלה, וכן נתונים של כלל הילדים שקיבלו שירותים בעמותה. הפרקים האחרים מציגים את השירותים של העמותה: פרק 2 - מרכזי מיטל לטיפול בילדים שנפגעו מינית ובילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת; פרק 3 - מועדוניות לילדים בסיכון; פרק 4 - מרכז החירום על שם שוסטרמן - היחידה האינטרנית (פנימייתית) והיחידה הטיפולית-ייעוצית; פרק 5 - בית המעבר רעים; ופרק 6 - השתלמויות והכשרות פנים וחוץ ארגוניות לאנשי מקצוע.

תוכן העניינים

04

מבוא

05

פרק 1: עמותת בית לכל ילד - סקירה כללית

16

פרק 2: מרכזי מיטל

52

פרק 3: מועדוניות לילדים בסיכון

70

פרק 4: מרכז החירום על שם שוסטרמן

90

פרק 5: בית המעבר רעים

98

פרק 6: השתלמויות והכשרות לאנשי מקצוע

104

השותפים שלנו

בית לכל ילד היא העמותה החברתית המובילה בישראל בטיפול בילדים במצבי מצוקה וטראומה ובמשפחותיהם. העמותה מומחית בהתמודדות עם מצבי אלימות במשפחה ובטיפול בילדים הסובלים מהזנחה והתעללות. בית לכל ילד היא עמותה ותיקה אשר נוסדה בשנת 1975 ובשנת 2010 התמזגה עם עמותת "תקומת אריה" שפעלה בתחומים דומים. מזה כ-50 שנה שהעמותה פועלת למען ילדים וילדות נפגעי התעללות והזנחה ורואה שליחות בקידום שלומם ורווחתם של ילדים בישראל. בכל שנה מטופלים בעמותה אלפי ילדים ומשפחות, הן במסגרות טיפול חוץ-ביתיות לילדים המוצאים מביתם והן במגוון תוכניות טיפול בקהילה.

נוסף על כך, העמותה מכשירה אנשי מקצוע באמצעות קורסים והשתלמויות בנושאים שונים בתחום מומחיותה. העמותה מפעילה שירותים ומסגרות במימון, שיתוף ופיקוח משרד הרווחה והביטחון החברתי וכן בשיתוף ופיקוח של משרדי ממשלה נוספים ובכללם משרד החינוך ומשרד הבריאות, רשויות מקומיות וגורמים נוספים בקהילה שעניינם טיפול בילדים ובמשפחותיהם. לעמותה ועד מנהל פעיל ובו אנשי מקצוע ואנשי עסקים בכירים, בעלי ידע וניסיון בתחום החברתי והעסקי, הפועלים בהתנדבות וביחד עם מנכ"לית העמותה מכוונים ומפקחים על פעילות העמותה.

השירותים והמסגרות של העמותה

יחודה של עמותת בית לכל ילד הוא בהפעלת רצף שירותים וטיפולים לילדים במצבי סיכון ומצוקה, הניתנים במסגרות בקהילה, במסגרות שהייה יומית ובמסגרות השמה חוץ-ביתיות.

שירותים בקהילה

מרכזי מיטל לטיפול בפגיעות מיניות בילדים – בשנת 2023 הפעילה העמותה שישה מרכזי מיטל (ירושלים, בית שמש, מטה בנימין, אשדוד, פתח תקווה ולוד) מתוך 21 מרכזים דומים שהפעיל משרד הרווחה והביטחון החברתי ברחבי הארץ בשנת 2023. המרכזים מספקים טיפול הן לילדים שנפגעו מינית, הן לילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת והן לילדים שהתנהגותם המינית פוגעת ושלא מתנהל בעניינם הליך פלילי. לכל מרכז מיטל יש לפחות שתי שלוחות בערים נוספות. המרכזים פועלים במימון, שיתוף ופיקוח של משרד הרווחה והביטחון החברתי.

מרכז החירום על שם שוסטרמן, היחידה הטיפולית-ייעוצית – היחידה הטיפולית-ייעוצית פועלת לצד היחידה האינטרנית במרכז החירום על שם שוסטרמן ומטפלת טיפול מרפאתי בילדים ובהורים במצבים של פגיעה, חוסר תפקוד מתמשך של ההורים וטראומה קשה. למרות מצבם ניתן עדיין לטפל בילדים אלו בקהילה, אך לא פעם, הטיפול במרכז הוא החלופה הטיפולית האחרונה לפני הוצאתם למסגרת השמה חוץ-ביתית. היחידה פועלת במימון, שיתוף ופיקוח של משרד הרווחה והביטחון החברתי.

מועדוניות לילדים בסיכון – המועדוניות הן מסגרות שהייה יומית לילדים במצבי סיכון ומצוקה. אלו מסגרות טיפוליות-חינוכיות קבוצתיות משלימות, הפועלות לאחר שעות הלימודים, חמישה ימים בשבוע. מטרת-העל של המועדוניות היא למנוע הוצאת ילדים מביתם תוך מתן טיפול מאומץ בקהילה

ומילוי הצרכים אשר אינם נענים במסגרת המשפחה. בשנת תשפ"ג, הפעילה העמותה שש מועדוניות ברחבי ירושלים: שתיים מהן פעלו בדרום ירושלים עבור האוכלוסייה היהודית וארבע במזרחה עבור האוכלוסייה הערבית. המועדוניות פועלות בשיתוף ובפיקוח של עיריית ירושלים, משרד הרווחה והביטחון החברתי ומשרד החינוך.

שירותי השמה חוץ-ביתיים

בית מעבר – בית מעבר הינו שירות השמה חוץ-ביתי ייחודי לילדים בגיל הרך ולילדים צעירים (שלוש עד עשר שנים) הנתונים במצבי משבר חמורים, סובלים מטראומות מתמשכות ומורכבות והוצאו מביתם בשל מצבים קשים של התעללות, הזנחה ונטישה. בית מעבר הינו מסגרת ביניים זמנית לצורך אבחון, טיפול וגיבוש המלצות להמשך. בשנת 2020 פעלו בישראל שלושה בתי מעבר, כולם הופעלו על ידי עמותת בית לכל ילד – בית שרמן, ובית רעים בירושלים והבית של שרי בבאר שבע. על פי החלטת משרד הרווחה, במרץ 2020 נסגר הבית של שרי וביוני 2021 נסגר בית שרמן. בית רעים המשיך לפעול גם במהלך שנת 2023 במימון, שיתוף ופיקוח של משרד הרווחה והביטחון החברתי ונסגר גם הוא בתחילת 2024.

מרכז החירום על שם שוסטרמן, היחידה האינטרנית – היחידה היא מסגרת פנימייתית הנותנת מענה לילדים אשר סבלו מהתעללות ומהזנחה במשפחתם ונתונים במצבי סיכון ומצוקה. היחידה קולטת ילדים מהגיל הרך עד גיל ארבע-עשרה, אשר הוצאו מביתם בצו בית משפט בשל התעללות וסיכון וזקוקים להגנה דחופה. בנוסף להגנה, הילדים עוברים אבחון מקיף ומעמיק ומקבלים ומעטפת טיפולית-מעברית המותאמת עבורם. הילדים חיים ולומדים ביחידה בתנאי פנימייה. לקראת סוף השנה ניתנת המלצה לכל ילד לתוכנית השמה וטיפול קבועה. היחידה פועלת במימון, שיתוף ופיקוח של משרד הרווחה והביטחון החברתי ובשיתוף פעולה עם משרד החינוך ומשרד הבריאות.

תוכניות ייחודיות וקורסים

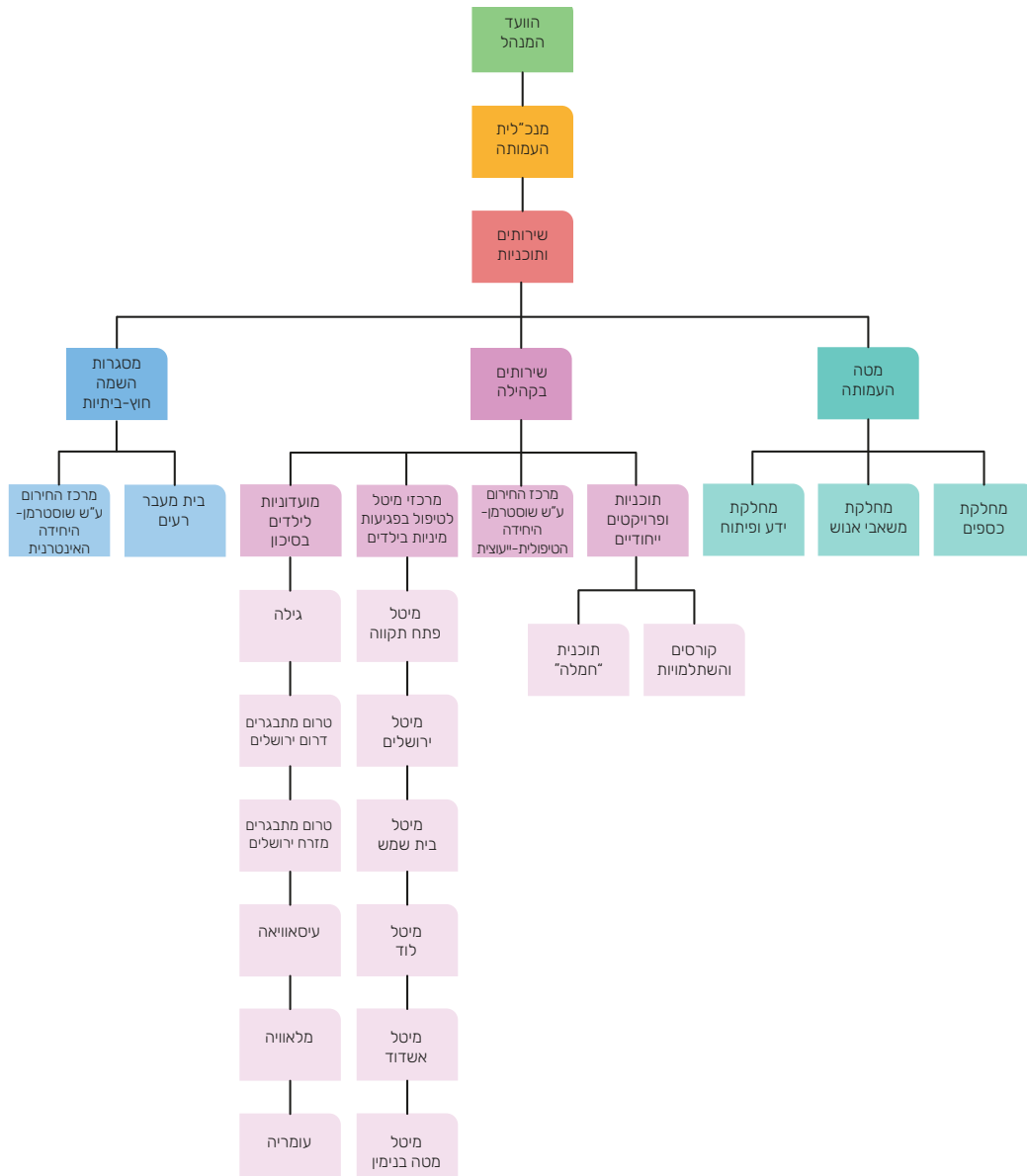
תוכנית "חמלה" – תוכנית התערבות טיפולית-חינוכית קבוצתית להורים המתקשים בתפקוד ההורי ומיועדת בעיקר להורים הפוגעים בילדיהם פגיעה פיזית ורגשית. מטרת התוכנית היא לשפר את היכולות ההוריות שלהם ועל ידי כך להביא לידי הפסקת הפגיעה בילדים. בשנת 2023 התקיים קורס הכשרת מטפלים של עמותת בית לכל ילד להנחיית סדנאות חמלה והתחיל השלב הראשון של קבוצת חמלה חדשה שעתידיה להסתיים במהלך שנת 2024.

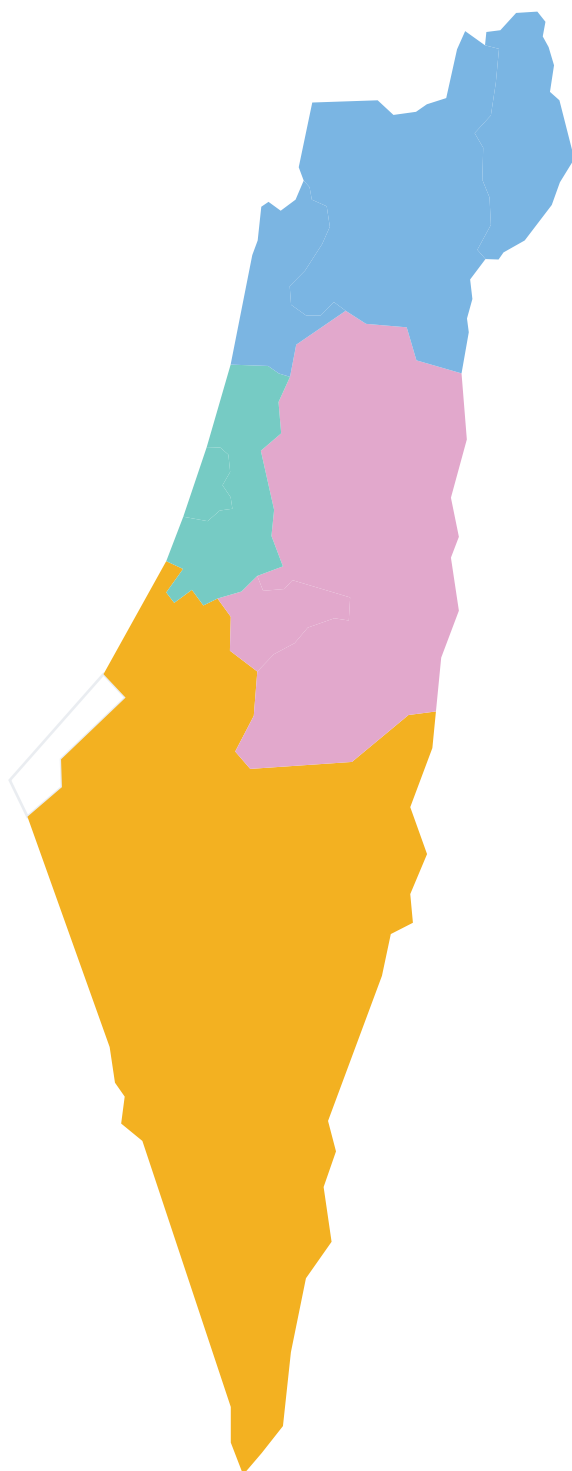
השתלמויות וקורסים לאנשי מקצוע – תוכניות התמחות והכשרה, קורסים והשתלמויות לעובדים בעמותה ומחוצה לה. בשנת 2023 קיימה העמותה קורס הכשרה אינטגרטיבי לטיפול בפגיעות מיניות בילדים ובנוער נפגעים ופוגעים, תוכנית התמחות בטיפול בילדים נפגעי תקיפה מינית, קורס בנושא התערבות טיפולית במשבר (הט"מ), תוכנית התמחות בפסיכולוגיה קלינית ותוכנית להכשרה מעשית של סטודנטים לעבודה סוציאלית.

מבנה העמותה

פריסה ארצית

מחוז מרכז

- אור יהודה 🏠
- הוד השרון 🏠
- יבנה 🏠
- מודיעין-מכבים-רעות 🏠
- לוד 🏠
- פתח תקוה 🏠
- ראש העין 🏠
- רחובות 🏠

מחוז ירושלים

- בית שמש 🏠
- ביתר עילית 🏠
- בקעת הירדן 🏠
- גבעת זאב 🏠
- גוש עציון 🏠
- ירושלים 🏠
- שער בנימין 🏠
- מעלה אדומים 🏠
- נעלה 🏠

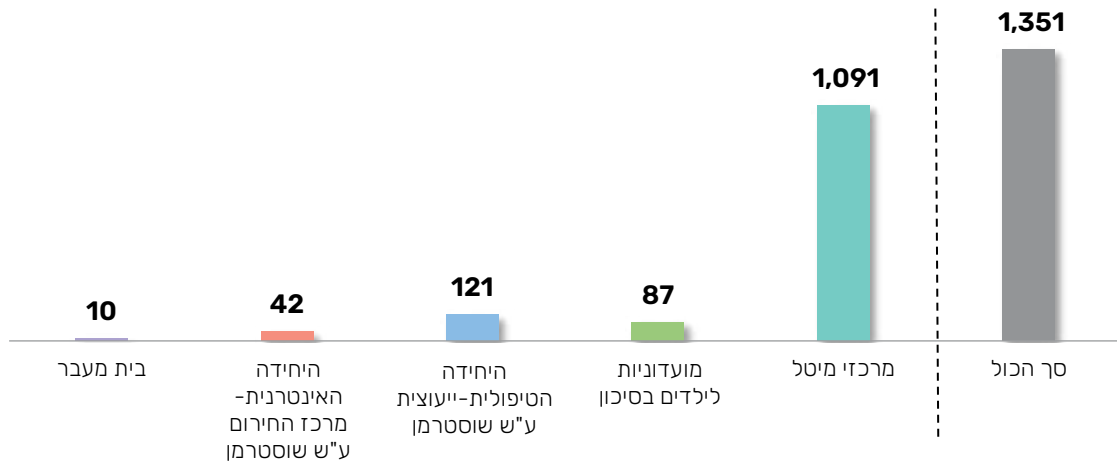
מחוז דרום

- אשדוד 🏠

נתונים על הילדים והמשפחות המטופלים בעמותה

בשנת 2023 טופלו בעמותה 3,144 ילדים ומשפחותיהם (1,351 ילדים ו-1,793 הורים). התרשים שלהלן מציג את מספר הילדים הכולל שטופל בעמותה ואת מספרם בכל מסגרת ושירות של העמותה. השירות העיקרי של העמותה בשנת 2023 ניתן במרכזי מיטל המטפלים בילדים בתחום הפגיעות מיניות.

מספר הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי מסגרת טיפול

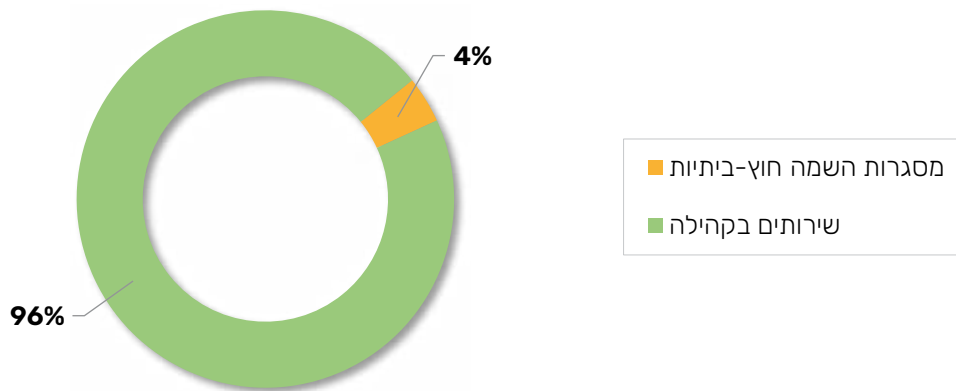
כחלק מהתפיסה הטיפולית של העמותה, בנוסף לטיפול בילדים עצמם, ניתנים להוריהם טיפול, הדרכה, ייעוץ, ליווי ותמיכה. לא כל ההורים משתפים פעולה עם הטיפול, אך כמעט לכל ילד מטופל יש לפחות הורה אחד המטופל במקביל בשירותי העמותה. הלוח הבא מציג את מספר ההורים שטופלו, או לוו, בכל אחד מהשירותים והמסגרות של העמותה ואת סוג השירות שקיבלו.

ההורים המטופלים בעמותה, לפי מסגרת טיפול

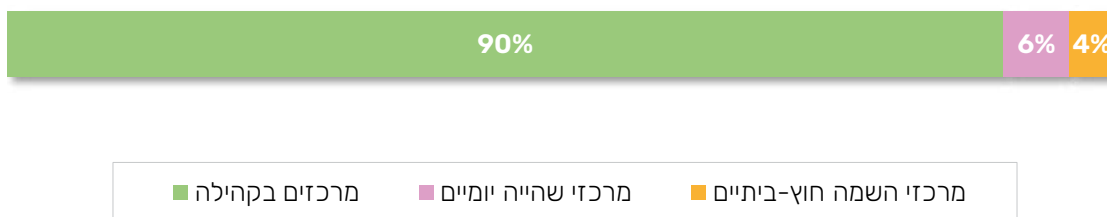
מסגרת טיפול	ההורים המטופלים
מרכזי מיטל	1,550 הורים קיבלו טיפול פרטני במרכזי מיטל, על פי רוב בתדירות של פעם בשבועיים.
מועדוניות לילדים בסיכון	96 הורים קיבלו ליווי, ייעוץ ותמיכה מהצוות הסוציאלי במועדוניות.
היחידה הטיפולית-ייעוצית ע"ש שוסטרמן	95 הורים קיבלו טיפול ביחידה פעם בשבוע לפחות.
היחידה האינטרנית - מרכז החירום ע"ש שוסטרמן	42 הורים קיבלו התערבות טיפולית כשילדיהם טופלו במרכז (הורה אחד לפחות לכל אחד מהילדים המטופלים. ייתכן כי נתון זה גבוה יותר ואף כפול מכך).
בית מעבר רעים	10 הורים (הורה אחד לפחות לכל ילד) קיבלו הדרכת הורים ממוקדת לקראת פגישתם עם הילד. הטיפול הקליני להורים אלו, ניתן בקהילה על ידי שרותי הרווחה.

התרשימים הבאים מציגים את מספר הילדים שטופלו בעמותה לפי טיפול בקהילה לעומת טיפול בהשמה חוץ-ביתית. כאמור, העמותה מציעה שירותים בקהילה שעיקרם טיפול קליני בילדים ובמשפחות פעם-פעמיים בשבוע ואשר חלקם כולל גם שהייה של מספר שעות ביום (לאחר שעות בית ספר) וכן שירותי השמה חוץ-ביתיים הכוללים טיפול 24/7. ניתן לראות שמרבית שירותי העמותה כיום הם שירותי טיפול בקהילה.

התפלגות הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי סוג השירות (%)

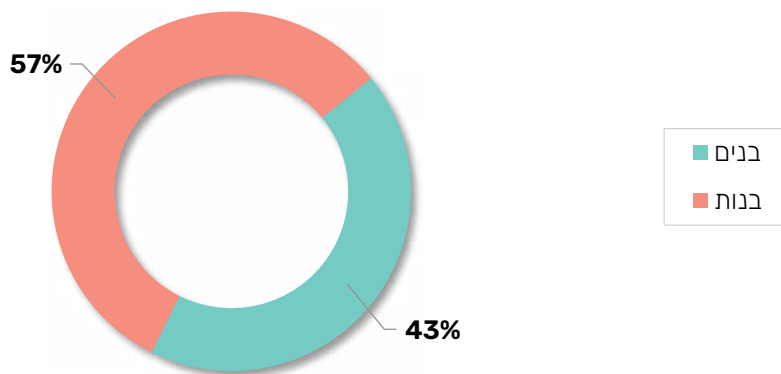

התפלגות הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי סוג המסגרת (%)

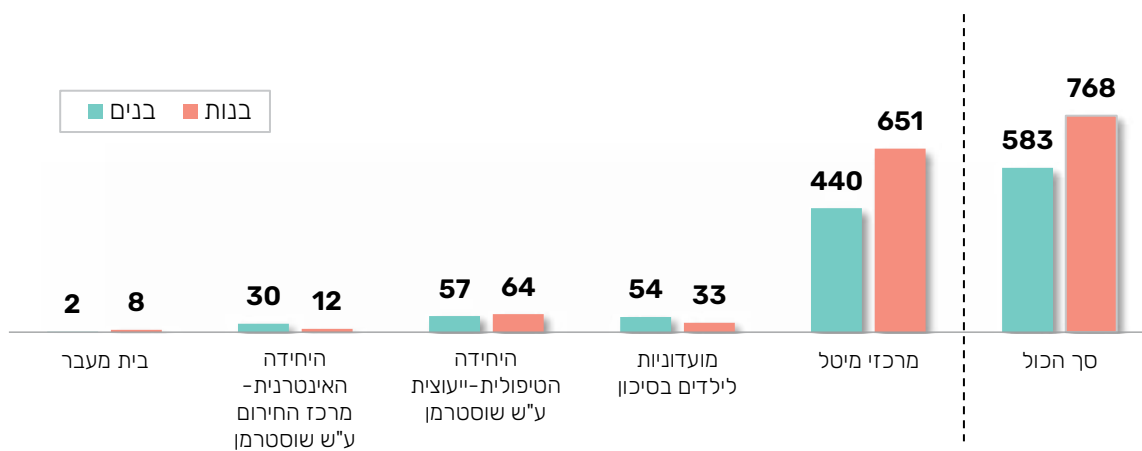

התרשים הבא מציג את נתוני הילדים שטופלו בעמותה בפילוח לפי מין. מרבית הילדים שטופלו היו בנות (768 לעומת 583 בנים). היחס בין מספר הבנים למספר הבנות השתנה לפי סוג המסגרת: במרכזי מיטל טופלו יותר בנות, לעומת זאת, במועדוניות טופלו יותר בנים.

התפלגות הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי מין (%)

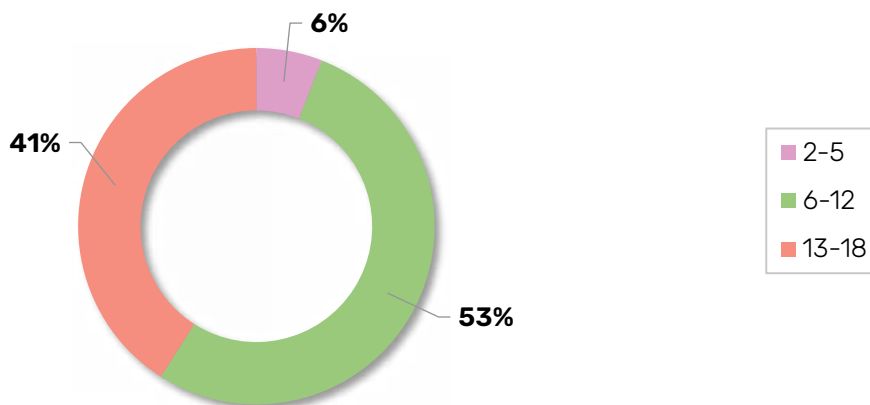

מספר הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי מין ומסגרת טיפול

בתרשים שלהלן מוצגות קבוצות הגיל של הילדים שטופלו בעמותה. בשנת 2023 מרביתם (94%; 1,268 ילדים) היו בני 6 עד 18. 6% מהילדים (81 ילדים) היו בגיל הרך.

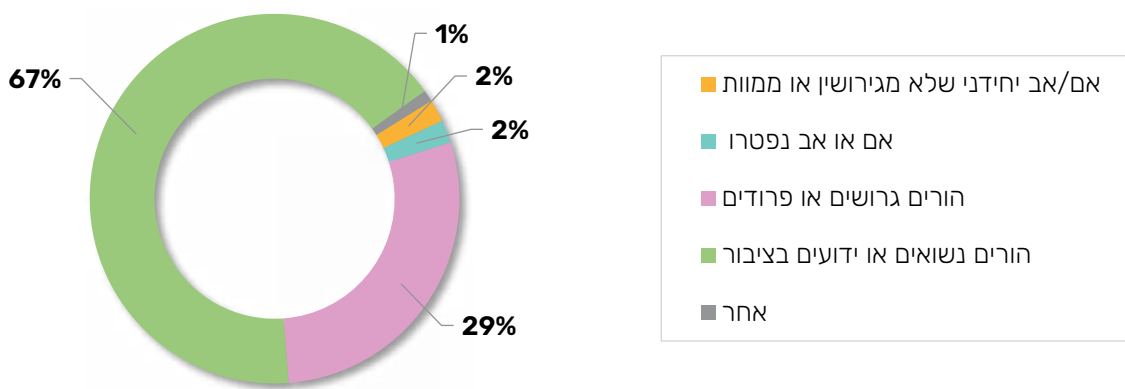
גיל הילדים (%)

הערה: נכון ל-1,349 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

התרשים הבא מציג את מצב המשפחתי של הילדים שטופלו בעמותה בשנת 2023. 33% מהילדים (413 ילדים) חיו במשפחות שבראשן הורה עצמאי (הורה יחיד, גרוש/פרוד או אלמן). שיעור זה גבוה פי שלושה מהשיעור הארצי של ילדים החיים במשפחות שבראשן הורה עצמאי (כ-10%).¹

התפלגות הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי מצב משפחתי (%)

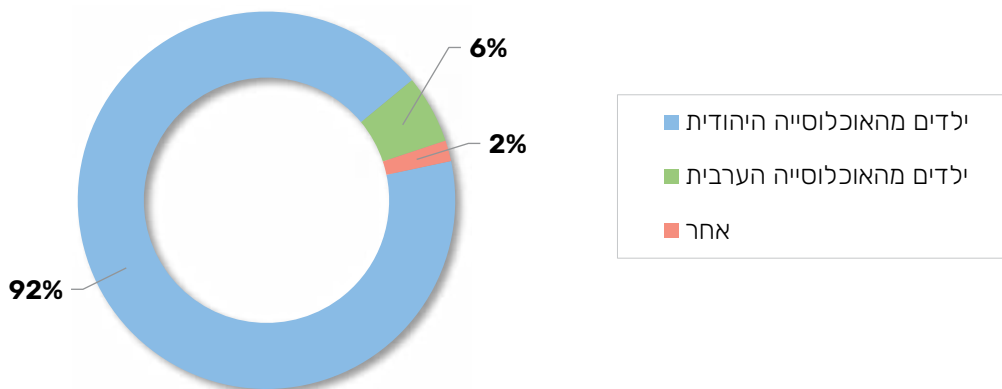

הערה: נכון ל-1,276 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

¹ מקור: המועצה לשלום הילד, שנתון סטטיסטי "ילדים בישראל 2023".

התרשים הבא מציג נתונים על הילדים שטופלו בעמותה בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה. רוב הילדים (92%) שטופלו בעמותה בשנת 2023 היו ילדים מהאוכלוסייה היהודית ו-6% היו ילדים מהאוכלוסייה הערבית (1,244 ו-79 ילדים בהתאמה).

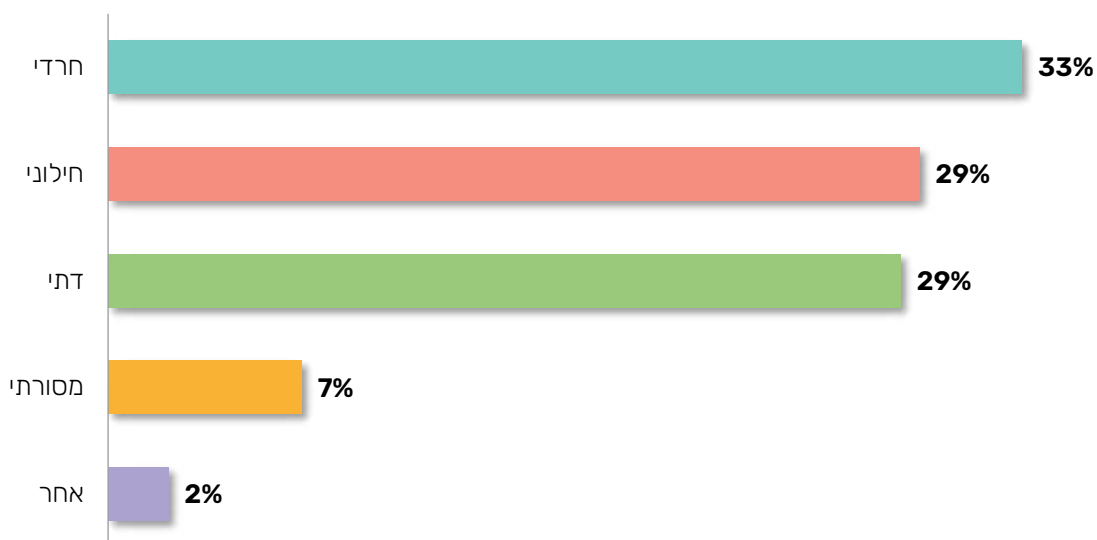
התפלגות הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי קבוצת אוכלוסייה (%)

הערה: ב'אחר' כלולים ילדים נוצרים, ילדים במשפחות מעורבות וילדים שהוריהם פליטים / מבקשי מקלט.

התרשים שלהלן מציג את מידת הדתיות של הילדים ומשפחותיהם. 33% מהילדים שטופלו בעמותה היו חרדים (392 ילדים), 29% היו חילונים (348 ילדים) ועוד 29% היו דתיים (340 ילדים).

התפלגות הילדים שקיבלו שירותים בעמותה, לפי מידת הדתיות של משפחותיהם (%)

הערות: (1) נכון ל-1,189 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. (2) ב'אחר' כלולים ילדים עם שוני במידת הדתיות של הוריהם.

קיימות סיבות רבות ומגוונות בגינן ילדים מופנים לטיפול בעמותה. שירותי העמותה השונים נבנו באופן שיאפשר לתת מענה אופטימלי בהתאם לסיבות ההפניה השונות. הלוח הבא מרכז את הסיבות להפניית הילדים לטיפול במסגרות ובשירותים של העמותה. סיבת ההפניה השכיחה ביותר הייתה פגיעה מינית (845 ילדים, 63%) ולאחריה התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת (258 ילדים, 19%).

הסיבות שבגינן הופנו ילדים לטיפול בעמותה (מספרים ואחוזים)

סיבת ההפניה	מספרים	אחוזים
פגיעה מינית	845	63%
התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת	258	19%
בעיות התנהגות/ התנהגות סיכונית או קשיים רגשיים של הילד	123	9%
התעללות פיזית ו/או רגשית	113	8%
הזנחה קשה ומתמשכת	108	8%
קשיים בתפקוד ההורי / העדר סמכות הורית	86	6%
גירושי הורים או סכסוך גירושין בעצימות גבוהה	78	6%
עוני ומצוקה כלכלית	55	4%
הורים עובדים שאינם נוכחים אחר הצוהריים בבית	51	4%
חשיפה לאלימות בתוך ומחוץ למשפחה	41	3%
בן משפחה חולה במחלה גופנית חמורה	27	2%
מצב נפשי של הורה	25	2%
התמכרות הורים	23	2%
אלימות הורה כלפי הילד/ה	20	1%
קריסת הסידור הקודם	4	0.3%

הערה: הסך הכולל גדול מ-100% משום שהיו ילדים שהייתה להם יותר מסיבת הפניה אחת.

538 ילדים סיימו את הטיפול שלהם בעמותה במהלך שנת 2023. כמחציתם (46%) סיימו את הטיפול בתום שנה. שני שלישים (34%) סיימו את הטיפול לאחר שנתיים והשאר (20%) מעל שנתיים ויותר. הטבלה שלהלן מפרטת את מספר הילדים לפי משך הטיפול בהם.

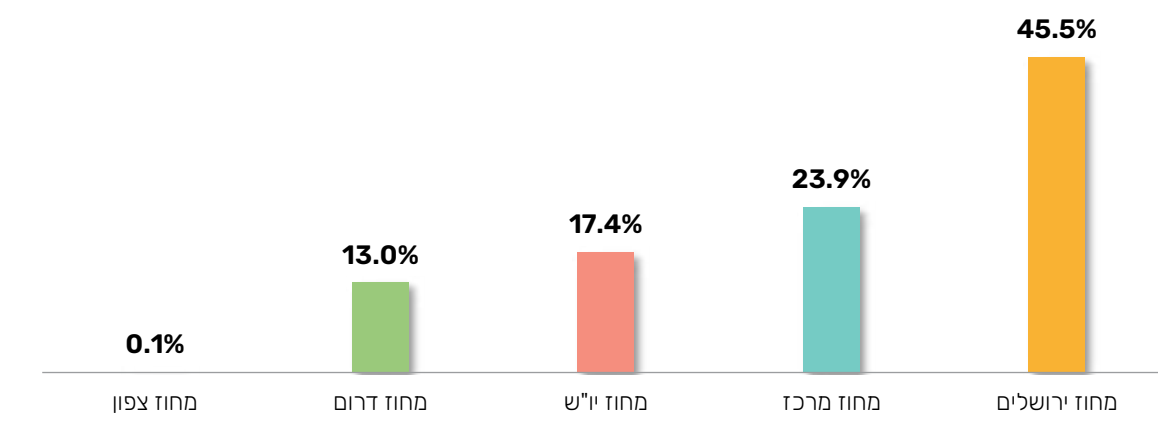
משך הטיפול בילדים בעמותה (מספרים ואחוזים)

משך הטיפול	מספרים	אחוזים
עד חצי שנה	117	22%
חצי שנה עד שנה	131	24%
שנה עד שנתיים	184	34%
שנתיים עד שלוש שנים	78	14%
מעל שלוש שנים	28	5%
סך הכול	538	100%

הערה: משך הטיפול המומלץ משתנה בהתאם ממסגרת למסגרת.

שירותי העמותה פרוסים באזורים שונים בארץ (כפי שניתן לראות במפה שבעמוד 8). העמותה פועלת ב-18 יישובים ברחבי הארץ ומפעילה 28 מרכזים ושלוחות. התרשים הבא מציג את התפלגות הילדים שהופנו לטיפול במסגרות העמותה לפי מחוז. כמעט מחצית מהילדים (46%) שטופלו בעמותה בשנת 2023 היו ממחוז ירושלים (615 ילדים), כרבע מהילדים היו ממחוז מרכז (323), 17% היו ממחוז יו"ש (235), 13% היו ממחוז דרום (176) ו-2 ילדים היו ממחוז צפון.

התפלגות הילדים, לפי מחוז מגורי המשפחות (%)

הערה: נכון ל-1,351 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

מרכזי מיטל הם מרכזים טיפוליים המיועדים לטיפול בפגיעות מיניות בילדים ובמשפחותיהם. המרכזים מעניקים טיפול לילדים נפגעי תקיפה מינית ולילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת.

טיפול בילדים נפגעים מינית – המרכזים מעניקים טיפול רגשי לילדים עד גיל 18 שנפגעו מינית בתוך המשפחה ו/או מחוצה לה וכן להוריהם, כדי לסייע בהתמודדות עם הפגיעה והשפעותיה.

טיפול בילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת – מרכזי מיטל מספקים מענה טיפולי גם לילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת. המרכזים מטפלים בילדים משתי קבוצות:

(1) ילדים שטרם מלאו להם 12 (קרי, מתחת לגיל האחריות הפלילית) שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת.

(2) ילדים מעל גיל 12 שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת ושמסיבות שונות אין בעניינם הליך פלילי, למשל ילדים שהמקרה שלהם קיבל פטור מדיווח למשטרה במסגרת ועדות הפטור מחובת הדיווח או קטינים שהתנהגות המינית שלהם אינה נכללת בחובת הדיווח.

הטיפול במרכזים ניתנים על ידי אנשי/ות מקצוע מתחומי הטיפול השונים: עובדים/ות סוציאליים, קרימינולוגים/ות קליניים, מטפלים/ות בהבעה וביצירה ופסיכולוגים/ות קליניים. כולם/ן עוברים/ות הכשרה מיוחדת לטיפול בפגיעות מיניות בילדים.

עמותת בית לכל ילד הפעילה בשנת 2023 שישה מרכזי טיפול ברחבי הארץ: בירושלים, באשדוד, בפתח תקווה, בלוד, בבית שמש ובמטה בנימין. כל המרכזים הינם אזורים ויש להם שלוחות ביישובים סביבם, זאת כדי להנגיש במידת האפשר את השירות לאוכלוסייה. המרכזים פועלים במימון משרד הרווחה והביטחון החברתי ובפיקוחו, ומעניקים שירות ברמה המקצועית הגבוהה ביותר וללא תשלום.

הפרק מחולק לארבעה חלקים: חלק א' מציג נתונים כלליים על מאפייני הילדים וההורים המטופלים במרכזי מיטל; חלק ב' מציג נתונים על ילדים נפגעי תקיפה מינית; חלק ג' מציג נתונים על ילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת וחלק ד' מציג נתונים על עובדי המרכזים.

נתונים

חלק א': הילדים וההורים המטופלים במרכזי מיטל

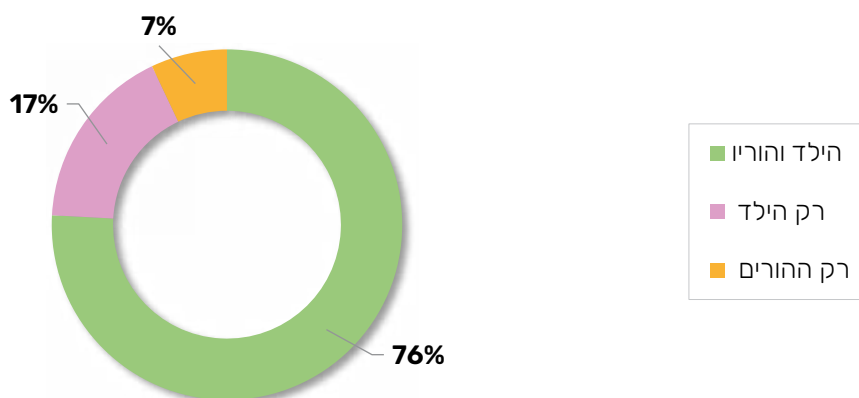
בשנת 2023 טופלו במרכזי מיטל 1,091 ילדים. בנוסף, התקבלו במהלך השנה 7 פניות שלא הבשילו לכדי טיפול. הלוח הבא מציג את מספר הילדים שטופלו לפי מרכזים ושלוחות:

מספר הילדים שטופלו במרכזי מיטל, לפי שלוחות

מספר הילדים המטופלים	שלוחות	מקום
264	ירושלים - סך הכול	ירושלים
128	הר הצופים	
110	תלפיות	
26	גבעת שאול- השלוחה החרדית	
143	מטה בנימין - סך הכול	מטה בנימין
86	שער בנימין	
20	מעלה אדומים	
20	נעלה	
10	בקעת הירדן	
7	גבעת זאב	
200	בית שמש - סך הכול	בית שמש
108	בית שמש	
62	ביתר עילית	
30	גוש עציון	
174	פתח תקווה - סך הכול	פתח תקווה
131	פתח תקווה	
20	ראש העין	
23	הוד השרון	
166	אשדוד - סך הכול	אשדוד
87	אשדוד	
65	רחובות	
14	יבנה	
144	לוד - סך הכול	לוד
92	לוד	
35	מודיעין-מכבים-רעות	
17	אור יהודה	
1,091		סך הכול

מודל הטיפול במרכזים כולל מפגשי טיפול עם הילדים ומפגשים טיפוליים נפרדים עם ההורים (בדרך כלל הדרכה הורית). בשנת 2023, רוב הילדים והוריהם טופלו במקביל (76%; 820 ילדים). על פי רוב, תדירות המפגשים עם הילד היא אחת לשבוע, ותדירות המפגש עם ההורים היא אחת לשבועיים. תדירות המפגשים מותאמת לכל משפחה על פי צרכיה, כפי שהם עולים בשלב האינטייק, וניתנת לשינוי בהתאם להתפתחות הטיפול. קיימת גם אפשרות לטיפול דיאדי במידת הצורך.

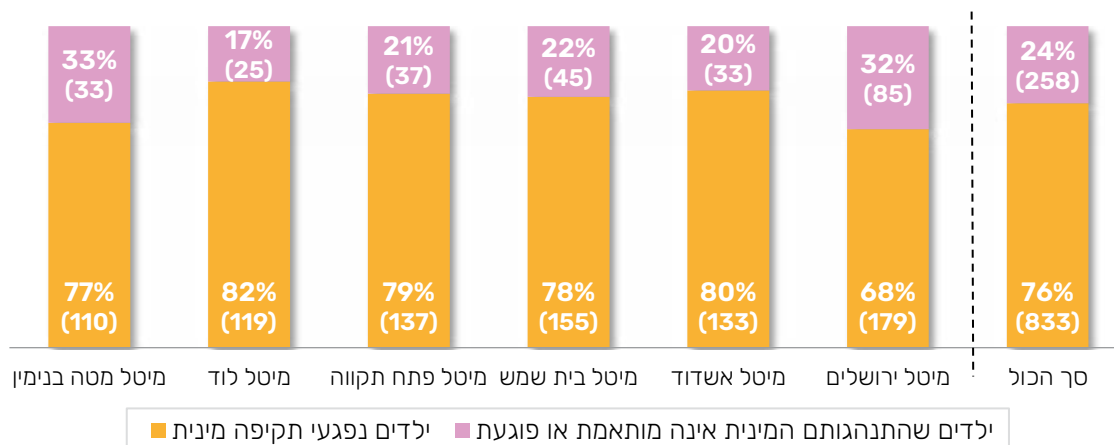
המטופלים במרכזי מיטל (%)

הערות: נכון ל-1,081 ילדים והורים עבורם נתון זה דווח. הסיבות למקרים בהם רק הילד או רק ההורים טופלו במרכז היו מגורים שונים ורחוקים (לדוגמה הילד לומד במסגרת חוץ-ביתית), קשיים נפשיים או מחלת ההורים, טיפול שכבר הסתיים להורים או לילד, טיפול במרכז טיפולי אחר של ההורים או הילד, מצב משפחתי מורכב, חוסר שיתוף פעולה, גיל הילד (צעיר מידי לקבלת טיפול) ועוד.

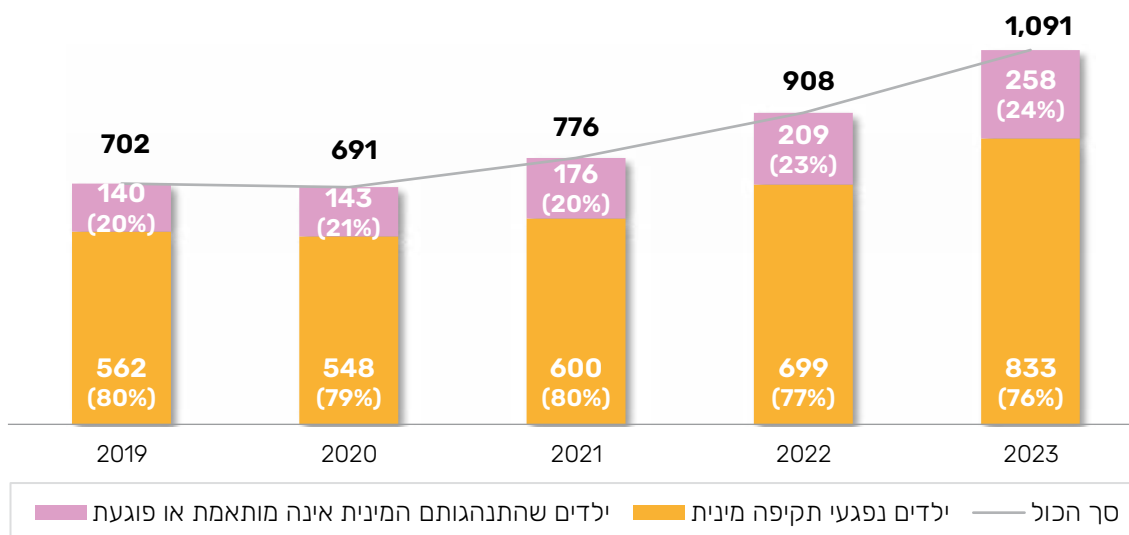
התרשים הבא מציג פילוח של כלל הילדים שטופלו לפי סיבת ההפניה במרכזי מיטל בשנת 2023. מרבית הילדים טופלו בשל היותם נפגעי תקיפה מינית. הללו היוו כ-76% מכלל הילדים שטופלו (833 ילדים). 24% ילדים טופלו בשל התנהגות מינית שאינה מותאמת או פוגעת (258 ילדים). שיעור הילדים הנפגעים שטופלו היה הגבוה ביותר (82%) במיטל לוד. שיעור הילדים שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת היה הגבוה ביותר במיטל מטה בנימין (33%).

הילדים שטופלו, לפי מרכז הטיפול וסיבת ההפניה (אחוזים ומספרים)

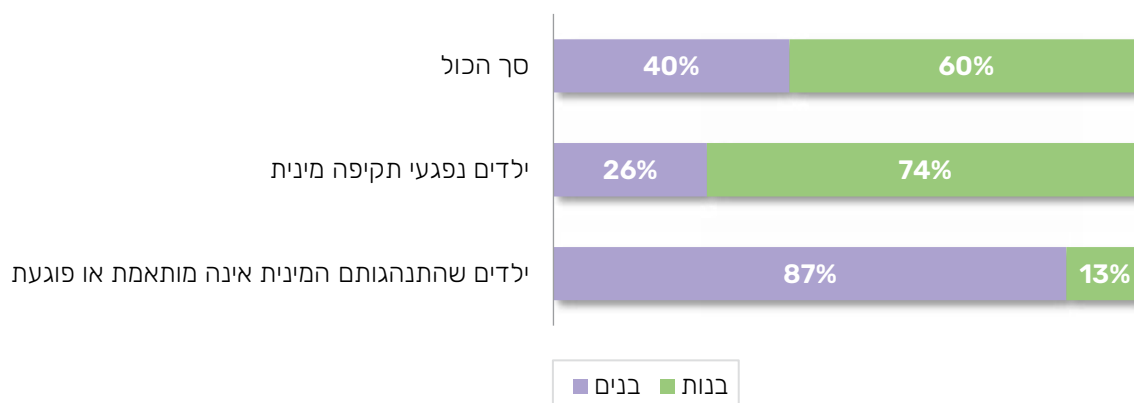
מרכזי מיטל של עמותת בית לכל ילד מתרחבים לאורך השנים. ניתן לראות בתרשים הבא כי בשנים האחרונות מספר המטופלים במרכזי מיטל עלה בהדרגה מ-702 ילדים מטופלים ב-2019 ל-1,091 ב-2023 וזאת לאור הגדלת מספר המרכזים. שיעור הילדים המטופלים בעלי התנהגות לא מותאמת או פוגעת עלה מ-20% ב-2019 ל-24% ב-2023.

התפלגות הילדים המטופלים, לפי סיבת ההפניה בהשוואה רב שנתית (2019-2023) (מספרים ואחוזים)

התרשים הבא מציג את התפלגות מין הילדים שטופלו לפי מוקד הטיפול ומלמד כי נמצא קשר מובהק סטטיסטית בין מין הילד/ה לסיבת ההפניה. יותר בנות (74%; 618) הופנו בשל היותן נפגעות תקיפה מינית, ויותר בנים (87%; 225) הופנו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת.

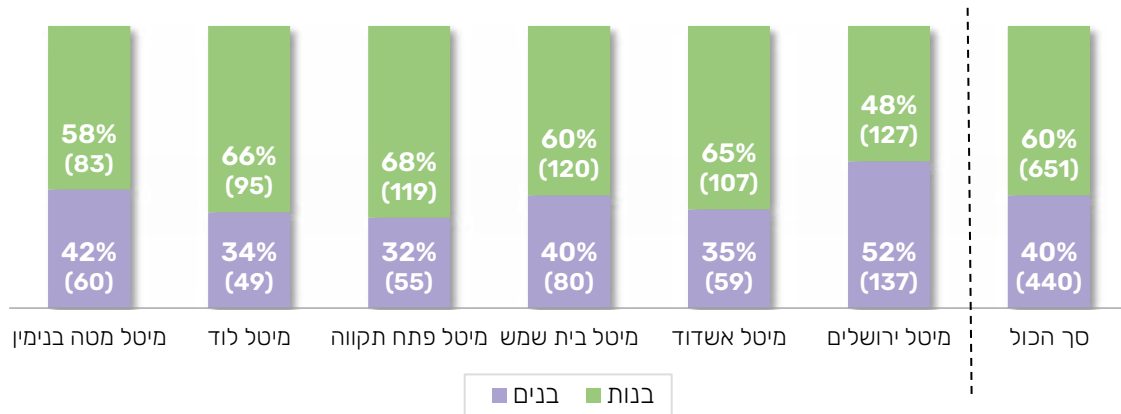
מין הילדים שטופלו, לפי סיבת ההפניה (%)

הערה: נמצא קשר מובהק סטטיסטית בין מין לסיבת הפנייה (מבחן חי ריבוע, $p < 0.001$).

התרשים הבא מציג נתונים על מין הילדים שטופלו במרכזים השונים. 60% מהילדים שטופלו ב-2023 היו בנות (651 בנות לעומת 440 בנים). ברוב המרכזים מרבית המטופלים היו בנות (בין 58% בנות במיטל מטה בנימין ל-68% במיטל פתח תקווה). במיטל ירושלים טופלו יותר בנים (52%) מאשר בנות (137 בנים לעומת 127 בנות).

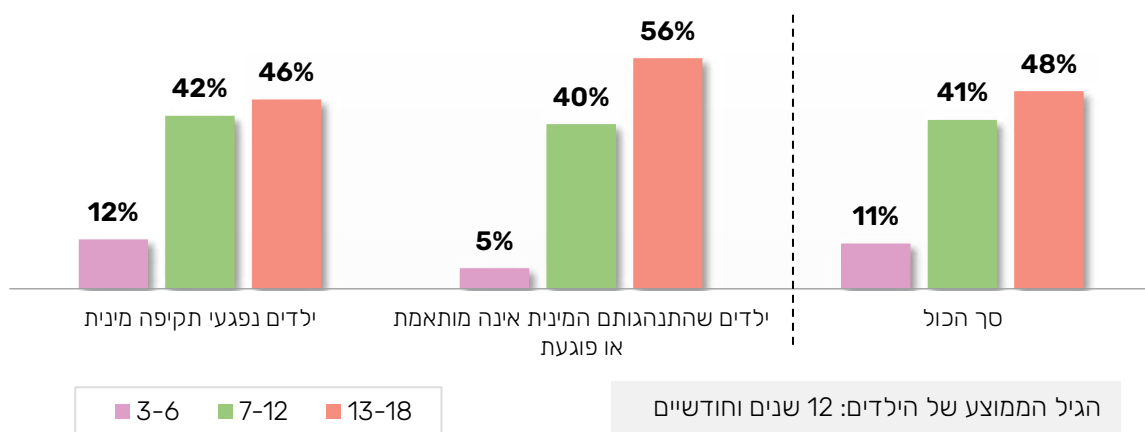
מין הילדים שטופלו, לפי מרכז הטיפול (%)

התרשים שלהלן מציג את גיל הילדים בעת התחלת הטיפול. ב-2023 מרבית הילדים שטופלו היו בני 7 ומעלה בעת התחלת הטיפול. הילד הצעיר ביותר שטופל היה בן 3 והילד המבוגר ביותר היה בן 18. הגיל הממוצע של הילדים שטופלו היה 12 שנים וחודשיים.

באשר לחלוקת הגילאים, 11% (114) מהילדים שטופלו במרכזי מיטל היו בני 3-6, 41% ילדים (451) היו בני 7-12, ו-48% ילדים (525) היו בני 13-18. שיעור הילדים המטופלים בני פחות מ-6 נפגעי תקיפה מינית (12%) היה גבוה מזה של ילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת (5% בלבד). בנוסף, נמצא גם כי שיעור הילדים המבוגרים יותר (בני 13-18) היה גבוה יותר בקרב אלו שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת (56%) לעומת בקרב אלו שנפגעו (46%). ההבדלים בשיעורי קבוצות הגיל השונות בהתאם לסיבת ההפניה נמצאו מובהקים סטטיסטית.

גיל הילדים, לפי סיבת ההפניה (%)

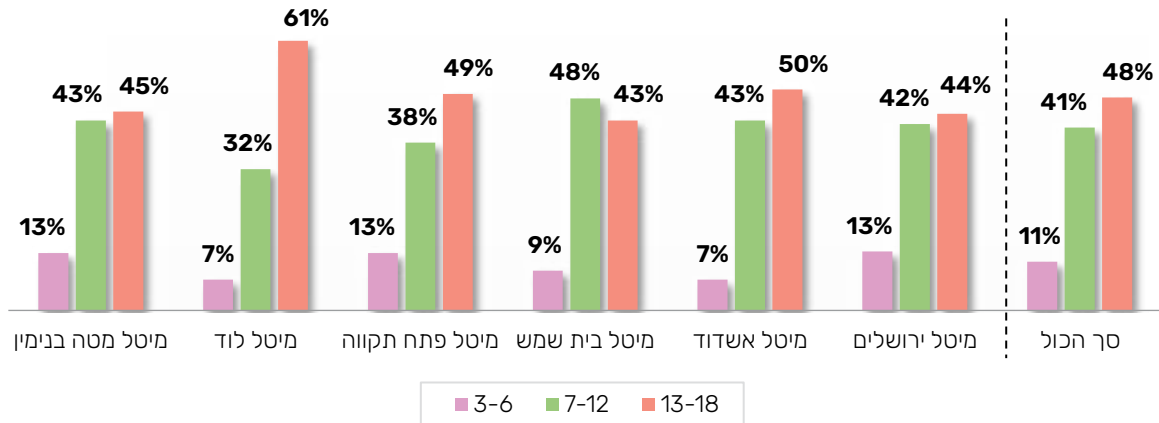

הגיל הממוצע של הילדים: 12 שנים וחודשיים
 גיל הילד הצעיר ביותר: 3 שנים
 גיל הילד המבוגר ביותר: 18 שנים

הערה: נכון ל-1,090 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. ההבדלים בשיעורי קבוצות הגיל השונות בהתאם לסיבת הפניה כפי שמוצגים בתרשים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, p-value=0.002).

התרשים שלהלן מציג את גיל הילדים בעת התחלת הטיפול בכל אחד ממרכזי מיטל. נצפו הבדלים בין המרכזים בקבוצות הגיל של הילדים שטופלו. ניתן לראות כי במיטל לוד שיעור הילדים בני 13-18 היה הגבוה ביותר (61%). במיטל ירושלים, פתח תקווה ומטה בנימין, שיעור הילדים בני 3-6 היה זהה (13%).

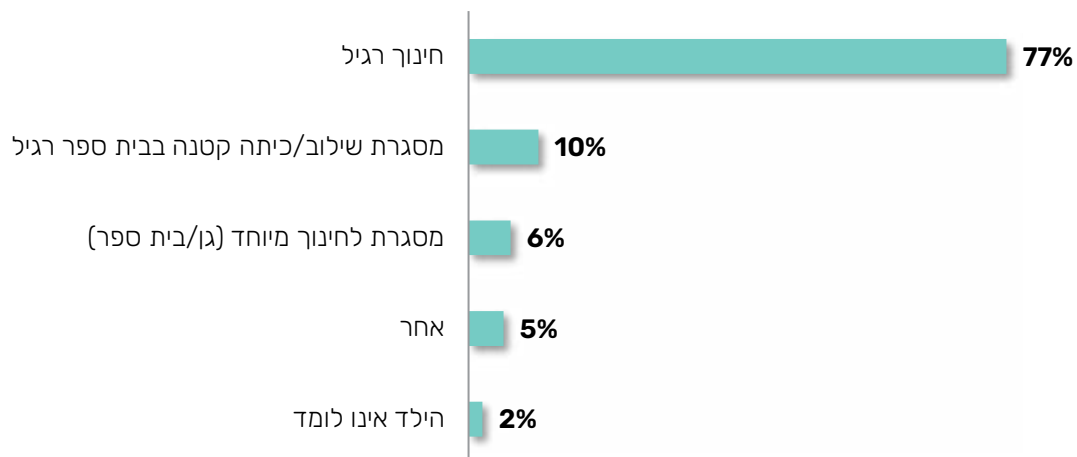
גיל הילדים, לפי המרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) נכון ל-1,090 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. (2) ההבדלים בשיעורי קבוצות הגיל השונות במרכזים השונים כפי שמוצגים בתרשים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value}=0.019$).

התרשים הבא מציג נתונים על מסגרות החינוך שבהן למדו הילדים שטופלו. רוב הילדים למדו בחינוך רגיל (77%), 838), 16% השתייכו לחינוך המיוחד, מהם 10% (106) שולבו או למדו בכיתות מיוחדות בחינוך הרגיל ו-6% (70) למדו במסגרות של החינוך המיוחד. 2% מהילדים (18) לא למדו בזמן שטופלו במרכזים.

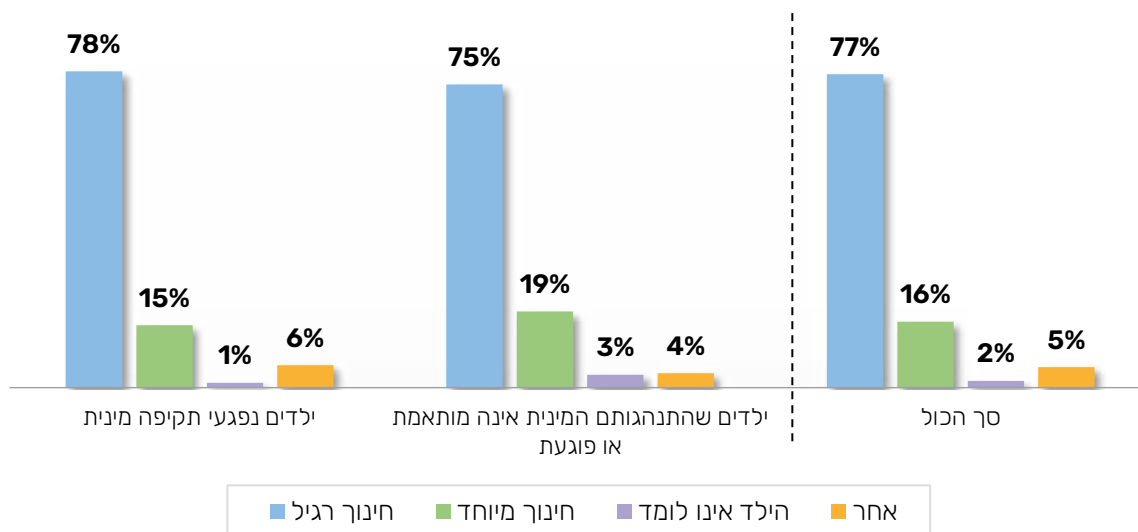
ילדים שטופלו, לפי סוג חינוך (%)

הערות: (1) נכון ל-1,087 ילדים עבורם דווח נתון זה. (2) 'אחר' כולל תלמידים שלמדו בתלמוד תורה/ישיבה ומסגרות החינוך החרדי, במסגרות של קידום נוער/נוער בסיכון/מסגרות לנוער שנשר, בפנימייה או כפר נוער, במסגרות של חינוך אנטרופוסופי או דמוקרטי, בחינוך ביתי ועוד.

התרשים הבא מציג פילוח על פי סיבת הפנייה לסוג החינוך של הילדים שטופלו. לא נצפו הבדלים מובהקים בסוג החינוך של הילדים שנפגעו מינית לעומת אלה שפגעו.

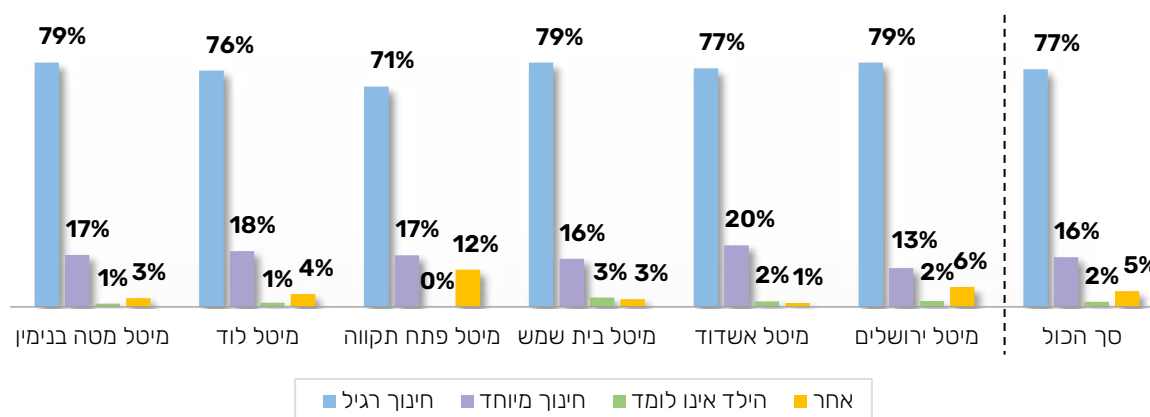
סוג החינוך, לפי סיבת הפניה (%)

הערות: (1) נכון ל-1,087 ילדים עבורם דווח נתון זה. (2) 'אחר' כולל תלמידים שלמדו בתלמוד תורה/ישיבה ומסגרות החינוך החרדי, במסגרות של קידום נוער/נוער בסיכון/מסגרות לנוער שנשר, בפנימייה או כפר נוער, במסגרות של חינוך אנטרופוסופי או דמוקרטי, בחינוך ביתי ועוד.

כפי שניתן לראות בתרשים הבא, שיעור הילדים שטופלו ולמדו בחינוך רגיל נע בין 71% ל-79% בין מרכזי מיטל השונים. במיטל אשדוד נמצא השיעור הגבוה ביותר של ילדים שטופלו ולמדו בחינוך מיוחד (20%) ובמיטל ירושלים השיעור הנמוך ביותר (13%).

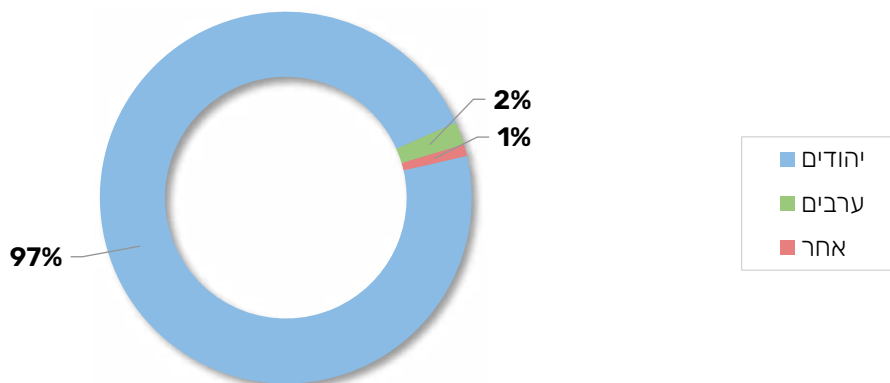
ילדים שטופלו, לפי סוג חינוך והמרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) נכון ל-1,087 ילדים עבורם דווח נתון זה. (2) 'אחר' כולל תלמידים שלמדו בתלמוד תורה/ישיבה, תלמידים במסגרות של קידום נוער/נוער בסיכון/מסגרות לנוער שנשר, ילדים בפנימייה או כפר נוער, ילדים במסגרות של חינוך אנטרופוסופי או דמוקרטי, בחינוך ביתי ועוד.

1,060 ילדים שטופלו במרכזים היו יהודים המהווים 97% מכלל הילדים, כפי שניתן לראות בתרשימים הבאים.

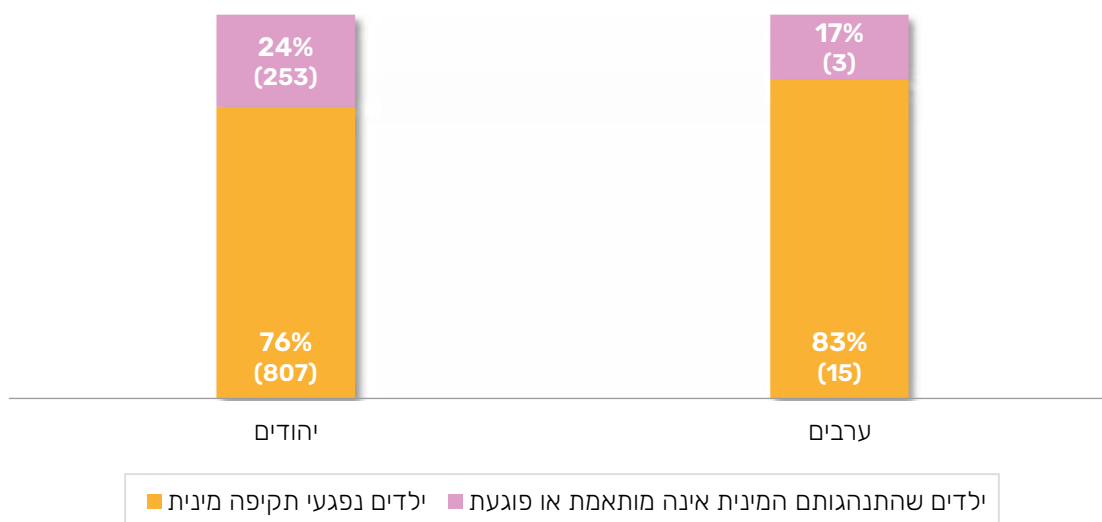
ילדים שטופלו, לפי קבוצת אוכלוסייה (%)

הערות: (1) מתוך 1,087 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. (2) ב'אחר': נכללים ילדים נוצרים, ילדים במשפחות מעורבות או ללא סיווג. וילדים שלא ידועה קבוצת האוכלוסייה אליה הם משתייכים.

מתוך 1,060 הילדים היהודים שטופלו, 76% טופלו כנפגעי תקיפה מינית ו-24% בשל התנהגות מינית פוגעת או לא מותאמת. מתוך 18 הילדים הערבים שטופלו, 83% טופלו כנפגעי תקיפה מינית ו-17% בשל התנהגות מינית פוגעת או לא מותאמת.

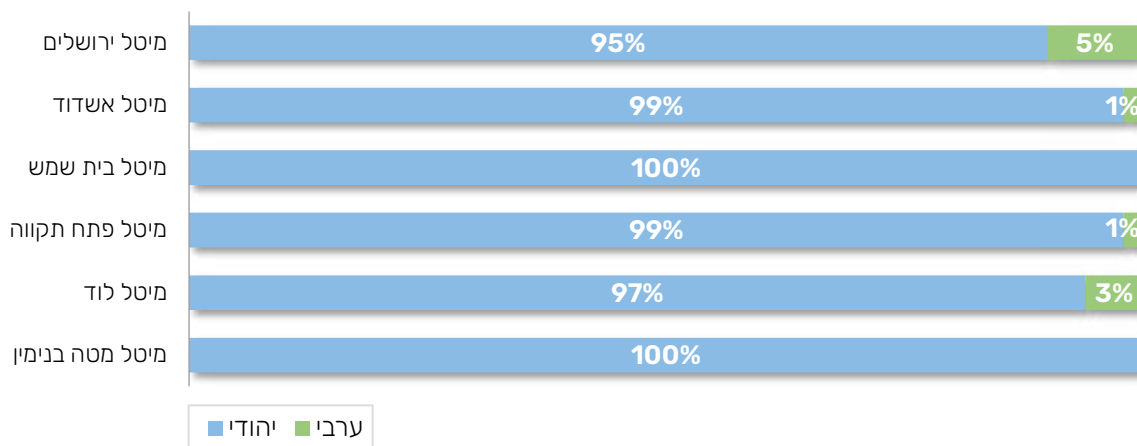
הילדים שטופלו, לפי קבוצת אוכלוסייה וסיבת ההפניה (אחוזים ומספרים)

הערה: מתוך 1,087 ילדים יהודים וערבים שנתון זה דווח לגביהם.

התרשים הבא מציג את קבוצת האוכלוסייה של הילדים שטופלו במרכזי מיטל השונים. במיטל מטה בנימין ובמיטל בית שמש טופלו ילדים יהודים בלבד. ב-2023 רוב הילדים מהחברה הערבית טופלו במיטל ירושלים (5%; 12 ילדים). ייתכן ובחברה הערבית היקף הדיווח על פגיעות מיניות בילדים והטיפול בהן עדיין נמוך.²

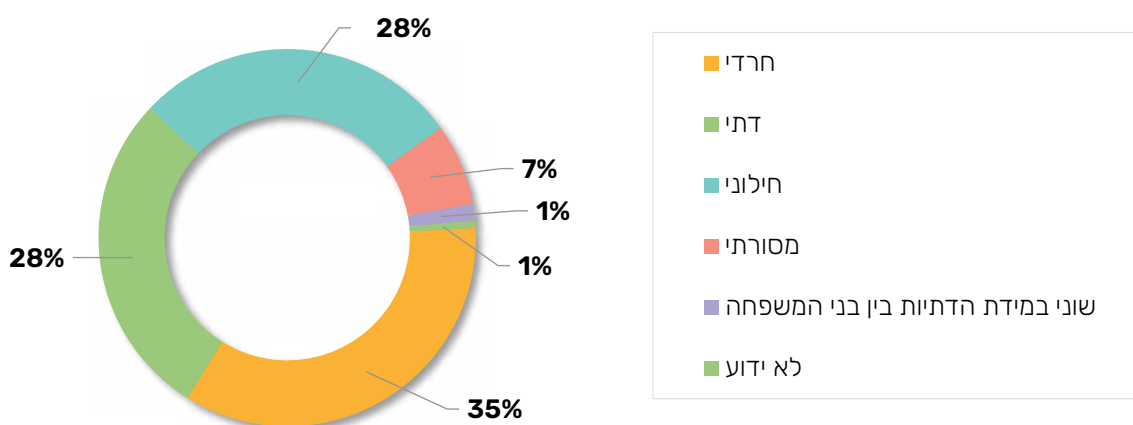
הילדים שטופלו, לפי קבוצת אוכלוסייה והמרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) מתוך 1,078 הילדים שהוגדרו כיהודים או ערבים (קטגוריה ה'אחר' לא נכנס לעיבוד הנתונים). (2) ההבדלים בשיעורי שתי קבוצות האוכלוסייה במרכזי מיטל השונים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן פישר, $p < 0.001$).

תרשים זה מציג את מידת הדתיות של משפחותיהם של הילדים שטופלו במרכזי מיטל. 35% מהילדים היו ממשפחות חרדיות (377), שיעור זהה של ילדים, 28%, היו ממשפחות דתיות וחילוניות (306 ילדים ו-305 בהתאמה). 7% מהילדים שטופלו היו ממשפחות מסורתיות (76).

מידת הדתיות של משפחות הילדים שטופלו (%)

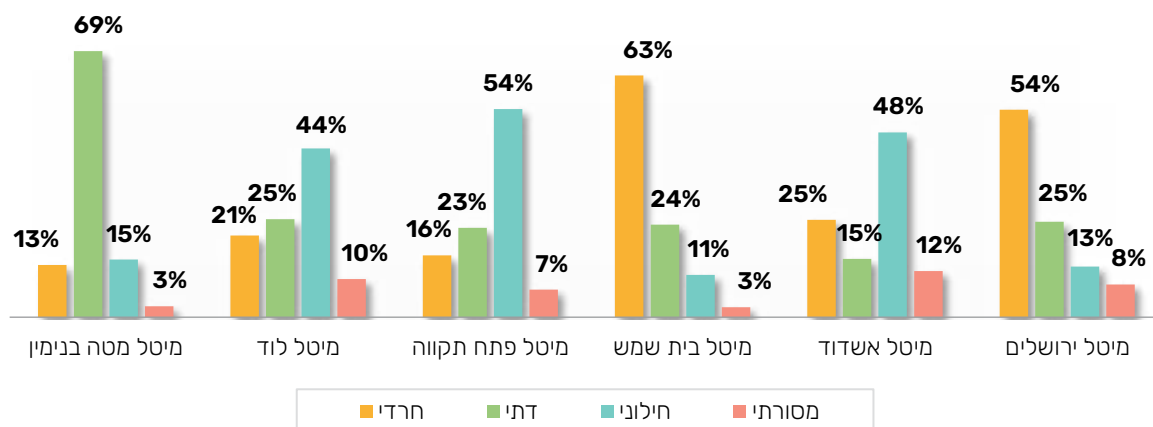

הערה: מתוך 1,086 ילדים שנתון זה דווח לגביהם.

² מקור: אבו בקר, ח. (2007). איתור ילדים נפגעי התעללות והזנחה - מבוא בין תרבותי לחברה הערבית. ירושלים: ג'וינט ישראל-אשלים.

נמצאו הבדלים במידת הדתיות של הילדים שטופלו בין מרכזי מיטל השונים. כפי שניתן לראות בתרשים הבא, השיעור הגבוה ביותר של הילדים החרדים שטופלו היה במיטל בית שמש (63%). השיעור הגבוה ביותר של הילדים הדתיים שטופלו היה במיטל מטה בנימין (69%). במיטל פתח תקווה יותר ממחצית הילדים שטופלו היו חילוניים (54%).

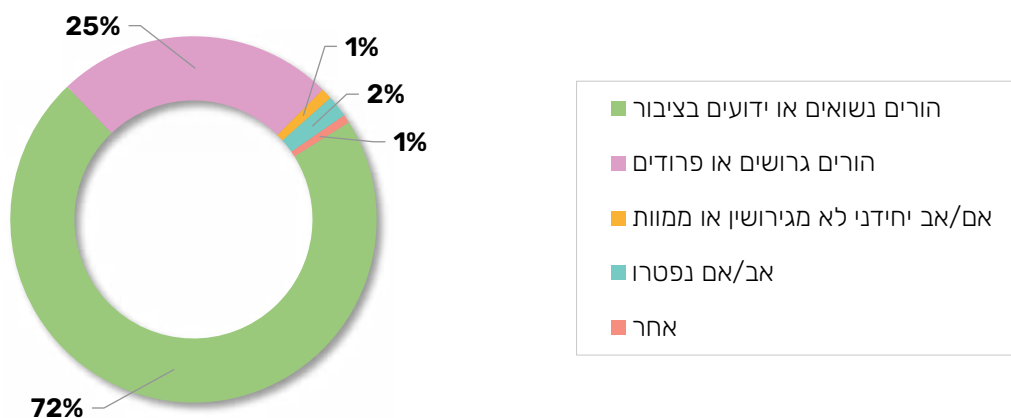
מידת הדתיות של משפחות הילדים שטופלו, לפי המרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) נכון ל-1,062 הילדים עבורם נתון זה דווח. אלה עם שוני בדת או שהוגדרו כ"אחר" לא נכללו בתרשים. (2) ההבדלים במידת הדתיות של הילדים במרכזי מיטל השונים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p < 0.001$).

תרשים זה מציג נתונים על מצבם המשפחתי של הילדים שטופלו במרכזי מיטל. לרוב, הוריהם של הילדים שטופלו היו נשואים (72%; 784 ילדים) לעומת הוריהם של רבע מהילדים (268) שהיו גרושים או פרודים.

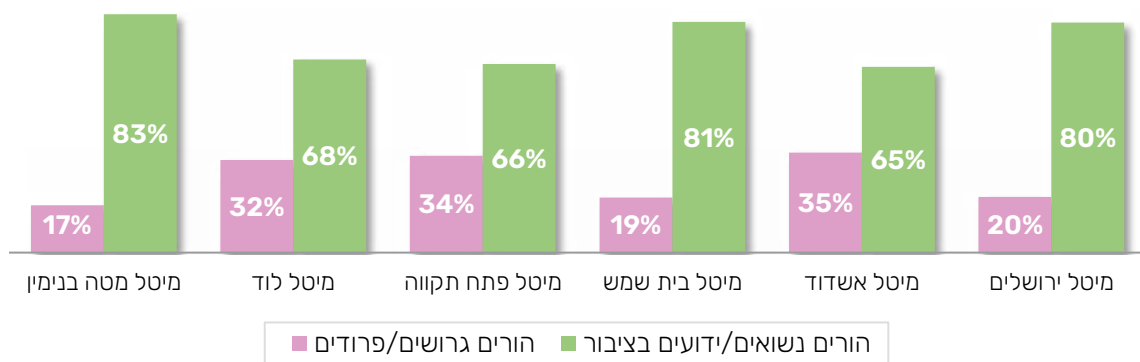
מצבם המשפחתי של הוריהם של הילדים שטופלו (%)

הערה: מתוך 1,086 ילדים שנתון זה דווח לגביהם.

התרשים הבא מציג את התפלגות הילדים להורים נשואים/ידועים בציבור ולהורים גרושים/פרודים שטופלו במרכזי מיטל. ניתן לראות הבדלים בין המרכזים. במיטל מטה בנימין, מיטל בית שמש ומיטל ירושלים, נצפו השיעורים הגבוהים ביותר של ילדים להורים נשואים או ידועים בציבור (83%, 81% ו-80% בהתאמה). לעומתם, במיטל אשדוד, מיטל פתח תקווה ומיטל לוד, השיעורים הגבוהים ביותר של ילדים להורים גרושים או פרודים (35%, 34% ו-32% בהתאמה). יש לציין כי לא נמצאו הבדלים מובהקים במצב המשפחתי של אלה שנפגעו לעומת אלה שפגעו.

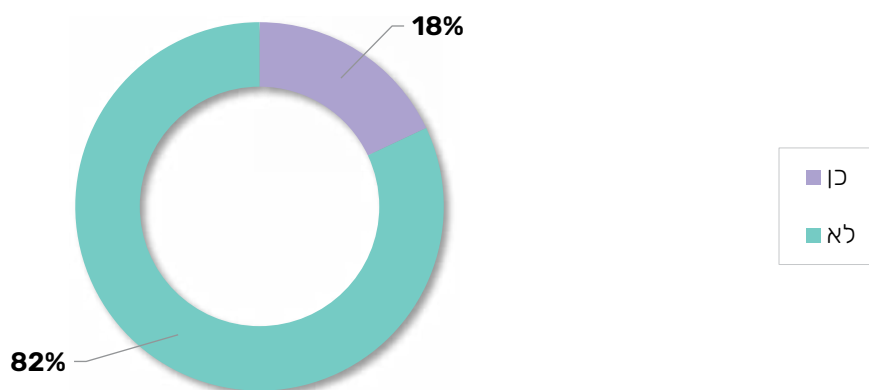
מצבם המשפחתי של הורי הילדים, לפי המרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) נכון ל-1,051 הילדים עבורם נתון זה דווח ושהינם ילדים להורים נשואים/ידועים בציבור או להורים גרושים/פרודים. עקב שיעורם הנמוך, ילדים יתומים או ילדים להורה יחידי לא נכללו בניתוח הנתונים ובתרשים. (2) ההבדלים במצב המשפחתי של הילדים במרכזי מיטל השונים נמצאו מובהקים סטטיסטית, מבחן חי בריבוע, $p < 0.001$. ההבדלים במצב המשפחתי בין אלה שנפגעו לעומת אלה שפגעו לא נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value} = 0.404$).

תרשים זה מציג נתונים על אלימות במשפחת הילדים שטופלו במרכזי מיטל ב-2023. 152 ילדים שטופלו בשנת 2023 סבלו מאלימות במשפחתם (מצד ההורים או האחים שלהם) בנוסף לפגיעה המינית בגינה הופנו, המהווים 18% מהילדים שנתון זה דווח לגביהם.

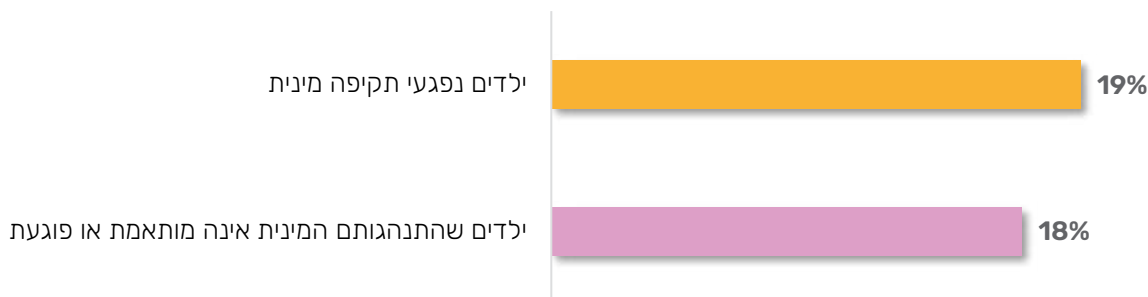
האם הייתה אלימות במשפחת הילדים שטופלו (%)

הערות: (1) מתוך 825 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. (2) בוצע עיבוד נתונים עבור הילדים שהתשובה של המטפל לשאלה "האם יש אלימות במשפחה" הייתה "כן" או "לא" ולא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בהשוואה בין מרכזי מיטל בהם הילד טופל (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value} = 0.153$).

לא נמצאו הבדלים מובהקים במצב האלימות בבית בין הילדים נפגעי תקיפה מינית לעומת הילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת. שיעור דומה של ילדים סבלו מאלימות במשפחה בקרב אלה שנפגעו לעומת אלה שפגעו (18% ו-19% בהתאמה).

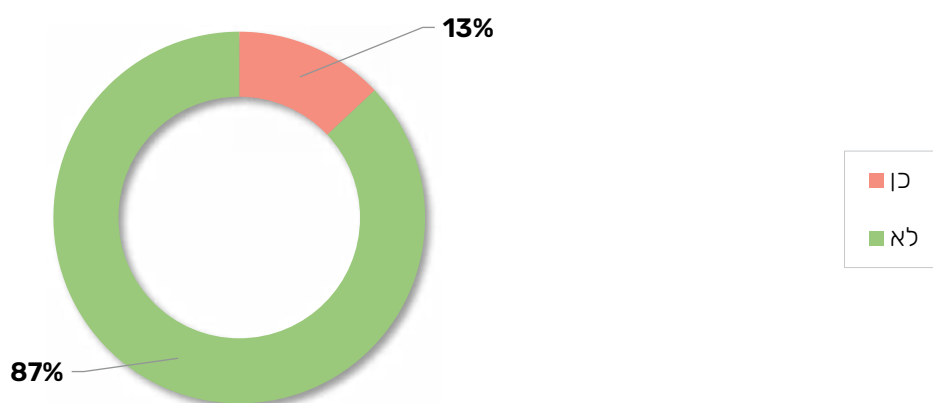
אלימות במשפחת הילדים שטופלו, לפי סיבת ההפניה (%)

הערות: (1) מתוך 825 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. (2) בוצע עיבוד נתונים עבור הילדים שהתשובה של המטפל לשאלה "האם יש אלימות במשפחה" הייתה "כן" או "לא" ולא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בהשוואה של סיבת ההפניה (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value}=0.957$).

מחקרים מראים כי אחים לילדים אוטיסטים ו/או עם צרכים מיוחדים חווים מצב של ירידה ברווחה הנפשית והחברתית, אגרסיביות מוגברת עם נטייה לעימותים, ורמות גבוהות יותר של חרדה ומתח המשפיעים על איכות חייהם.³ ל-114 ילדים שטופלו במרכזי מיטל ב-2023 (13% מהילדים שנתון זה דווח לגביהם), יש אח או אחות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי.

האם לילד המטופל יש אח/ות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי (%)

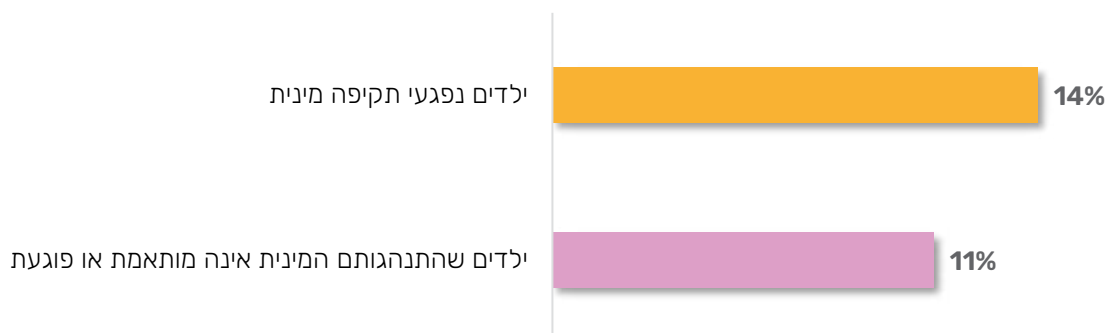

הערות: (1) מתוך 855 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. בוצע עיבוד נתונים עבור הילדים שהתשובה של המטפל לשאלה "האם אח/ות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי?" הייתה "כן" או "לא". (2) לא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בהשוואה של סיבת ההפניה (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value}=0.231$).

³ Quatrosi G, Genovese D, Amodio E, Tripi G. The Quality of Life among Siblings of Autistic Individuals: A Scoping Review. J Clin Med. 2023 Jan 17;12(3):735. doi: 10.3390/jcm12030735. PMID: 36769384; PMCID: PMC9918204.

נמצא הבדל בשיעור הילדים שנפגעו ולהם אח/ות עם צרכים מיוחדים (14% מבין הילדים שנתון זה דווח לגביהם) לעומת אלה שפגעו (11%), אם כי הבדל זה אינו מובהק סטטיסטית.

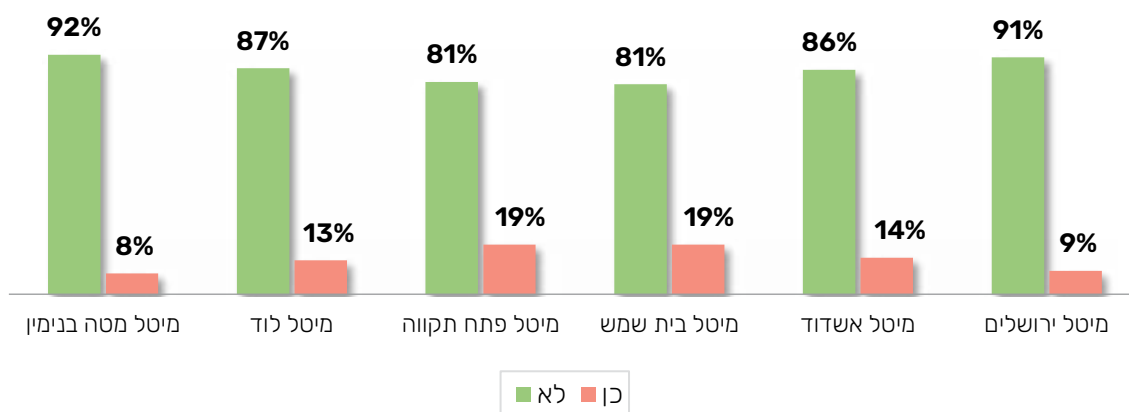
הילדים שטופלו ויש להם אח/ות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי, לפי סיבת ההפניה (%)

הערות: מתוך 855 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. בוצע עיבוד נתונים עבור הילדים שהתשובה של המטפל לשאלה "האם אח/ות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי?" הייתה "כן" או "לא". (2) לא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בהשוואה של סיבת ההפניה (מבחן חי בריבוע, p-value=0.231).

התרשים הבא מציג את פילוח הילדים עם אח/ות עם צרכים מיוחדים בכלל מרכזי מיטל. ניתן לראות כי במיטל בית שמש ובמיטל פתח תקווה שיעור הילדים להם אח/ות עם צרכים מיוחדים (19%) היה גבוה יותר מאשר במרכזים האחרים. במיטל מטה בנימין השיעור היה 8% בלבד ובמיטל ירושלים 9%.

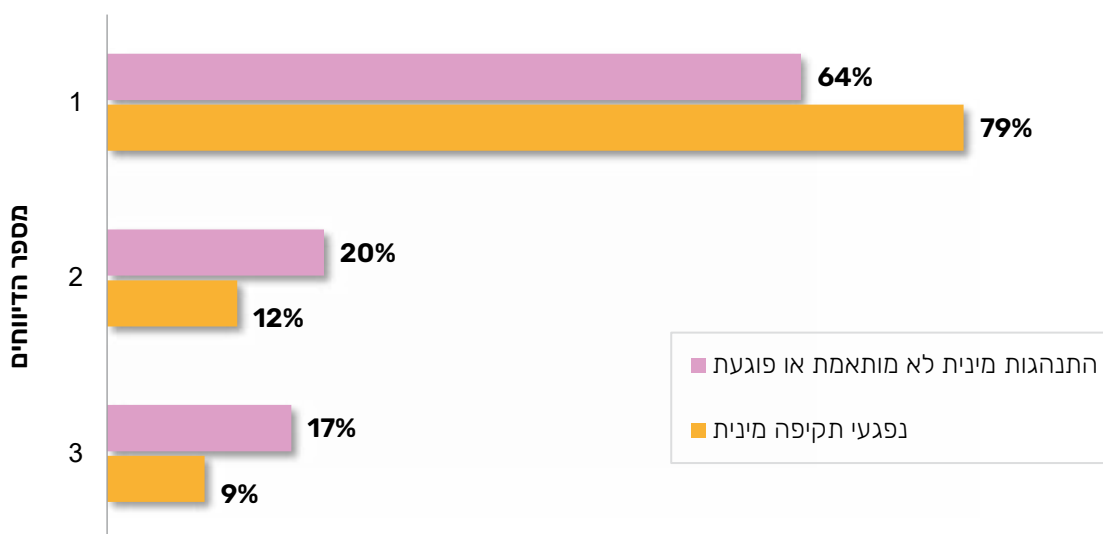
הילדים המטופלים שלהם אח/ות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי, לפי המרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) מתוך 855 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. בוצע עיבוד נתונים עבור הילדים שהתשובה של המטפל לשאלה "האם יש אח/ות עם צרכים מיוחדים או על הרצף האוטיסטי?" הייתה "כן" או "לא". (2) ההבדלים בין מרכזי מיטל השונים הינם מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, p-value=0.022).

הילדים שטופלו במרכזי מיטל חוו בעבר טראומה מסוגים שונים, לעיתים היו ילדים שדווחה לגביהם יותר מטרומה אחת. בשנת 2023 נרשמו 811 דיווחים על סוגי הטרומות שחוו בעבר הילדים שהופנו לטיפול (513 בקרב הילדים נפגעי תקיפה מינית ו-298 בקרב הילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת). דווח סוג טראומה אחד אצל 79% מהנפגעים ו-64% מהפוגעים. דווחו שני סוגי טראומות בקרב 12% מהנפגעים ו-20% מהפוגעים ודווחו 3 סוגי טראומות בקרב 9% מהנפגעים ו-17% מהפוגעים. כלומר דיווח על ריבוי סוגי טראומות שנחוו בעבר היה נפוץ יותר בקרב אלה שפגעו לעומת אלה שנפגעו.

שיעור הילדים שטופלו לפי סיבת ההפניה ולפי מספר הדיווחים על סוגי הטרומות שחוו בעבר

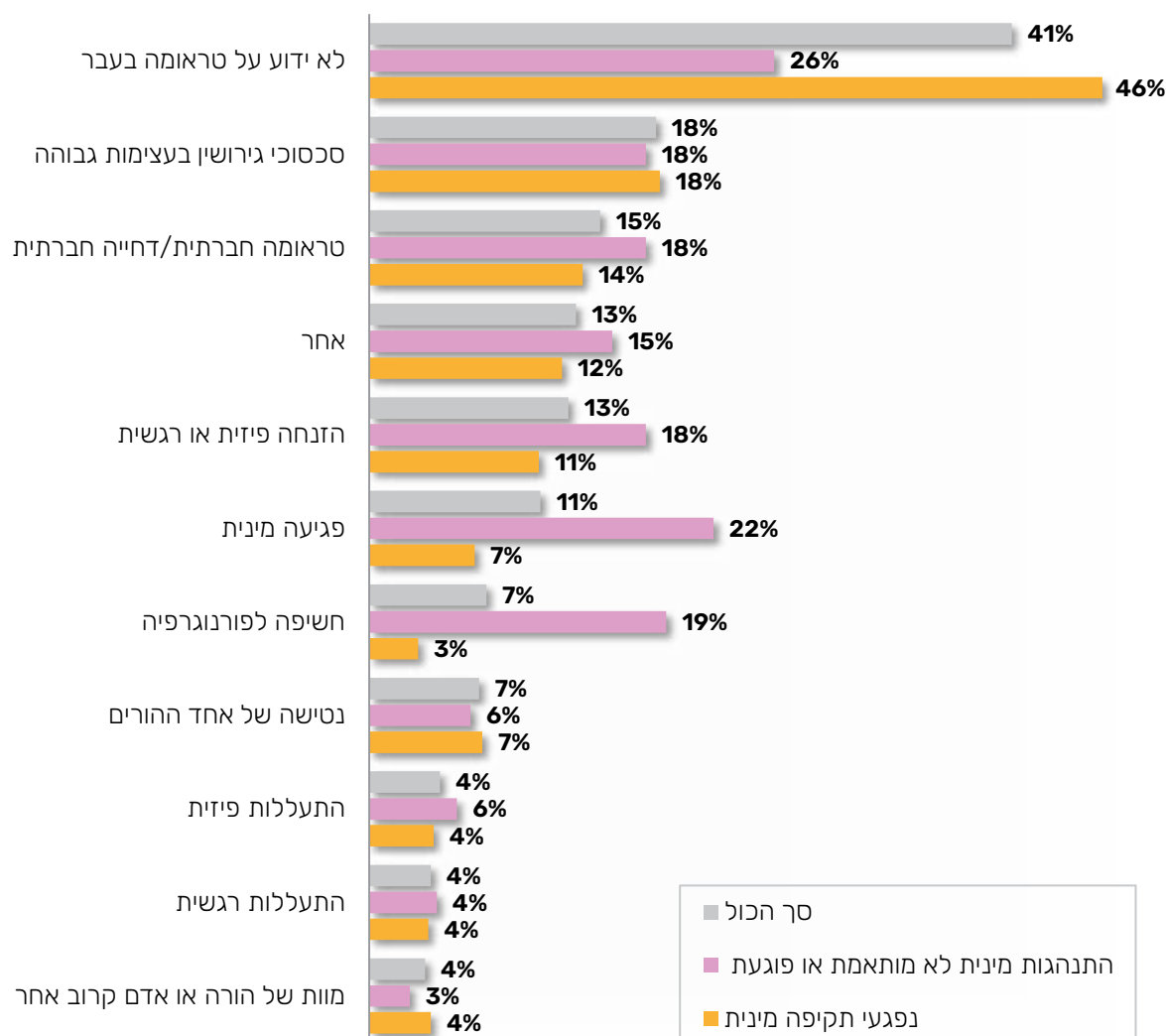
הערה: בעת איסוף הנתונים הדיווח הוגבל ל-3 סוגי טראומות בלבד.

התרשים הבא מציג את סוג הטרואמות שחוו הילדים, לפי סיבת ההפניה. 18% מכלל הילדים שטופלו סבלו מסכסוך גירושין בעצמות גבוהה.

בקרוב הילדים שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת, 18% סבלו מטרואמה/דחייה חברתית בעבר ושיעור דומה סבלו מהזנחה פיזית או רגשית. בקרב אלה שנפגעו, 14% מהילדים סבלו מטרואמה/דחייה חברתית ו-11% מהזנחה פיזית או רגשית.

עבור שני סוגי טראומות (חשיפה לפורנוגרפיה ופגיעה מינית בעבר), נצפו הבדלים משמעותיים יותר בין הנפגעים לפוגעים: 22% מהילדים שטופלו בשל התנהגות מינית שאינה מותאמת או פוגעת סבלו בעבר מפגיעה מינית לעומת 7% מהנפגעים, כלומר שיעור גבוה פי 3 בקרב אלה שפגעו. לגבי חשיפה לפורנוגרפיה, דווח אצל 19% מהפוגעים לעומת 3% מהנפגעים, כלומר שיעור החשיפה לפורנוגרפיה בקרב הפוגעים גבוה פי 6 משיעור החשיפה לפורנוגרפיה בקרב הנפגעים.

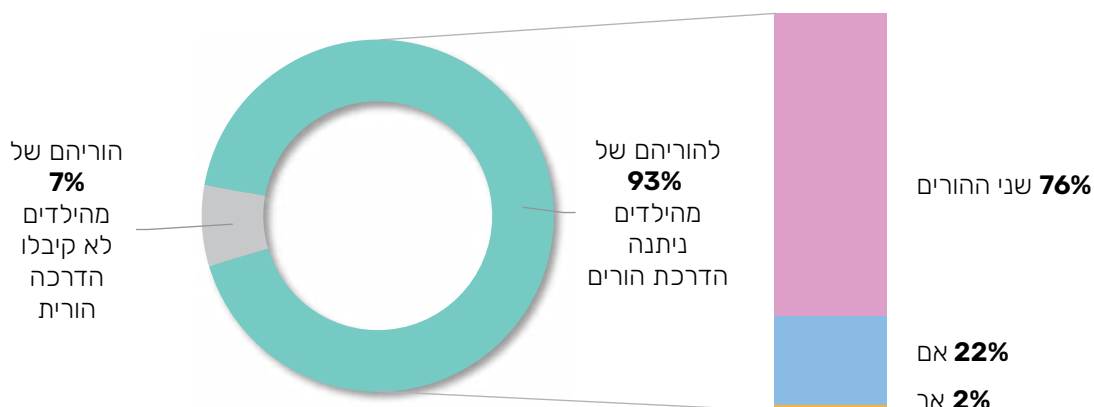
סוג הטרואמה שחוו הילדים, לפי סיבת ההפניה (% בקבוצה המתאימה)

הערות: (1) הנתונים נכונים ל-848 ילדים שלגביהם דווח נתון זה, מהם 614 נפגעים ו-234 פוגעים. הסך הכול גדול מ-100% משום שהיו ילדים שדווחה לגביהם יותר מטרואמה אחת. (2) אחר כולל בין היתר חשיפה לאלימות של ההורה/ים, חולי נפשי או פיזי של הילד ו/או בני המשפחה, נטישה של אחד מבני המשפחה ועוד.

התרשים הבא מציג את התפלגות הילדים שלהוריהם ניתנה הדרכת הורים במקביל לטיפול בילד ומי מהורים השתתף בהדרכה. מהתרשים הבא ניתן ללמוד שלהורי 93% מהילדים שלגביהם דווח נתון זה (937 מהילדים), ניתנה הדרכה הורית. אצל רוב הילדים (76%) שעליהם דווח מי הגיע להדרכה, שני ההורים הגיעו (668 זוגות הורים). אצל 24% מהילדים הגיע רק הורה אחד, בדרך כלל האם (196 ילדים - האם, 18 - האב). כלומר על פי נתונים אלה, 1,550 הורים קיבלו הדרכה במקביל לטיפול בילדיהם.

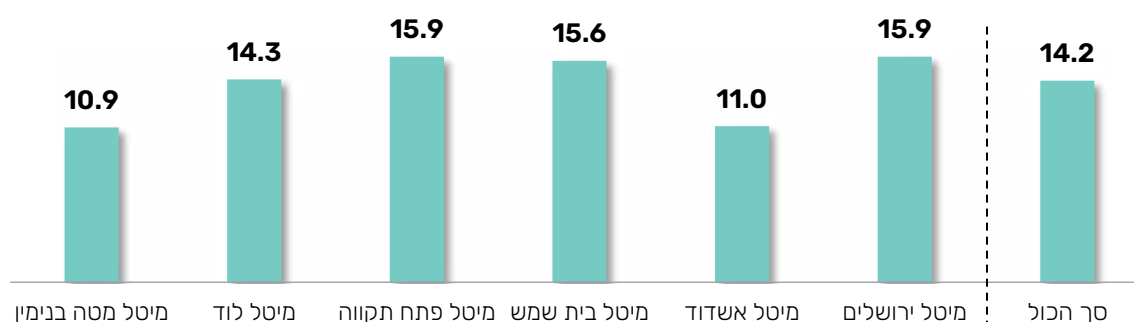
ילדים שהוריהם קיבלו הדרכת הורים ומי מההורים השתתף בהדרכה (%)

הערה: מתוך 1,012 הילדים שלגביהם דווח אם ניתנה הדרכת הורים ו-882 ילדים שלגביהם דווח מי מההורים קיבל הדרכה.

בשנת 2023 הסתיים הטיפול ב-440 ילדים. התרשים הבא מציג את הממוצע של משך הטיפול (בחודשים) בילדים לפי המרכז בו טופלו.

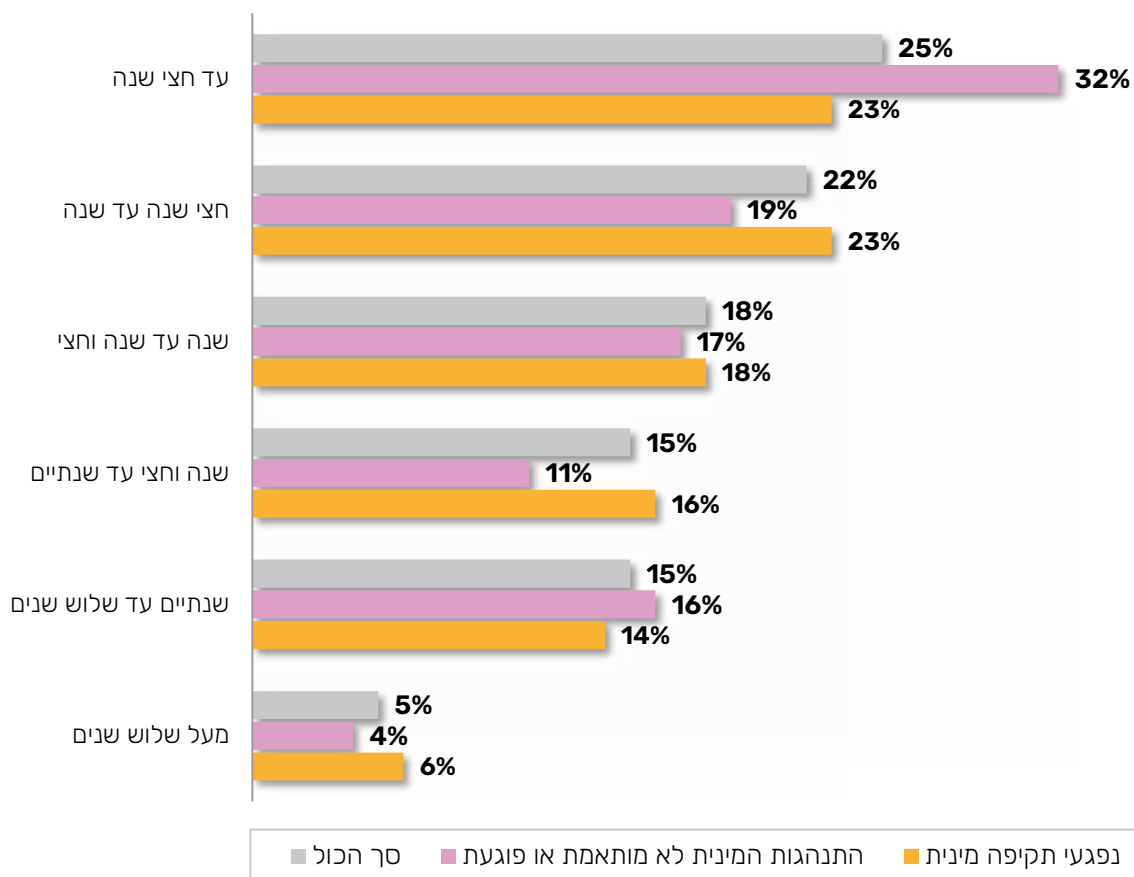
משך הטיפול הממוצע בילדים (בחודשים), לפי המרכז בו טופלו

הערות: (1) נכון ל-440 ילדים שהטיפול בהם הסתיים. (2) יש לציין כי מיטל מטה בנימין נפתח ב-2021 ומיטל בית שמש ב-2022 וחלק מהילדים שטופלו במיטל ירושלים הועברו אליהם. במקרים כאלה תאריך תחילת הטיפול מתייחס לתאריך תחילת הטיפול במרכז שבו הילד התחיל.

מתוך 440 הילדים שהטיפול בהם הסתיים בשנת 2023, 319 היו נפגעי תקיפה מינית ו-121 היו ילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת. משך הטיפול הממוצע בילדים היה 14 חודשים, כאשר הממוצע בקרב נפגעי תקיפה מינית היה 15 חודשים ובילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת היה 13 חודשים. התרשים הבא מציג את משך הטיפול בילדים שהטיפול בהם הסתיים במהלך שנת 2023. הטיפול ברבע מהילדים הסתיים תוך חצי שנה עם הבדל קטן לפי סיבת ההפניה אך לא מובהק בין הילדים שנפגעו (23%) לאלה שפגעו (32%). מרבית הילדים (65%) סיימו את הטיפול תוך שנה וחצי.

משך הטיפול, לפי סיבת ההפניה (מספרים ואחוזים)

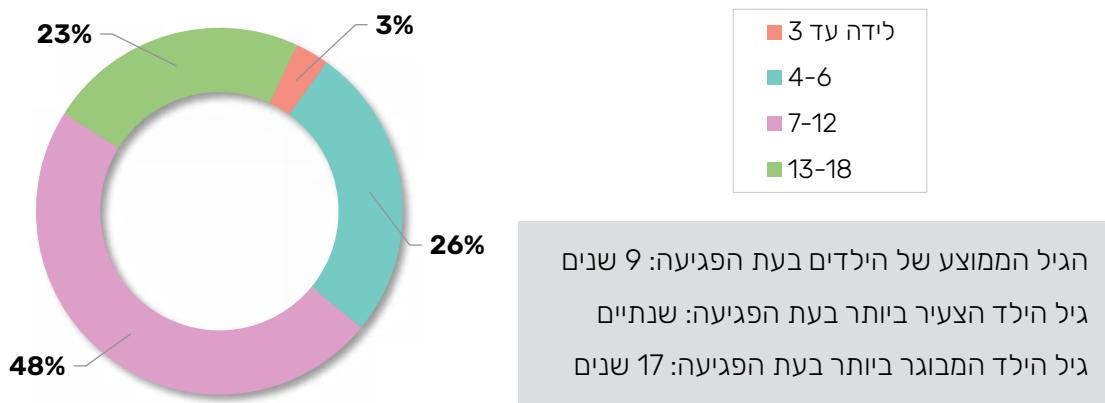
משך הטיפול הממוצע: 14 חודשים
 משך הטיפול הממוצע בנפגעי תקיפה מינית: 15 חודשים
 משך הטיפול הממוצע בילדים שהתנהגותם המינית לא מותאמת או פוגעת: 13 חודשים

הערות: (1) נכון ל-440 ילדים שהטיפול בהם הסתיים, מהם 319 ילדים נפגעי תקיפה מינית ו-121 ילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת. (2) בילדים שמשך הטיפול בהם נמשך עד חצי שנה כלולים 69 (16%) ילדים שנשרו מהטיפול (היו בין טיפול אחד לארבעה טיפולים), מהם 52 (16%) ילדים נפגעי תקיפה מינית ו-17 (14%) ילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת.

חלק ב': ילדים נפגעי תקיפה מינית

בחלק זה מובאים נתונים על ילדים נפגעי תקיפה מינית בלבד. בשנת 2023, 833 ילדים טופלו במרכזי מיטל בשל היותם נפגעי תקיפה מינית. התרשימים הבאים מציגים נתונים בפילוח לפי הגיל בעת הפגיעה. 48% מהילדים שנפגעו (382 ילדים) היו בני 7-12 בעת הפגיעה, 26% היו בני 4-6 (202), 23% היו בני 13-18 (185) ו-3% היו בני פחות משלוש (21). הגיל הממוצע של הילדים בעת הפגיעה היה 9, גיל הילד הצעיר ביותר בעת הפגיעה היה שנתיים וגיל הילד המבוגר ביותר 17.

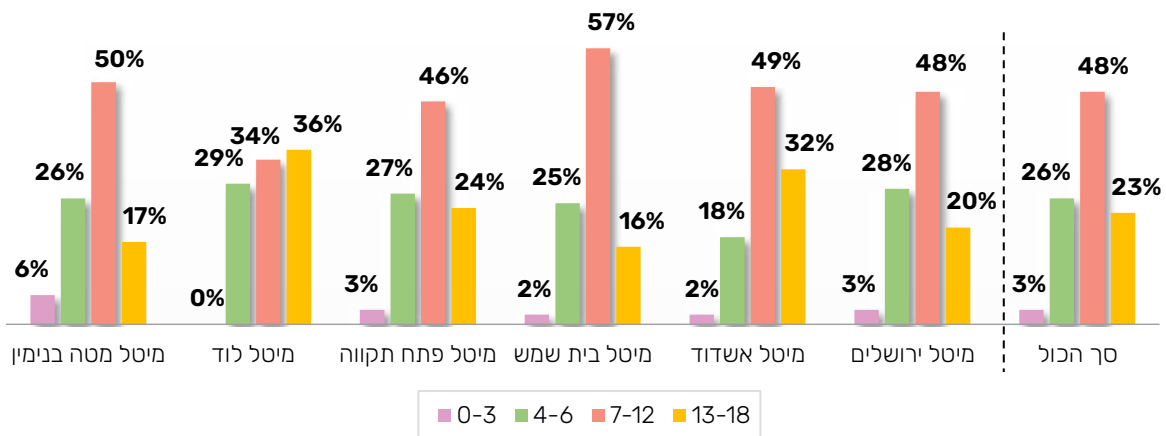
גיל הילדים בעת הפגיעה (%)

הערה: נכון ל-790 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

נמצאו הבדלים בגיל הילד בעת הפגיעה בין מרכזי מיטל השונים. במיטל לוד נמצא השיעור הגבוה ביותר (36%) של ילדים שנפגעו בקבוצת גילאי ההתבגרות 13-18. במיטל מטה בנימין 6% מהילדים שטופלו נפגעו בגיל הרך (מתחת לגיל 3) ולעומת זאת במיטל לוד לא טופלו בכלל ילדים שנפגעו בקבוצת גיל זו. ילדים שנפגעו בגילאי החביון 7-12 היוו 57% מהילדים שטופלו במיטל בית שמש ו-34% במיטל לוד.

גיל הילד בעת הפגיעה, לפי המרכז בו טופל (%)

הערות: (1) נכון ל-790 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. (2) ההבדלים בין מרכזי מיטל השונים הינם מובהקים סטטיסטית (מבחן חי ריבוע, p-value=0.001).

הלוח הבא מציג את הנתונים על גיל הפוגעים. ניתן לראות כי כשני שלישים (62%) מהפוגעים היו קטינים וכשליש (32%) היו בגירים.

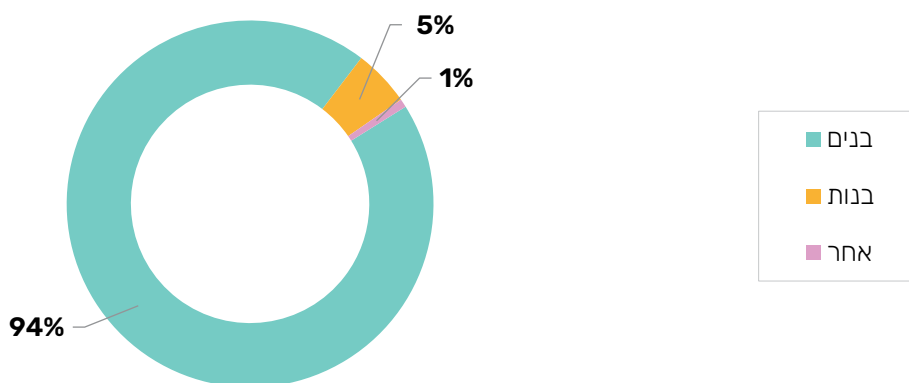
גיל הפוגע (מספרים ואחוזים)

גיל הפוגע	מספרים	אחוזים
פחות מ-12	136	14%
12 עד 18	454	48%
18 עד 45	221	23%
מעל 45	90	9%
לא ידוע	52	5%

הערות: (1) נכון ל-954 מקרים של פגיעות שנתון זה דווח לגביהם. (2) עבור 717 ילדים (87%) דווח גיל של פוגע אחד, עבור 81 ילדים (10%) גיל של שני פוגעים ועבור 25 ילדים (3%), גיל של 3 פוגעים. (ניתנה אפשרות למלא עד 3 פעמים את גיל הפוגע לכל ילד).

כפי שניתן לראות בתרשים הבא, רוב הפוגעים בילדים היו בנים (94%, אצל 776 ילדים) ומיעוטם היו בנות (5%, אצל 31 ילדים).

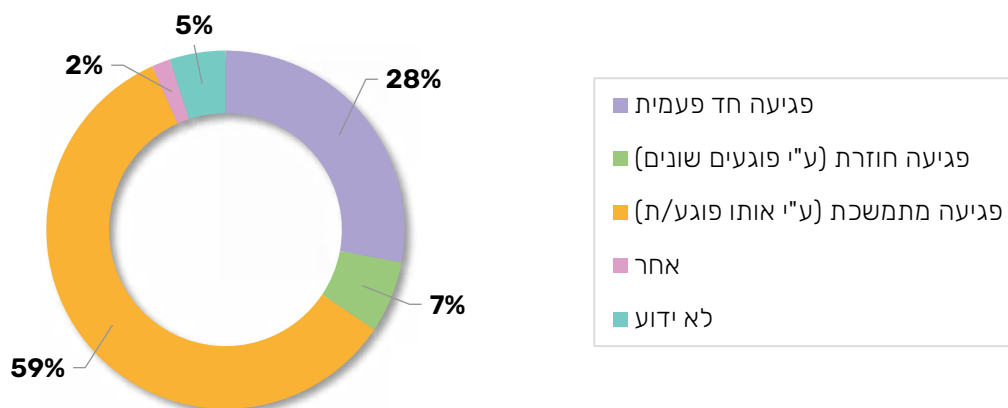
מין הפוגע (%)

הערות: (1) נכון ל-825 ילדים לגביהם דווח נתון זה. (2) 'אחר' מתייחס למקרים בהם היו פוגעים גם זכר וגם נקבה וכאשר מין הפוגע אינו ידוע.

התרשים הבא מציג את אופי הפגיעה בילד. 59% מהילדים נפגעו באופן מתמשך על ידי אותו פוגע ו-7% נפגעו מפגיעה חוזרת על ידי פוגעים שונים. 28% מהילדים נפגעו פגיעה חד פעמית.

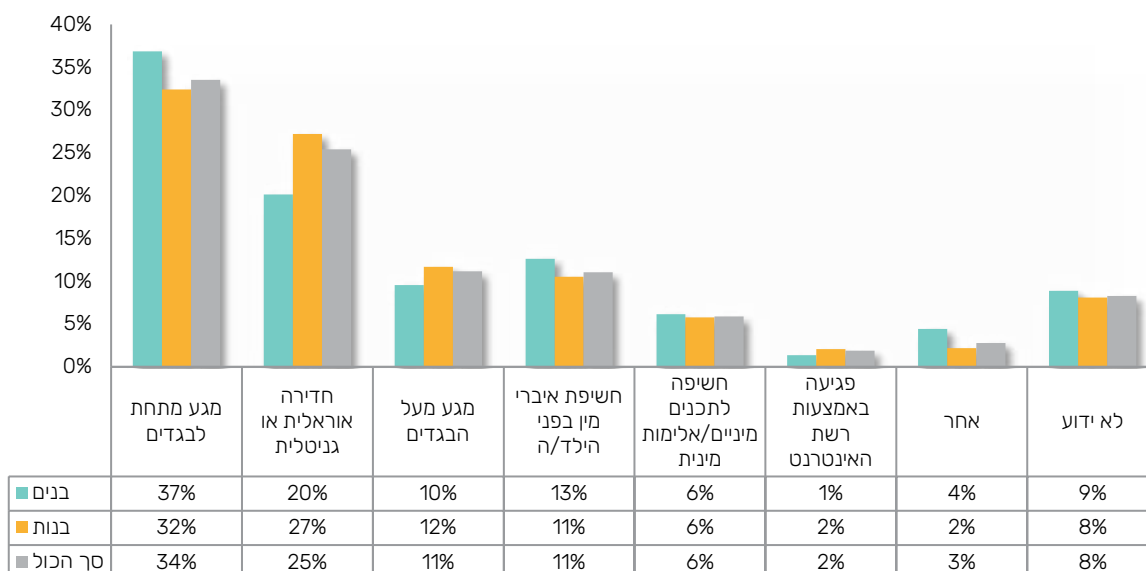
אופי הפגיעה בילד (%)

הערות: נכון ל-830 ילדים שנתון זה דווח לגביהם.

התרשים הבא מציג את סוגי הפגיעות בילדים. 1,157 דיווחים נרשמו על סוגי הפגיעות של הילדים שטופלו. שליש מהפגיעות היו מגע מתחת לבגדים ורבע מהפגיעות היו חדירה (34% ו-25% בהתאמה). שיעור הפגיעות מסוג חדירה היה גבוה יותר בקרב הבנות (27%) לעומת הבנים (20%). לעומת זאת, שיעור הבנים שנפגעו בעקבות מגע מתחת לבגדים היה גבוה מזה של הבנות (37% לעומת 32% בהתאמה).

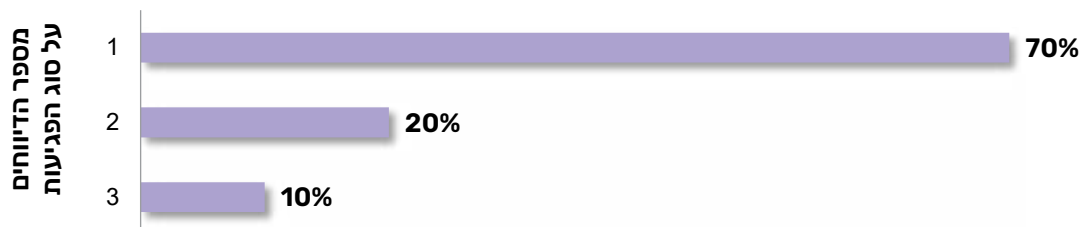
סוגי הפגיעות בילדים, לפי מין (%)

הערה: נכון ל-1,157 מקרים של פגיעות שלגביהם דווח נתון זה.

הילדים שטופלו במרכזי מיטל חוו פגיעות מסוגים שונים, לעיתים היו ילדים שדווחה לגביהם יותר מפגיעה אחת. לגבי 70% מהילדים (582) דווח סוג אחד של פגיעה, ל-20% מהילדים (166) דווחו 2 סוגים של פגיעה ול-10% מהילדים (81) דווחו 3 סוגים של פגיעה.

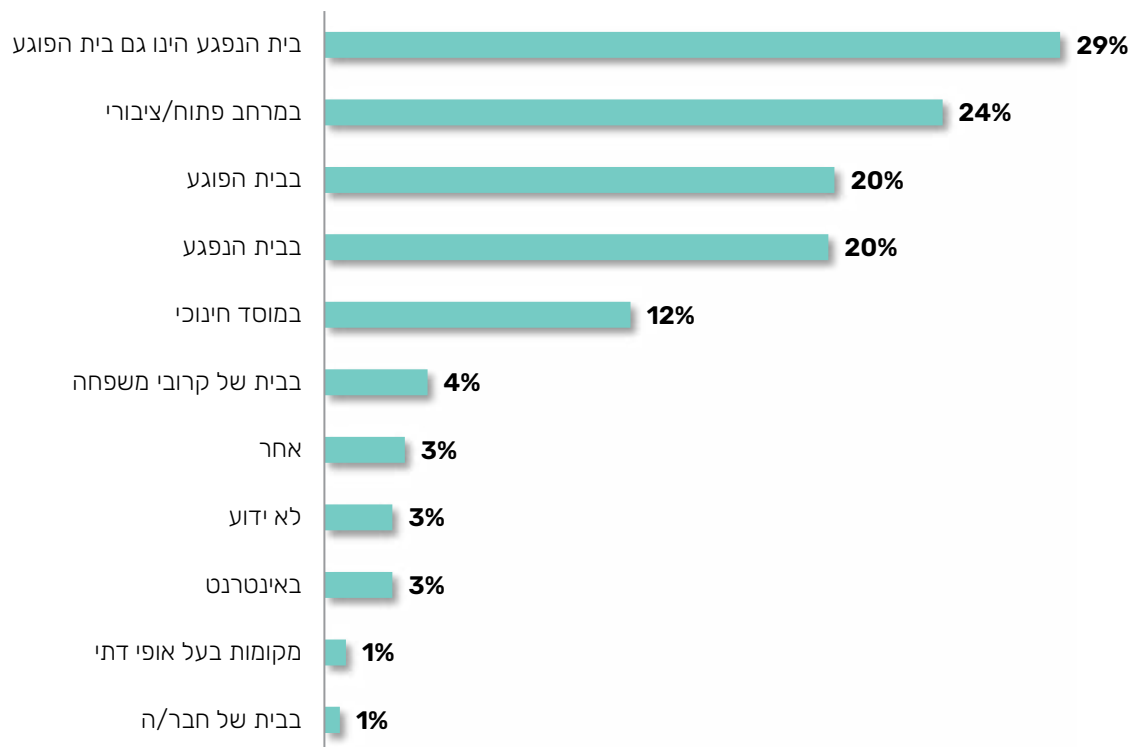
שיעור הילדים שטופלו לפי מספר הדיווחים על סוגי הפגיעות שחוו

הערה: נכון ל-1,157 מקרים של פגיעות שלגביהם דווח נתון זה. ניתנה אפשרות למלא עד 3 סוגים של פגיעה.

התרשים הבא מראה את התפלגות המקומות בהם התרחשו הפגיעות. בית המשפחה (כאשר בית הנפגע/ת הינו גם בית הפוגע/ת בפגיעות בין אחים או בפגיעת הורה) הוא המקום המועד ביותר להתרחשות פגיעה (29%, אצל 238 ילדים). בנוסף, בית של קרובי משפחה (לרוב בית הסבים) היה מקום הפגיעה אצל 4% מהילדים (29). עבור 24% (195) מהילדים הפגיעה התרחשה במרחב פתוח או במקום ציבורי. שיעור דומה של ילדים נפגעו בבית הנפגע/ת ובבית הפוגע/ת (20%; 163 ו-165 ילדים בהתאמה). המוסד החינוכי היה המקום בו התרחשה הפגיעה אצל 12% ילדים (99). פגיעה באינטרנט התרחשה אצל 3% ילדים (22).

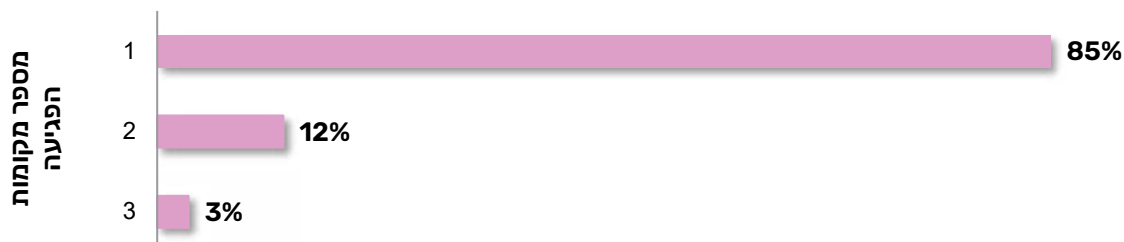
התפלגות מקום הפגיעה (%)

הערות: (1) נכון ל-827 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. (2) הסך הכולל גדול מ-100% משום שהיו ילדים שנפגעו יותר מפעם אחת ובמקומות שונים. (3) ב'אחר' כלולים בין היתר הסעה של בית הספר, מקום של אירוע משפחתי, בית מלון, מכולת, כלי רכב או מרפאה.

הילדים שטופלו במרכזי מיטל נפגעו לעיתים במקומות שונים. עבור 85% ילדים (706) דווח על מקום פגיעה אחד, עבור 12% ילדים (99) דווח על שני מקומות פגיעה שונים ועבור 3% ילדים (22) על שלושה מקומות פגיעה.

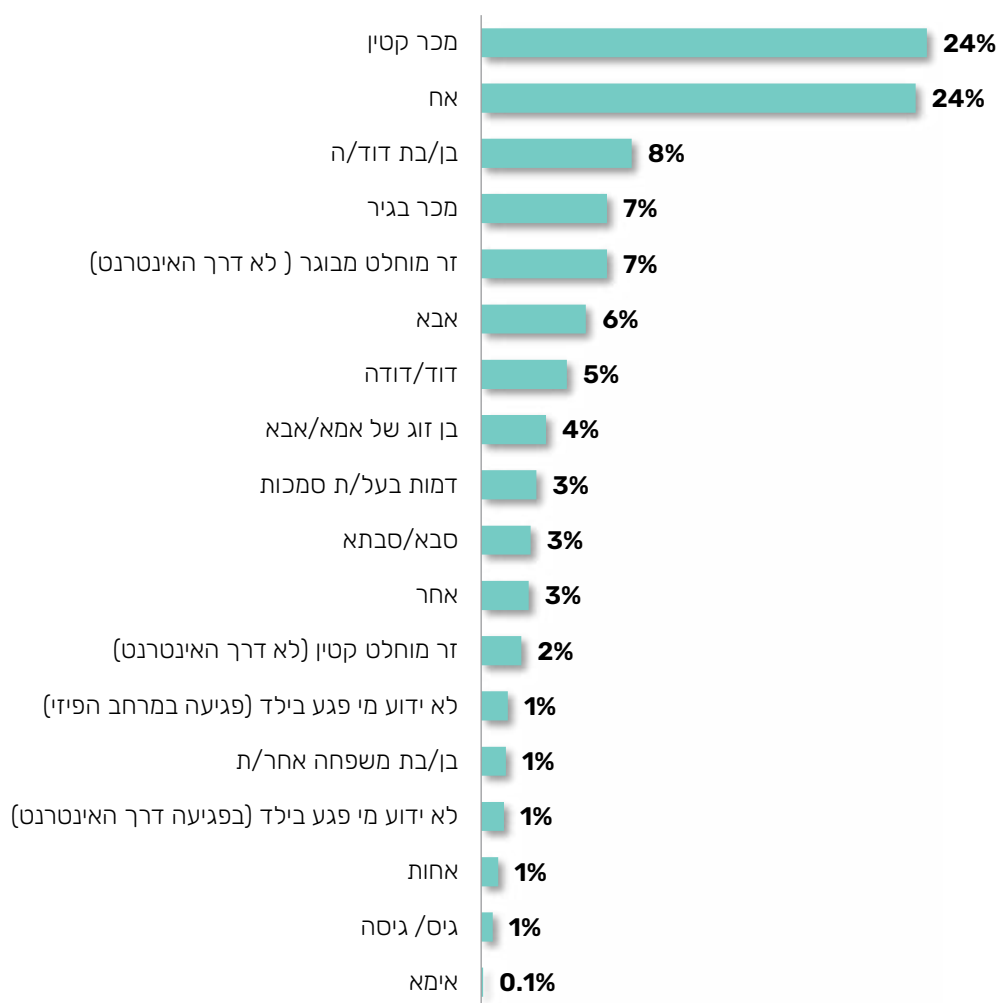
שיעור הילדים שטופלו לפי מספר מקומות הפגיעה שדווחו לכל ילד

הערה: נכון ל-827 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. ניתנה אפשרות למלא עד 3 מקומות פגיעה.

ניתן ללמוד מהתרשים הבא כי ב-24% מהמקרים (234 פגיעות) הילדים נפגעו על ידי קטינים מוכרים מחוץ למשפחה וב-7% מהמקרים (66 פגיעות) על ידי בגירים מוכרים מחוץ למשפחה. ב-24% מכלל המקרים הילד נפגע על ידי אח (228 פגיעות). האבא היה הפוגע ב-6% מהמקרים (55 פגיעות) והסבא או הסבתא ב-3% מהמקרים (26 פגיעות). ב-3% מהמקרים (29 פגיעות) הפוגע היה דמות בעלת סמכות.

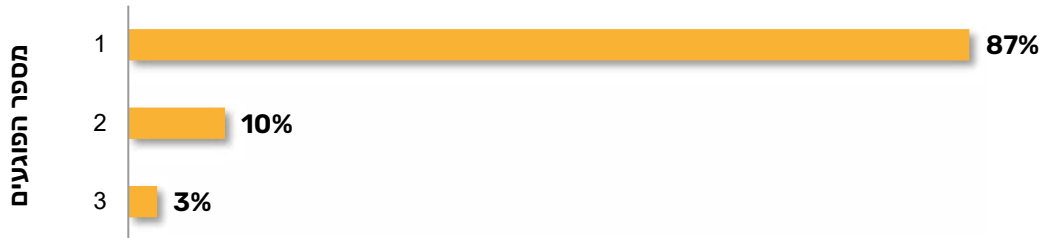
מי פגע בילד (%)

הערות: (1) נכון ל-963 מקרים של פגיעות עליהן דווח. (2) ניתנה אפשרות באיסוף נתונים למלא עבור שלושה פוגעים בלבד.

הילדים נפגעו לפעמים על ידי פוגעים שונים. עבור 87% ילדים (723) דווח על פוגע אחד, עבור 10% ילדים דווח על שני פוגעים שונים (108) ועבור 3% ילדים (24) על שלושה פוגעים.

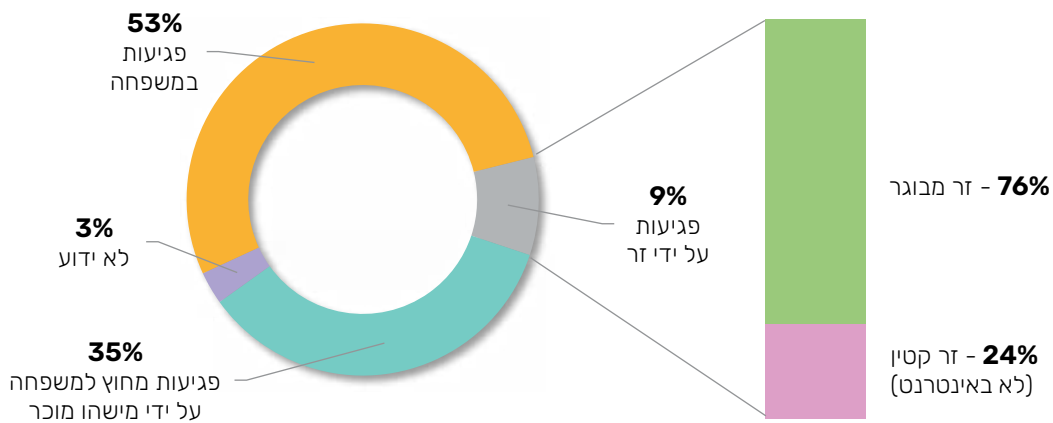
שיעור הילדים שטופלו, לפי מספר הפוגעים בהם

הערות: (1) נכון ל-963 מקרים של פגיעות עליהן דווח. (2) ניתנה אפשרות באיסוף נתונים למלא עבור שלושה פוגעים בלבד.

התרשימים הבאים מציגים נתונים על מידת ההיכרות של הילד עם הפוגע. 53% מהפגיעות (496 פגיעות) היו פגיעות במשפחה. ב-35% (329) מהמקרים הפוגע לא היה מהמשפחה אך היה מוכר לילד וב-3% מהפגיעות (26) לא ידוע מי פגע בילד (בין אם הפגיעה התרחשה במרחב האינטרנטי או בין אם בפיזי). ב-9% (87) מהפגיעות הפוגע היה זר לילד/ה. מבין המקרים של פגיעות על-ידי זרים, 76% מהפוגעים היו זרים מבוגרים ו-24% היו זרים קטינים.

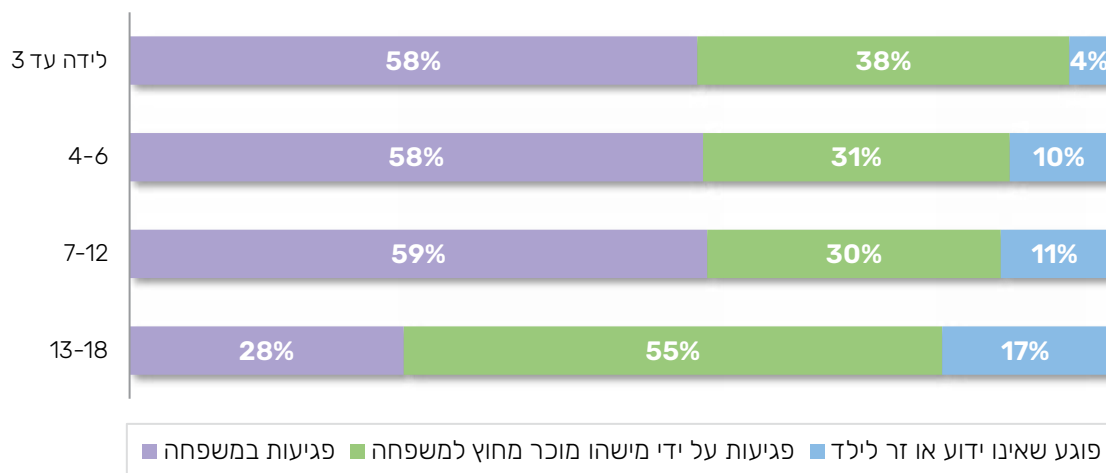
התפלגות הפוגעים, לפי מידת ההיכרות של הילד/ה איתם (%)

הערה: נכון ל-938 מקרים של פגיעות, קטגוריית 'אחר' לא נכללה בתרשים.

כ-60% מהפגיעות של ילדים שנפגעו מגיל לידה עד גיל 12 היו פגיעות בתוך המשפחה. לעומת זאת, יותר ממחצית מהפגיעות של ילדים בקבוצת הגיל 13-18 היו על ידי מישהו מוכר מחוץ למשפחה.

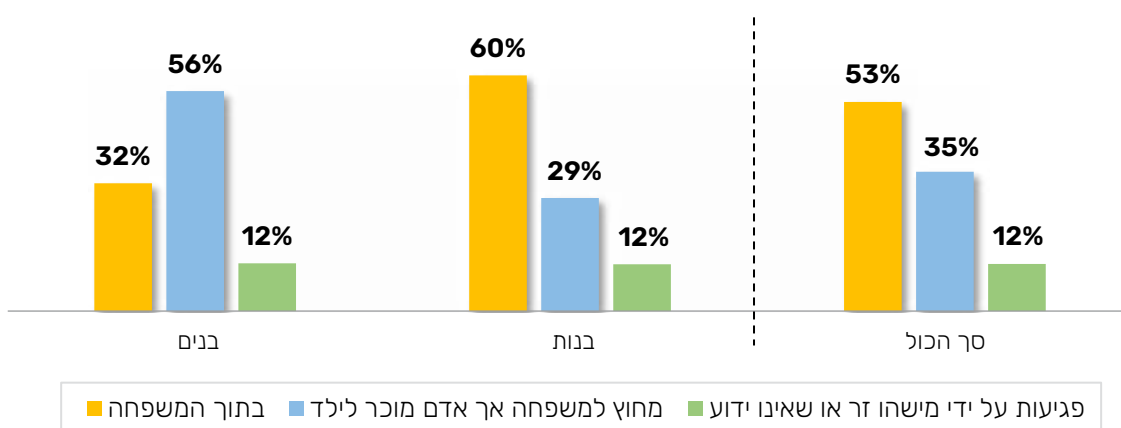
פגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה, לפי גיל הילדים בעת הפגיעה (% בקבוצת הגיל)

הערות: (1) נכון ל-859 מקרים של פגיעות. (2) אם ילד עבר יותר מפגיעה אחת הנתון מתייחס לגיל בו נפגע בפעם הראשונה.

בפילוח הנתונים לפי מין ניתן לראות שבנות נפגעו יותר בתוך המשפחה (60%) לעומת בנים (32%), ואילו בנים נפגעו יותר מחוץ למשפחה על ידי מישהו מוכר (56%) לעומת הבנות (29%). 12% מהילדים נפגעו על ידי אדם זר או שאינו ידוע.

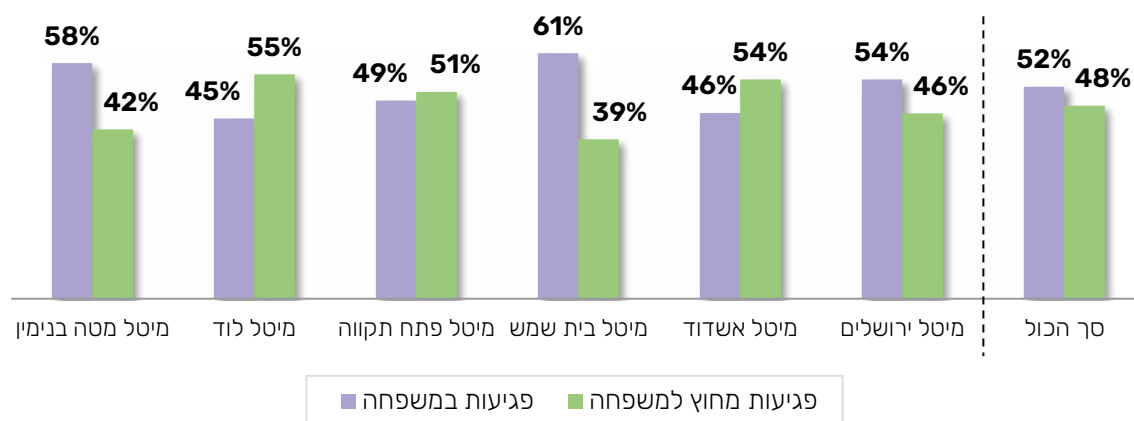
פגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה, לפי מין הנפגע/ת (% בקבוצת המתאימה)

נכון ל-906 מקרים של פגיעות.

בתרשים הבא ניתן לראות את ההבדלים בשיעורי הילדים שטופלו במרכזי מיטל השונים בעקבות פגיעה במשפחה ומחוצה לה. השיעור הגבוה ביותר של ילדים שנפגעו וטופלו בעקבות פגיעה במשפחה היה במיטל בית שמש (61%; 94 ילדים). לעומת זאת, במיטל לוד יותר ממחצית הילדים (55%; 66 ילדים) טופלו בעקבות פגיעה על ידי מישהו מחוץ למשפחה בדומה למיטל אשדוד (54%; 72 ילדים).

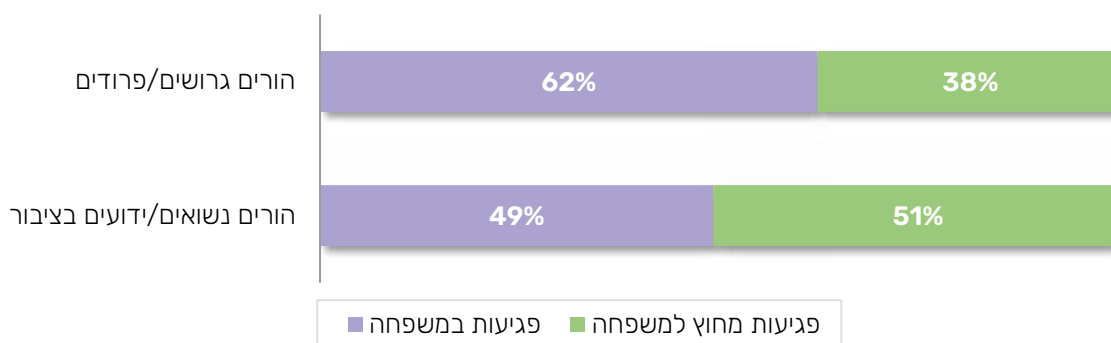
ילדים שטופלו בגין פגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה, לפי המרכז בו טופלו (%)

הערות: (1) נכון ל-833 ילדים. (2) ההבדלים בפגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה במרכזי מיטל השונים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, p-value=0.037).

פגיעות במשפחה היו נפוצות יותר בקרב ילדים להורים גרושים או פרודים (62%) לעומת ילדים להורים נשואים (49%). לעומת זאת, בקרב ילדים שהוריהם נשואים, שיעור הפגיעות מחוץ למשפחה היה גבוה יותר (51%). הבדלים אלו נמצאו מובהקים סטטיסטית.

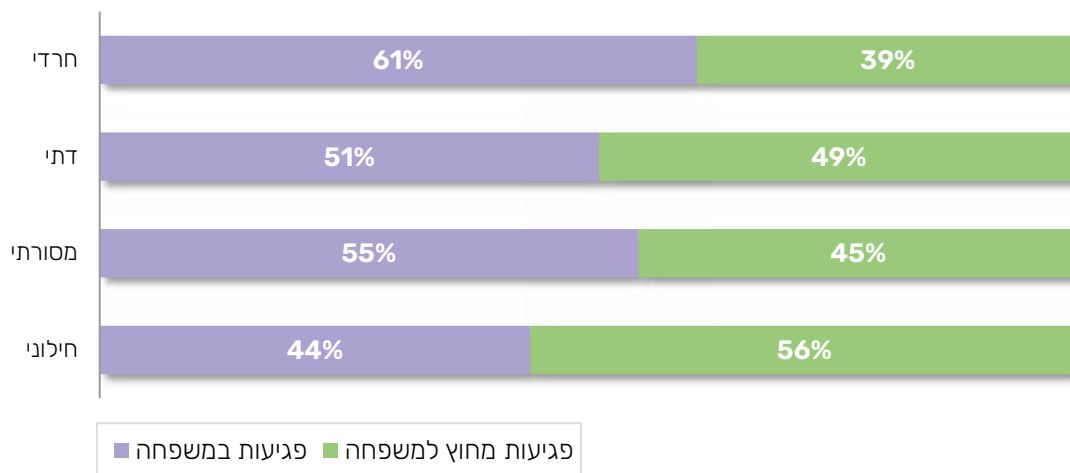
פגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה, לפי מצב משפחתי (%)

הערות: (1) נכון ל-803 ילדים. בוצע עיבוד נתונים עבור ילדים להם הורים נשואים/ידועים בציבור או גרושים/פרודים בלבד (עקב שיעורם הנמוך של קטגוריות נוספות של 'מצב משפחתי'). (2) ההבדלים בפגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה בהתאם למצב המשפחתי של הילדים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, p-value<0.001).

עוד נמצא כי אצל הילדים החרדים שטופלו, רוב הילדים נפגעו במשפחה (61%). לעומת זאת, בקרב הילדים החילונים שטופלו, רוב הילדים (56%) נפגעו מחוץ למשפחה. הבדל זה נמצא מובהק סטטיסטית.

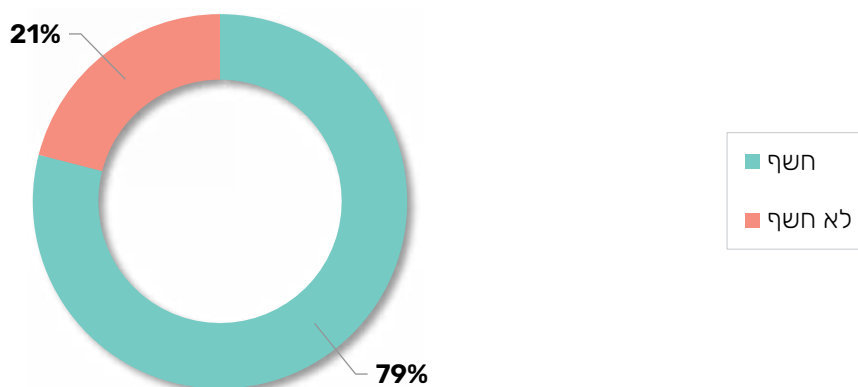
פגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה, לפי מידת הדתיות (%)

הערות: נכון ל-833 ילדים. 2) ההבדלים בפגיעות בתוך המשפחה ומחוצה לה בהתאם למידת הדתיות של הילדים נמצאו מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value}=0.014$).

כמו כן, נבדק האם הילד חשף את הפגיעה בו. מהתרשים שלהלן עולה כי מרבית הילדים (79%; 650) חשפו את הפגיעה בהם ואילו אצל 21% מהילדים הפגיעה נחשפה על ידי מישהו אחר (175).

האם הילד חשף את הפגיעה בו (%)

הערה: נכון ל-825 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

מתוך הילדים שחשפו את הפגיעה, 71% (461 ילדים) עשו זאת בפני בן/בת משפחה, רובם בפני הוריהם (62%); 25% (162) מהילדים שחשפו את הפגיעה, עשו זאת בפני איש מקצוע כלשהו כפי שניתן לראות בלוח הבא:

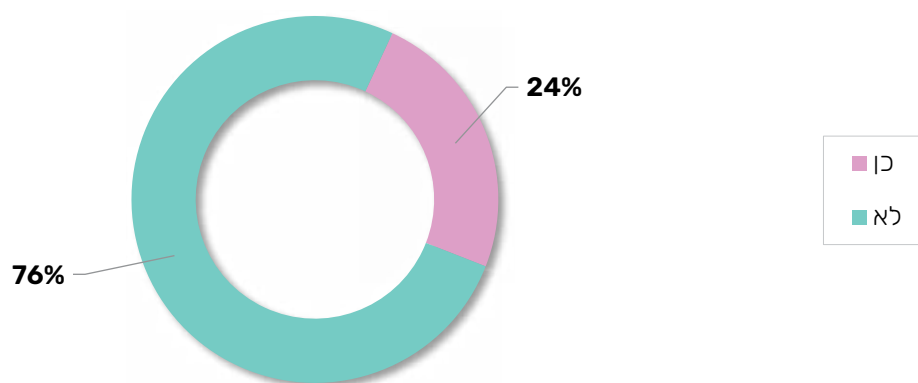
בפני מי חשף הילד את הפגיעה (מספרים ואחוזים)

אחוזים	מספרים	דמות
62%	401	הורים
25%	162	אנשי מקצוע/צוות חינוכי
9%	60	בני משפחה (שאינם הורים)
6%	36	חבר/ה
1%	5	במדיה החברתית

הערה: הסך הכולל גדול מ-100% משום שהיו ילדים שחשפו את הפגיעה לשני אנשים במקביל.

עוד נבדק אם הילדים הנפגעים גילו גם התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת. 24% (192 ילדים) שנפגעו מינית גילו גם התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת.

האם הילד הנפגע גילה התנהגות מינית שאינה מותאמת או פוגעת (%)

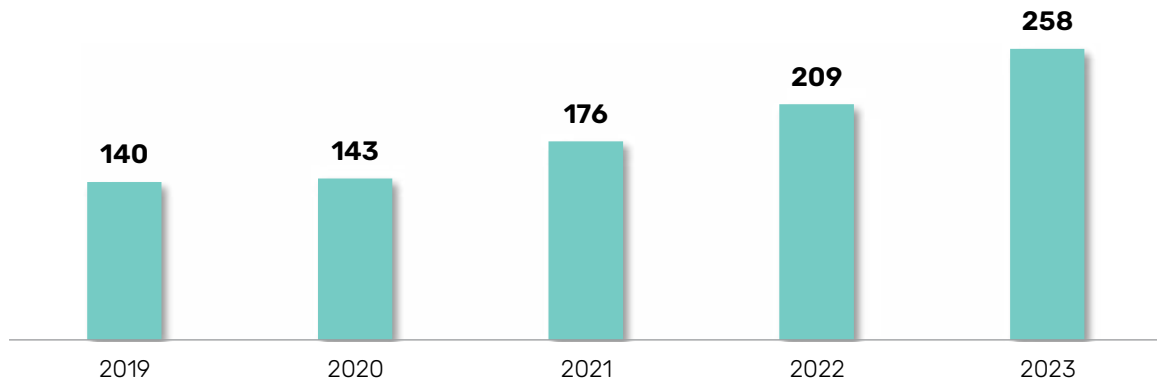

הערה: נכון ל-809 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

חלק ג': ילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת

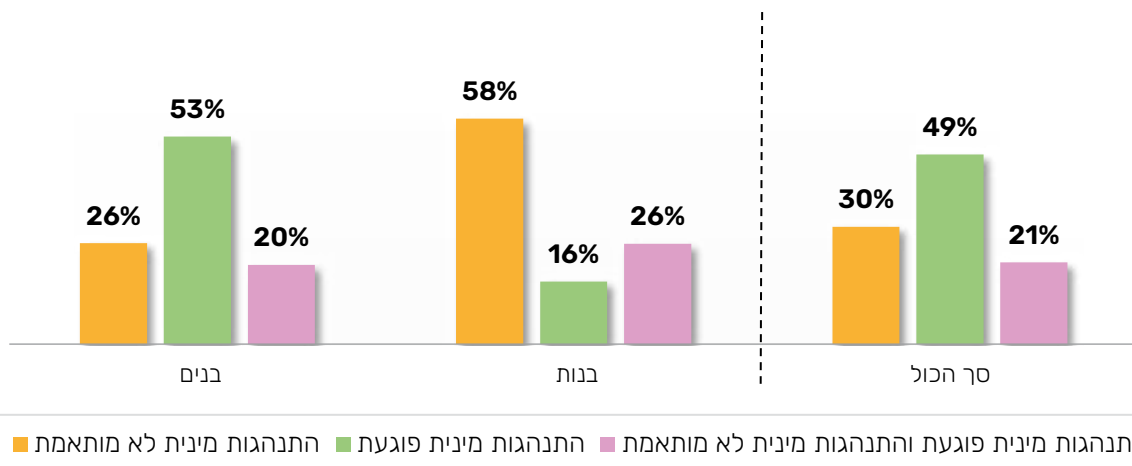
בשנת 2023 המשיך לגדול מספר הילדים שטופלו במרכזי מיטל בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת, והוא עמד על 258 ילדים (לעומת 140 בשנת 2019).

מספר הילדים שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת בהשוואה רב שנתית (2019-2023)

ניתן לראות בתרשים שלהלן כי 49% מהילדים טופלו בשל התנהגות מינית פוגעת (123), 30% טופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת (76) ו-21% טופלו הן בשל התנהגות מינית לא מותאמת והן בשל התנהגות מינית פוגעת (53). רוב הילדים שטופלו ב-2023 היו בנים (87%; 225 ילדים).
באשר לחלוקה לפי מין, 53% מהבנים טופלו בשל התנהגות מינית פוגעת (118), בעוד ש-58% מהבנות (18) טופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת. ההבדלים בין בנים לבנות בנוגע להתנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת נמצאו מובהקים סטטיסטית.

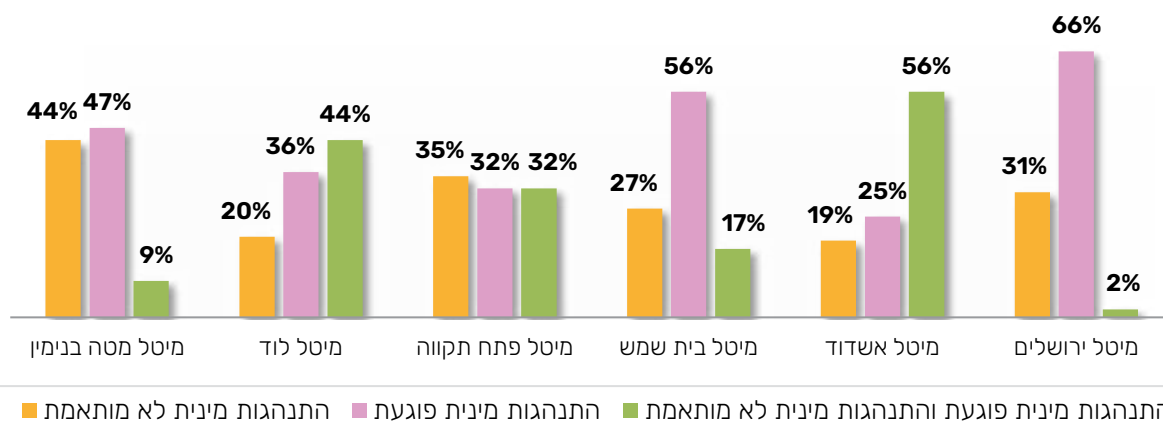
שיעור הילדים שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת, לפי מין

(הערות: 1) נכון ל-252 ילדים לגביהם דווח נתון זה. 2) ההבדלים בין בנים לבנות מובהקים סטטיסטית (מבחן חי' בריבוע, $p\text{-value} < 0.001$).

באשר לחלוקה לפי מרכזי מיטל באבחנה שבין התנהגות מינית לא מותאמת ו/או פוגעת, ניתן לראות כי במיטל ירושלים ובמיטל בית שמש רוב הילדים טופלו בשל התנהגות מינית פוגעת (66% ו-56% בהתאמה). במיטל אשדוד רוב הילדים (56%) טופלו הן בשל התנהגות מינית לא מותאמת והן בשל התנהגות מינית פוגעת.

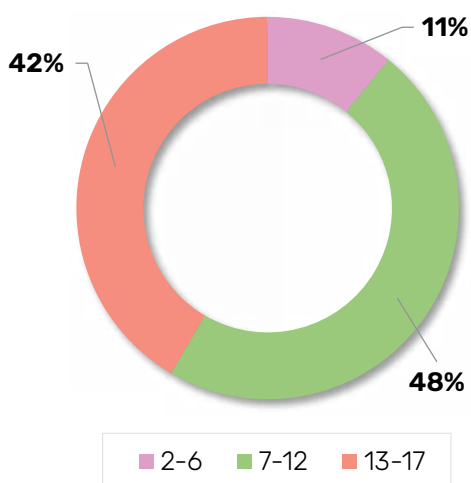
שיעור הילדים שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת, לפי המרכז בו טופלו

הערה: נכון ל-252 ילדים עבורם נתון זה דווח. ההבדלים בין מרכזי מיטל מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p\text{-value} < 0.001$).

התרשים הבא מציג את שיעור הילדים לפי גילם בעת שביצעו התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת. 48% מהילדים היו בני 7-12 (120 ילדים), 42% היו בני 13-17 (104 ילדים) ו-11% היו בני 2-6 (26 ילדים). הגיל הממוצע של הילדים בעת שפגעו היה 12.

גיל הילדים בעת שביצעו התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת (%)

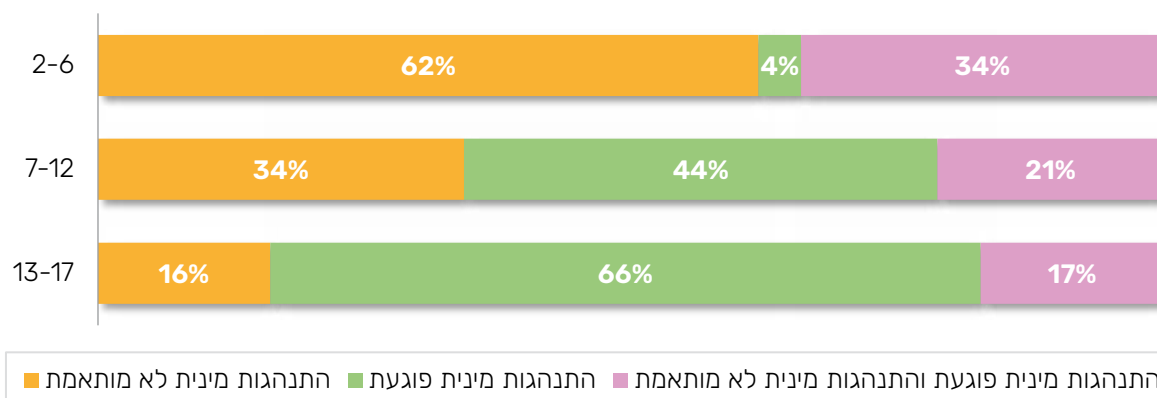

הגיל הממוצע של הילדים בעת שביצעו התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת: 12 שנים
 גיל הילד הצעיר ביותר: שנתיים
 גיל הילד הבוגר ביותר: 17 שנים

הערה: נכון ל-250 ילדים לגביהם דווח נתון זה.

התרשים הבא מציג את שיעור הילדים לפי גילם בעת שביצעו התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת ולפי סוג ההתנהגות בשלה היו בטיפול. 62% מהילדים הפוגעים שהיו בני 2-6 בעת הפגיעה טופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת (16 ילדים). בקבוצת הילדים הפוגעים בני 7-12, 44% טופלו בשל התנהגות מינית פוגעת (53 ילדים) ו-34% בשל התנהגות מינית לא מותאמת (41 ילדים). שני שלישים מהילדים הפוגעים שהיו בני 13 ומעלה בעת הפגיעה טופלו בשל התנהגות מינית פוגעת (66%; 68 ילדים).

שיעור הילדים שטופלו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת, לפי גילם בעת הפגיעה

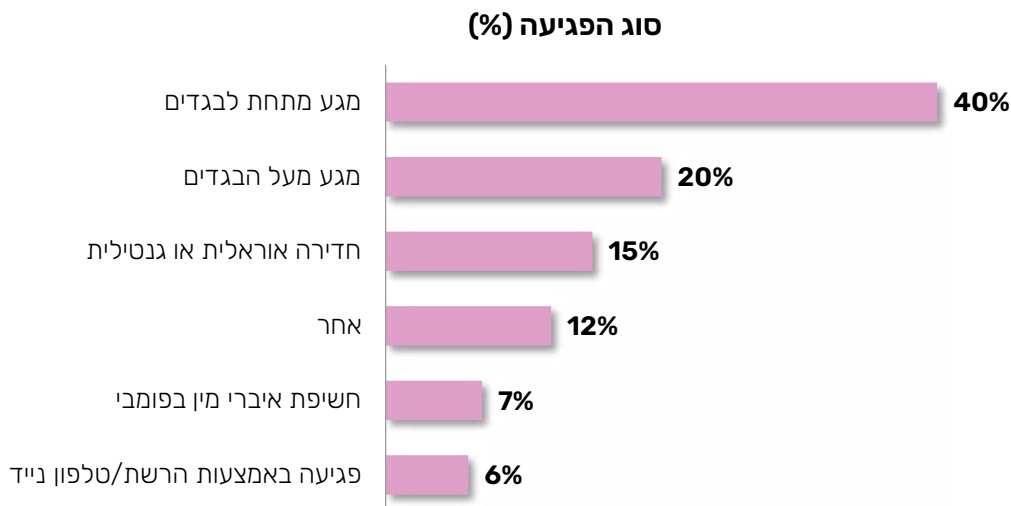
הערה: נכון ל-248 ילדים לגביהם דווח נתון זה.

הלוח הבא מראה את מאפיין החזרתיות בהתנהגותם הפוגעת של הילדים שבעטייה הופנו לטיפול. 70% מהילדים (176 ילדים) פגעו יותר מפעם אחת: 41% פגיעה מתמשכת באותו הילד ו-29% פגיעות חוזרות בכל פעם בילד/אחר/ת.

מאפייני ההתנהגות הפוגעת (מספרים ואחוזים)

מאפיין הפגיעה	מספרים	אחוזים
פגיעה מתמשכת באותו ילד או אדם	103	41%
פגיעה חוזרת בכמה ילדים	73	29%
פגיעה חד-פעמית באותו ילד או אדם	52	21%
אחר/לא ידוע/לא דווח	23	9%

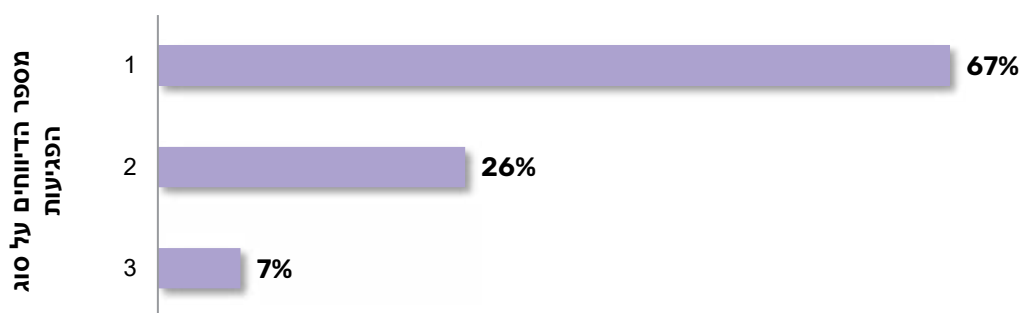
התרשים שלהלן מציג את סוגי ההתנהגות המינית הלא מותאמת או הפוגעת של הילדים. ניתן לראות כי שיעור גבוה (60%) מהפגיעות כללו מגע בנפגע/ת, ב-40% מהמקרים מתחת לבגדים וב-20% מהמקרים מגע מעל הבגדים.

הערות: (1) נכון ל-250 ילדים שלגביהם דווחו 350 התנהגויות זאת משום שהיו ילדים שפגעו ביותר מאופן פגיעה אחד. (2) ב'אחר' כלולים אמירות מיניות, הטרדות מיניות, הצעות מגונות, הצצה ועוד.

סוגי ההתנהגויות הלא מותאמות עד פוגעות שנקטו הילדים כלפי הנפגעים שלהם היו שונים זה מזה, היו ילדים שדווח לגביהם שפגעו יותר מפגיעה אחת. עבור 67% מהילדים (168) דווח על פגיעה מסוג אחד, עבור 26% (64) דווחו שני סוגים של פגיעות ועבור 7% (18) דווחו 3 סוגים של פגיעות.

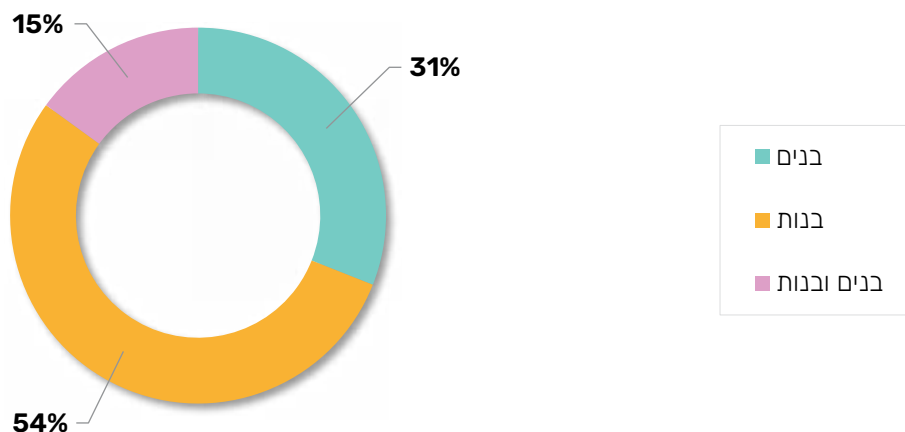
שיעור הילדים הפוגעים שטופלו לפי מספר הדיווחים על סוגי הפגיעות שנקטו

הערות: (1) נכון ל-250 מקרים של פגיעות שלגביהם דווח נתון זה. (2) בעת איסוף הנתונים ניתן היה לציין עד שלושה סוגים של פגיעות.

התרשים הבא מראה את מין הנפגע/ת. יותר ממחצית הילדים פגעו בבנות (54%; 120 ילדים) ו-15% פגעו גם בבנים וגם בבנות. 31% מהילדים פגעו בבנים.

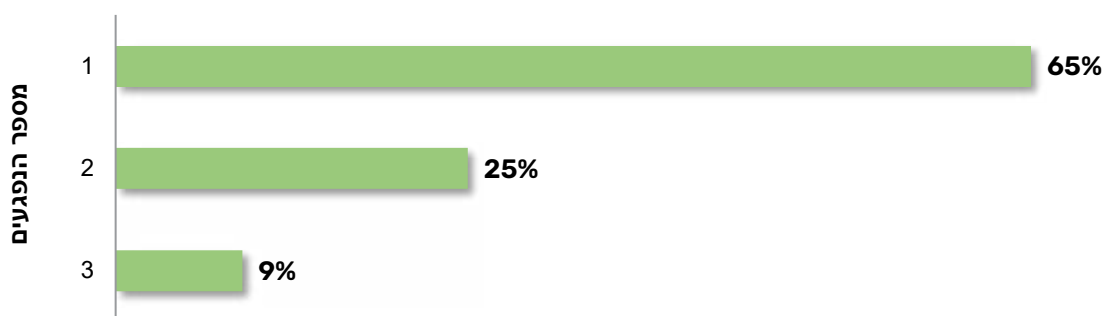
במי פגע הילד, לפי מין הנפגע/ת (%)

הערה: נכון ל-222 ילדים לגביהם דווח נתון זה.

הילדים פגעו לפעמים ביותר מנפגע אחד. עבור 65% מהילדים (159 ילדים) דווח כי פגעו בנפגע אחד, עבור 25% (62) דווח שפגעו בשני נפגעים, ועבור 9% (23) דווח שפגעו בשלושה נפגעים.

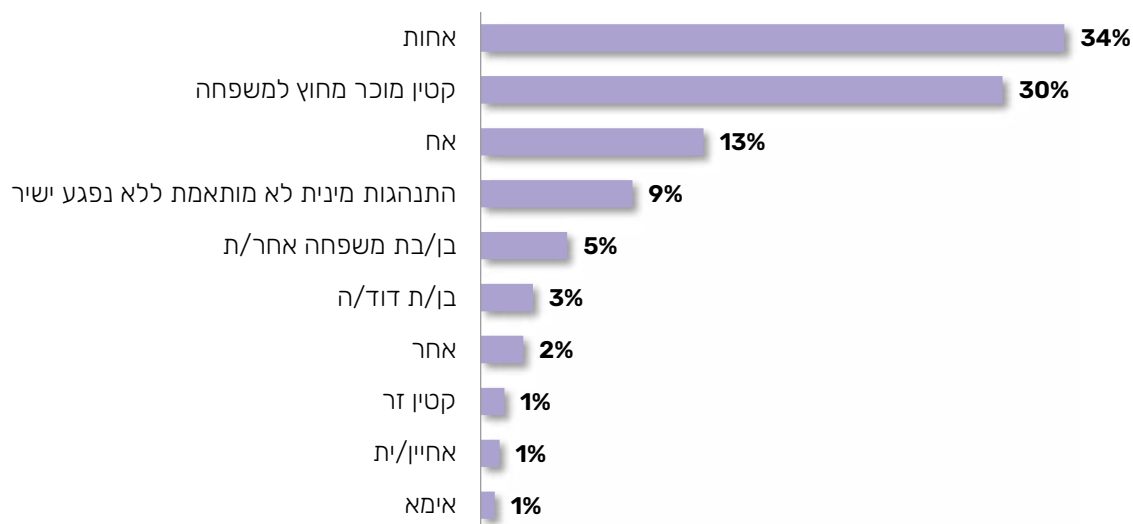
שיעור הילדים הפוגעים שטופלו, לפי מספר הנפגעים

הערות: (1) נכון ל-244 ילדים שנתון זה דווח לגביהם. (2) בעת איסוף הנתונים ניתן היה לציין עד שלושה נפגעים.

התרשים הבא מראה במי פגעו הילדים. דווחו 365 נפגעים שנפגעו על ידי הילדים שטופלו. רוב הנפגעים היו בני/בנות משפחה (57%; 209 נפגעים), כמחציתם היו אחים ואחיות (47%; 170 נפגעים). 30% (110 נפגעים) היו קטינים מחוץ למשפחה המוכרים לפוגעים.

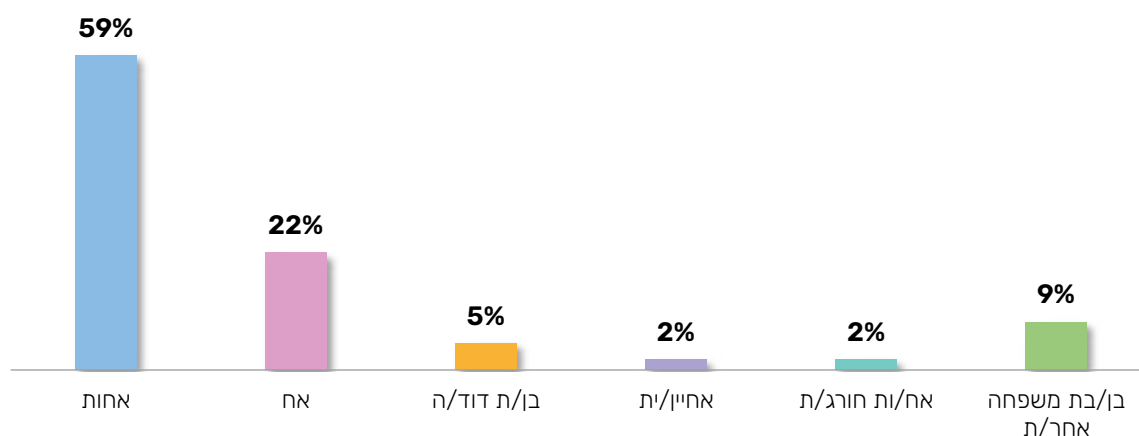
במי פגע הילד (%)

הערה: היו ילדים שפגעו יותר מפעם אחת ובמספר ילדים. בעת איסוף הנתונים ניתן היה לציין עד שלושה נפגעים.

נתוני התרשים הבא מפרטים במי פגע הילד בתוך המשפחה. רוב הפגיעות במשפחה היו בין אחים, יותר ממחצית הפגיעות היו באחות (59%; 123) ו-22% (47) באח.

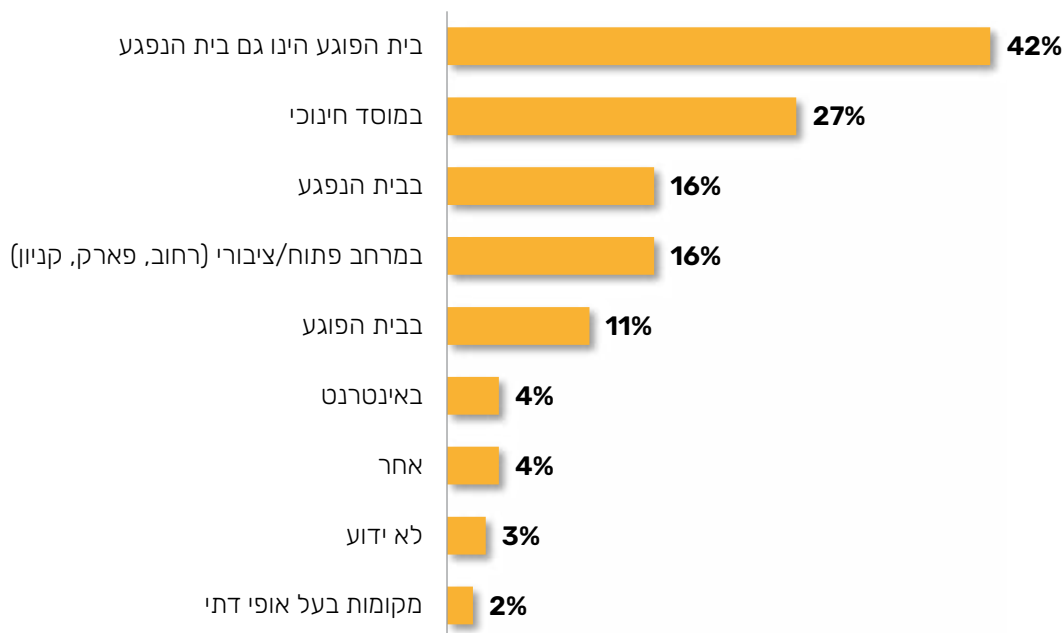
התפלגות הפגיעות בתוך המשפחה (%)

הערה: נכון ל-209 מקרים של פגיעות בתוך המשפחה.

התרשים שלהלן מציג את המקום בו התרחשה ההתנהגות הלא מותאמת או הפוגעת. ניתן לראות כי 42% מהילדים פגעו בבית המשפחה (כאשר בית הפוגע הינו גם בית הנפגע) ו-27% במוסד חינוכי. 16% מהילדים פגעו בבית הנפגע, שיעור דומה במרחב הציבורי ו-11% בבית שלהם.

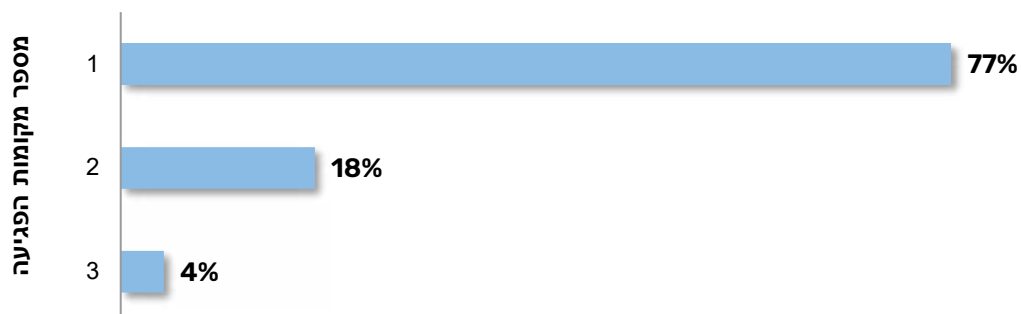
מקום התרחשות ההתנהגות המינית הלא מותאמת או הפוגעת (%)

הערות: (1) נכון ל-252 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. הסך הכולל גדול מ-100% משום שהיו ילדים שפגעו יותר מפעם אחת ובמספר מקומות. (2) באחר נכללו בתים של בני משפחה אחרים או של חברים. (3) בעת איסוף הנתונים ניתן היה לציין עד שלושה מקומות פגיעה.

הפגיעות התרחשו לפעמים במקומות שונים. עבור 77% מהילדים (195) דווח על מקום פגיעה אחד, עבור 18% (46) דווח על שני מקומות פגיעה ועבור 4% (11) דווח על שלושה מקומות.

שיעור הילדים הפוגעים שפגעו לפי מספר מקומות הפגיעה שדווח לכל ילד

הערות: (1) נכון ל-252 ילדים שלגביהם דווח נתון זה. (2) בעת איסוף הנתונים של ניתן היה לציין עד 3 שלושה מקומות פגיעה.

במרכזי מיטל מטופלים הן ילדים שהופנו בשל התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת אשר התרחשה לפני היותם בני 12 והן ילדים שהתנהגותם זו התרחשה לאחר היותם בני 12, כלומר כאשר היו כבר בגיל האחריות הפלילית. מתוך האחרונים, מטופלים במרכזי מיטל רק ילדים שלא נפתח הליך פלילי נגדם. ילדים שנפתח נגדם הליך פלילי, מטופלים בשירות מבחן לנוער. הלוח הבא מציג את הסיבות לאי-קיום הליך פלילי נגד ילדים בגיל האחריות הפלילית המטופלים במרכזי מיטל:

הסיבות לאי-קיום הליך פלילי (מספרים ואחוזים)

אחוזים	מספרים	הסיבה
63%	116	התקבל פטור זמני
37%	68	התקבל פטור קבוע
100%	184	סך הכול

הערה: ההחלטה לא לקיים הליך פלילי יכולה לנבוע מאי חובת דיווח, היעדר הוכחות, אי הגשת תלונה, שיקול דעת משטרתי בנוגע לנסיבות הפגיעה ומצבו של הפוגע.

חלק ד': העובדים במרכזי מיטל

הלוח הבא מציג את מספר המטפלים במרכזים השונים. בכלל המרכזים עבדו 110 מטפלים – 53% עובדים סוציאליים (58) ו-41% מטפלים בהבעה ויצירה (45). רוב המטפלים היו נשים (85%; 93) ו-22% היו חרדים (24).

מאפייני המטפלים	ירושלים	אשדוד	פתח תקווה	בית שמש	לוד	מטה בנימין	סך הכול
סך כול המטפלים	31	14	14	18	19	14	110
מטפלים בילדים נפגעי תקיפה מינית	22	9	11	14	17	12	85
מטפלים בילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת	9	5	3	4	2	2	25
מתוך סך המטפלים במרכז, מספר המטפלים הן בילדים נפגעי תקיפה מינית והן בילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת	8	5	3	4	2	0	22
עובדים סוציאליים	13	7	7	8	12	11	58
פסיכולוגים	1	0	0	0	0	1	2
מטפלים בהבעה ויצירה, בתנועה, בפסיכודרמה או בביבליותרפיה	17	7	4	10	5	2	45
קרימינולוגים קליניים	0	0	3	0	2	0	5
מטפלים - גברים	7	2	1	3	2	2	17
מטפלות - נשים	24	12	13	15	17	12	93
מטפלים חרדים	7	4	0	10	2	1	24
מטפלים דוברי ערבית	2	0	0	0	1	0	3

במרכזי מיטל מושקעים משאבים רבים בפיתוח צוותים, בהדרכות פרטניות, בהדרכות קבוצתיות, קבוצות קריאה, השתלמויות, בימי עיון ובסמינרים. בפרק 6 מפורטים כלל ימי העיון וההשתלמויות שהצוותים השתתפו בהם. מכון חרוב תומך במערך ההשתלמויות ובימי הלימוד לצוותים המקצועיים תמיכה מקצועית וכספית, זאת בנוסף למימון המועבר לנושא זה על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי.

מרכזי מיטל ערכו גם תוכניות לימוד והכשרה למטפלים מחוץ לעמותה, הן בתחום הטיפול בילדים נפגעי תקיפה מינית והן בתחום הטיפול בילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת. בנוסף, מנהלי המרכזים עוסקים גם בעבודה קהילתית ומעבירים מיד שנה הרצאות לגורמים חיצוניים, ובכלל זה הרצאות לקהל מקצועי בנושא פגיעות מיניות בילדים, הצגת המרכז במחלקות הרווחה ובבתי ספר. פירוט על אודות תוכניות אלו ראו בפרק 6 – השתלמויות והכשרות לאנשי מקצוע.

עמותת בית לכל ילד מפעילה מאז שנת 1976 רשת של מועדוניות לילדים במצבי סיכון ומצוקה. מועדוניות היא מסגרת טיפולית-חינוכית משלימה, הפועלת לאחר שעות הלימודים, לילדים במצבי סיכון ומצוקה הנמצאים על הרצף של פגיעה, עזובה והזנחה. הילדים במועדוניות מגיעים על פי רוב ממשפחות רב-בעייתיות המתקשות לספק את צורכי ילדיהן ואשר בחלקן, הילדים עדים לאלימות במשפחה ואף נפגעים ממנה ישירות. מדובר בילדים המאופיינים בבעיות רגשיות ובעיות התנהגותיות ואשר לרוב סובלים גם מפערי לימוד גדולים ביחס לבני גילם. הילדים מופנים למועדוניות על ידי המחלקות לשירותים חברתיים. המועדוניות פועלות בתמיכה מקצועית וכספית ובפיקוח של עיריית ירושלים, משרד הרווחה והביטחון החברתי ומשרד החינוך.

מטרת-העל של המועדוניות היא מניעת הוצאת הילדים מביתם תוך מתן טיפול מאומץ בקהילה ומילוי הצרכים אשר אינם נענים במסגרת המשפחה. המועדוניות מהווה עבור הילדים מסגרת משלימה, מעשירה ומטפחת ולכל ילד נבנית תוכנית טיפולית ייחודית על פי צרכיו ויכולותיו. המועדוניות מציעות מערך מגוון של פעילויות ושירותים, ובהם טיפול קבוצתי ואישי, סיוע בהכנת שיעורי בית, העשרה לימודית-חברתית, חוגים וארוחות. כל מועדוניות מיועדת לכחמישה עשר ילדים בקבוצת גיל ייעודית. במסגרת פעילות המועדוניות, ניתנים ליווי והדרכה להורים במטרה לשפר ולחזק את הקשר בין ההורה לילד.

לאורך השנים פותח בעמותה מודל עבודה ייחודי במועדוניות, המבוסס בין השאר על הידע הרב שנצבר בעמותה בתחום של טיפול בילדים בסיכון, ילדים נפגעי התעללות והזנחה וילדים נפגעי טראומה. מודל עבודה טיפולי זה שם דגש על קידום ההתפתחות החיובית של הילד, שיפור יכולות רגשיות וטיפול בבעיות התנהגות, יצירת סביבה בטוחה ויציבה, העשרה לימודית, פיתוח מיומנויות בינאישיות וכישורי חיים בסיסיים.

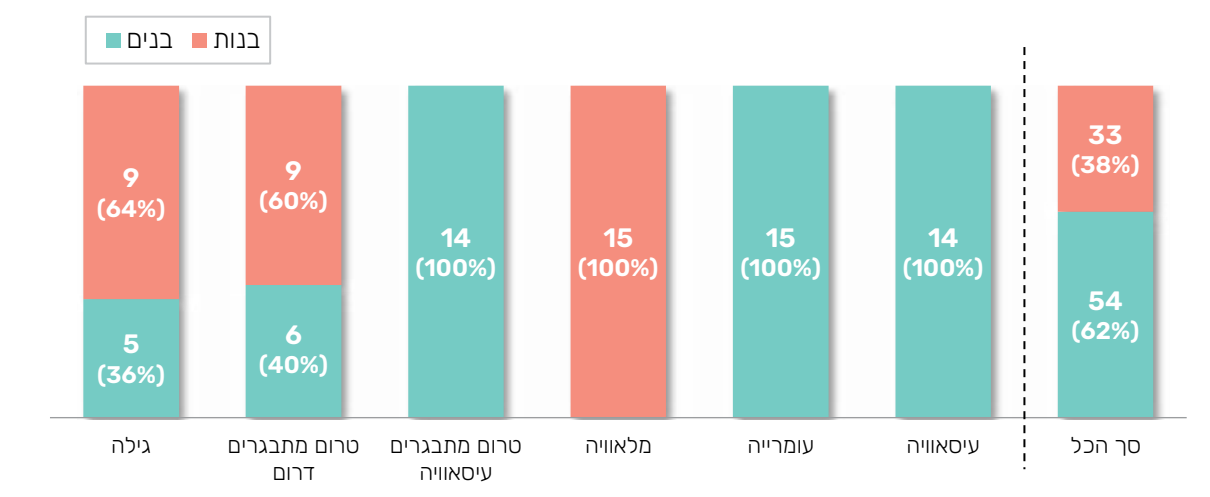
נתונים

בשנת תשפ"ג הפעילה העמותה שש מועדוניות: שתי מועדוניות בדרום ירושלים בקרב האוכלוסייה היהודית וארבע מועדוניות במזרח ירושלים בקרב האוכלוסייה הערבית. מאחר והמועדוניות פועלות לפי שנת הלימודים, הנתונים בפרק זה מתייחסים לילדים שטופלו במועדוניות בין ספטמבר 2022 לאוגוסט 2023 בשנת הלימודים תשפ"ג. בתקופה זו טופלו במועדוניות העמותה 87 ילדים כפי שניתן לראות בלוח הבא:

מועדונית	אזור בירושלים	גיל ומין הילדים	מספר הילדים
גילה	דרום	כיתות א'-ד' (מעורב)	14
עיסאויה	מזרח	כיתות א'-ד' (בנים)	14
מלאויה	מזרח	כיתות א'-ד' (בנות)	15
עומריה	מזרח	כיתות א'-ד' (בנים)	15
טרום-מתבגרים מזרח	מזרח	כיתות ה'-ז' (בנים)	14
טרום-מתבגרים דרום	דרום	כיתות ה'-ז' (מעורב)	15
סך הכול	כלל המועדוניות	כיתות א'-ז' (בנים ובנות)	87

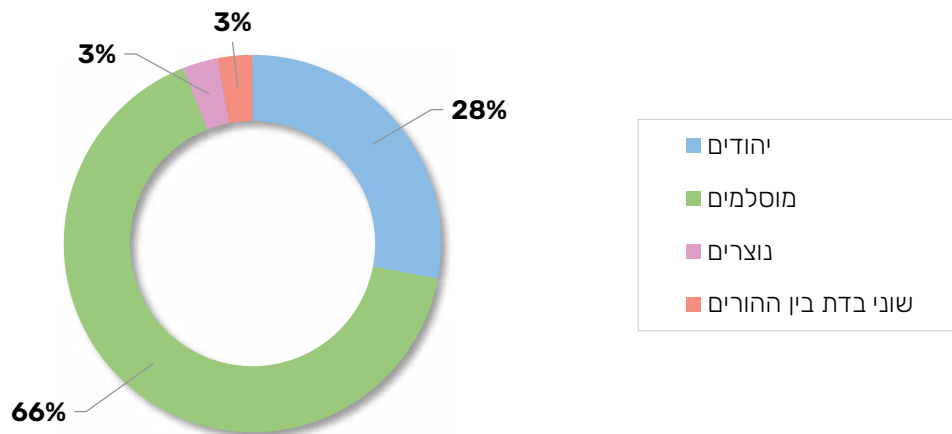
התרשים הבא מציג נתונים על הילדים שטופלו במועדוניות לפי פילוח מין. בדומה לשנים קודמות, גם בשנת תשפ"ג מרבית הילדים במועדוניות היו בנים (54 ילדים, 62%). יש לציין כי שתי המועדוניות הנמצאות בדרום העיר הינן מעורבות בניגוד למועדוניות במזרח העיר אשר שלוש מתוכן מיועדות לבנים ואחת לבנות.

מין הילדים, לפי המועדוניות (מספרים ואחוזים)

69% מהילדים (60 ילדים) שטופלו במועדוניות בשנת הלימודים תשפ"ג השתייכו לאוכלוסייה הערבית (מוסלמים ונוצרים). הוריהם של 75% מהם (45 ילדים) היו בעלי אזרחות ישראלית או בעלי מעמד של תושב קבע ו-20% (12 ילדים) חיו במשפחות מעורבות, בהן אחד ההורים בעל אזרחות ישראלית או תושבות קבע וההורה האחר הוא תושב הרשות הפלסטינית או מדינה אחרת. התרשים הבא מציג נתונים על הילדים שטופלו במועדוניות לפי דת. 66% מהילדים היו מוסלמים (57 ילדים), 28% היו יהודים (24 ילדים) ו-3% היו נוצרים (3 ילדים).

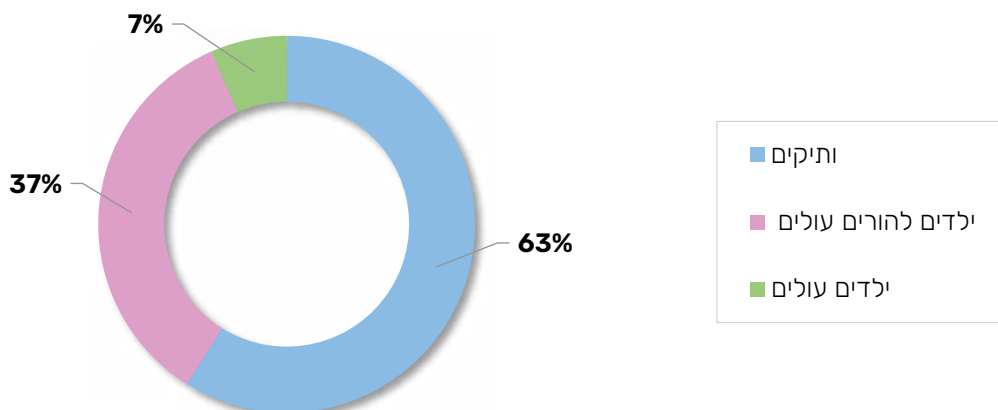
התפלגות הילדים שטופלו במועדוניות, לפי דת (%)

הערה: 2 ילדים השייכים לאוכלוסייה הערבית (אחד מוסלמי ואחד נוצרי) שהו במועדוניות הנמצאות בדרום העיר (גילה וטרם-מתבגרים). שלושת הילדים הנוצרים ששהו במועדוניות משתייכים לאוכלוסייה הערבית.

מרבית הילדים ששהו במועדוניות הנמצאות בדרום העיר (גילה וטרם-מתבגרים) נולדו בישראל (93%; 25 ילדים). 7% היו עולים חדשים (2 ילדים) ו-37% (10) נולדו בישראל להורים שעלו לארץ. בסך הכול, 44% מהילדים היהודים במועדוניות היו בני הדור הראשון או השני לעלייה. שיעור זה גבוה כמעט פי ארבעה מהשיעור הארצי של ילדים עולים וילדים להורים שעלו לארץ מתוך כלל הילדים היהודים בישראל (כ-12%).⁴

ילדים ותיקים ועולים (%)

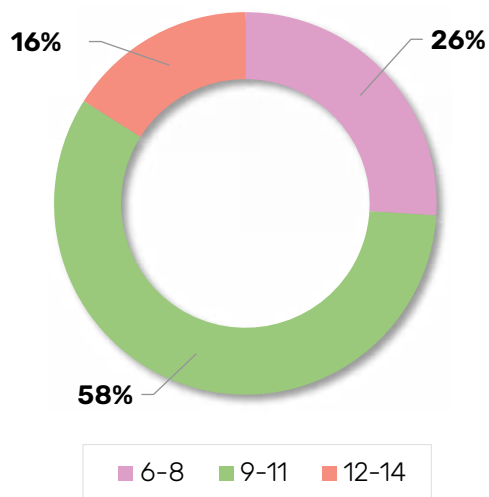

הערה: הנתונים בתרשים זה מתייחסים ל-29 הילדים ששהו במועדוניות בדרום העיר, רובם (24 ילדים) מהאוכלוסייה היהודית.

⁴ מקור: המועצה לשלום הילד, שנתון סטטיסטי "ילדים בישראל 2023".

התרשים הבא מציג נתונים על הילדים שטופלו במועדוניות לפי גיל. הגיל הממוצע של הילדים שטופלו במועדוניות בשנת הלימודים תשפ"ג היה 10 שנים ו-3 חודשים. 26% (23 ילדים) היו בני 6-8, 58% (50 ילדים) היו בני 9-11 ו-16% (14) היו בני 12-14.

גיל הילדים (%)

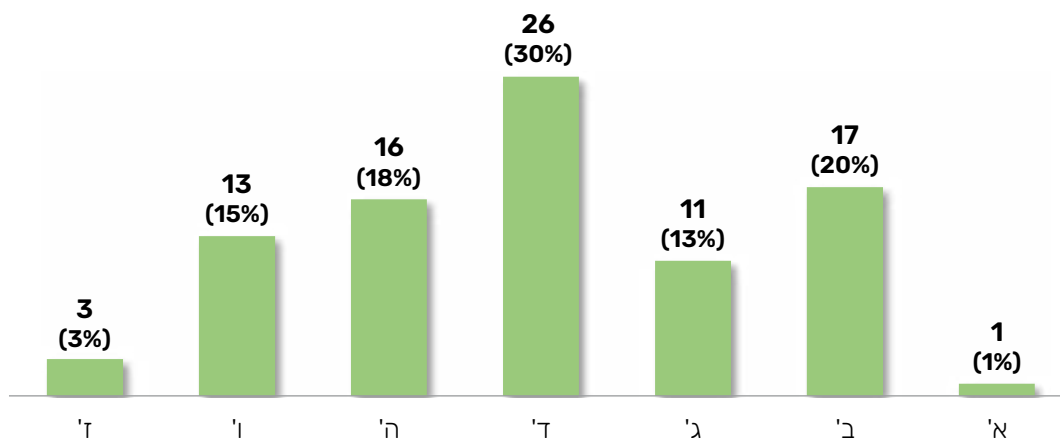

הגיל הממוצע של הילדים: 10 שנים ו-3 חודשים
 גיל הילד הצעיר ביותר: 7 שנים
 גיל הילד הבוגר ביותר: 13 שנים ו-4 חודשים

הערה: גיל הילדים בתחילת שנת הלימודים תשפ"ג.

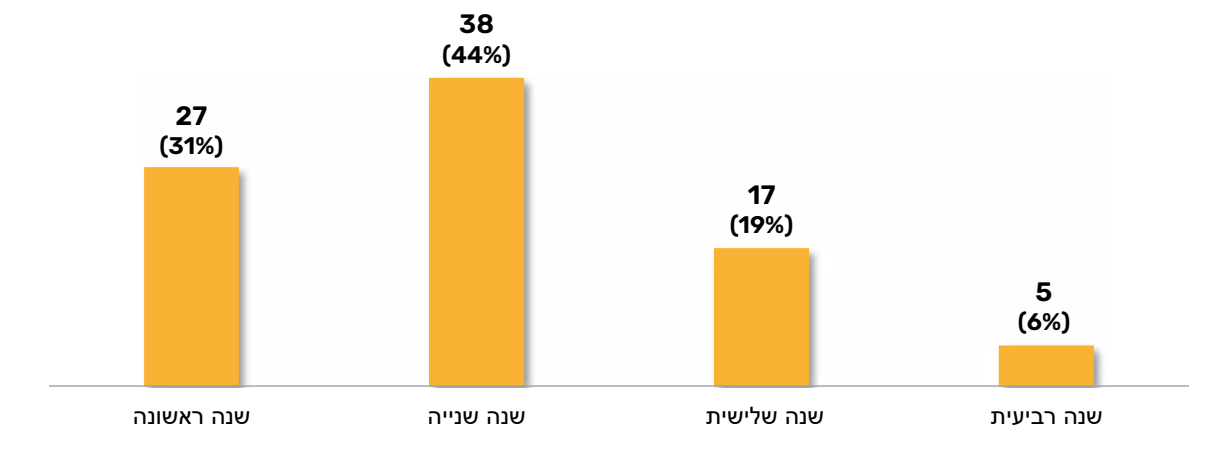
תרשים זה מציג נתונים על השלב החינוכי – כיתת הלימוד בהם למדו הילדים בעת שטופלו במועדונית במהלך שנת הלימודים תשפ"ג (בין ספטמבר 2022 לאוגוסט 2023). רובם המוחלט (97%) של הילדים שטופלו במועדוניות למדו בבית ספר יסודי, מהם 63% בכיתות ד' עד ו'.

השלב החינוכי של הילדים שטופלו במועדוניות (מספרים ואחוזים)

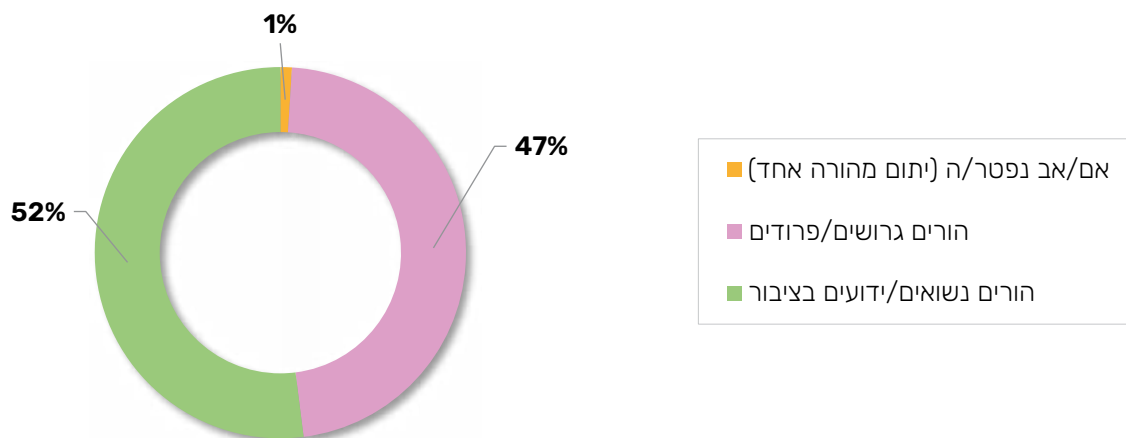
התרשים הבא מציג נתונים על מספר שנות הטיפול של הילדים במועדוניות, בכון לשנת הלימודים תשפ"ג. ל-27 ילדים (31%) הייתה זו השנה הראשונה במועדונית ול-60 ילדים (69%) הייתה זו השנה השנייה ויותר.

מספר הילדים, לפי מספר שנות הטיפול בהם במועדונית (מספרים ואחוזים)

התרשים הבא מציג נתונים על מצב המשפחתי של הילדים שטופלו במועדוניות בשנת הלימודים תשפ"ג. 47% מהילדים במועדוניות היו ילדים להורים גרושים/פרודים (45 ילדים). שיעור זה גבוה פי שמונה מהשיעור הארצי של ילדים להורים גרושים (6%).⁵

מצב משפחתי (%)

⁵ מקור: המועצה לשלום הילד, שנתון סטטיסטי "ילדים בישראל 2023".

הלוח הבא מציג את סיבות ההשמה של הילדים במועדונית הקשורות לסביבת הילד לפי מין וקבוצת אוכלוסייה. סיבות ההשמה העיקריות הקשורות לסביבת הילד היו קשיים בתפקוד ההורי (אצל 92% מהילדים) ועוני ומצוקה כלכלית (63%). כמו כן, הוריהם של 59% מהילדים לא נוכחים בבית ו-41% מהילדים הושמו במועדוניות בגלל גירושי הורים או סכסוך גירושין בעצימות גבוהה.

ניתן להתרשם כי אין הבדלים משמעותיים בין הבנים לבין הבנות בהתפלגות סיבות ההשמה הקשורות לסביבת הילד (הפערים נעים בין 1% ל-16%).

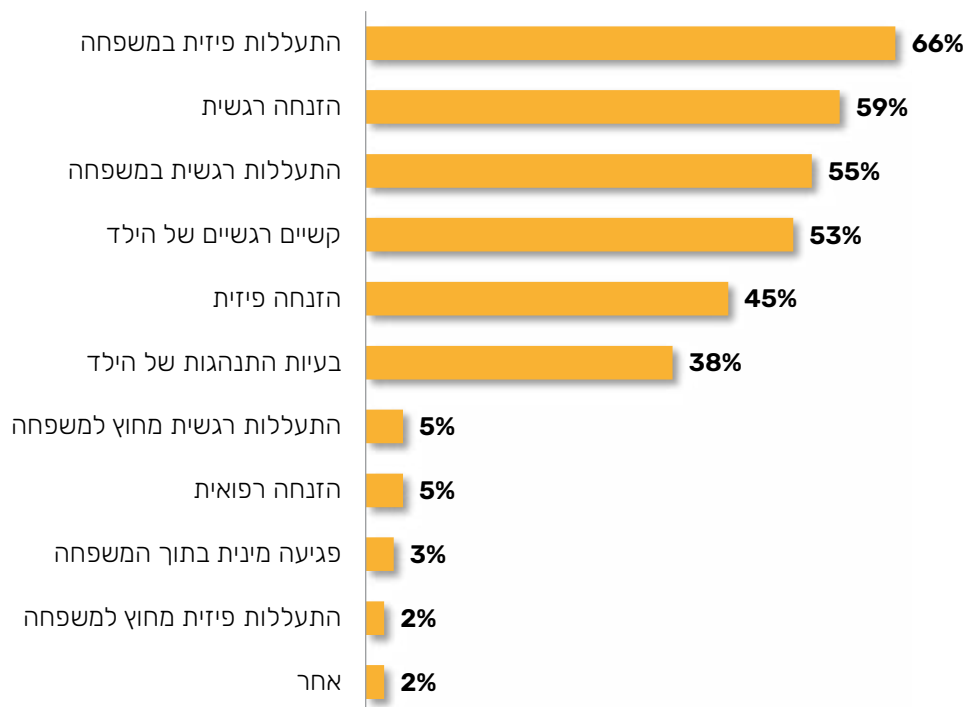
לעומת זאת, הפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה מראה כי ילדים מהאוכלוסייה הערבית סבלו פי 3 מעוני ומצוקה כלכלית (82%) לעומת ילדים מהאוכלוסייה היהודית (25%). כמו כן, באוכלוסייה הערבית צוינו קשיים ובעיות שלא דווחו בקרב האוכלוסייה היהודית כגון התמכרויות של הורים (23%) וחשיפה לאלימות מחוץ למשפחה (15%). סכסוך גירושין בעצימות גבוהה הייתה סיבת השמה נפוצה יותר (פי 2) בקרב הילדים היהודים (63%) לעומת הערבים (32%).

קבוצת אוכלוסייה		מין		סך הכול		סיבות ההשמה
ערבים	יהודים	בנות	בנים	אחוזים	מספרים	
100%	75%	93%	91%	92%	80	קשיים בתפקוד הורי
82%	25%	69%	55%	63%	55	עוני ומצוקה כלכלית
57%	58%	57%	61%	59%	51	הורים שלא נוכחים בבית בשעות אחה"צ
32%	63%	35%	52%	41%	36	גירושי הורים/סכסוך גירושין בעצימות גבוהה
35%	25%	31%	30%	31%	27	חולי משמעותי של אחד מבני הבית
20%	33%	33%	18%	28%	24	חשיפות לאלימות בתוך המשפחה
23%	0.0	20%	12%	17%	15	הורה/הורים מכורים
15%	0.0	11%	9%	10%	9	חשיפות לאלימות מחוץ למשפחה
7%	13%	11%	6%	9%	8	הורה/הורים הסובלים מבעיות נפשיות /פסיכיאטריות
2%	0.0	0%	3%	1%	1	מוות של אחד ההורים
0.0	13%	4%	3%	3%	3	אחר

הערה: לכל ילד דווחה יותר מסיבת השמה אחת ולכן הסך הכולל של סיבות ההשמה גדול מ-100%. באוכלוסייה הערבית נכללו גם 3 ילדים ערבים/נוצרים. בסך הכול נכללו 3 ילדים עם שוני בדת בין ההורים.

התרשים הבא מציג את הפגיעות והקשיים שעבר הילד טרום קליטתו במועדונית. הפגיעות הנפוצות מהן סבלו הילדים היו התעללות פיזית במשפחה (66%; 57 ילדים) והזנחה רגשית (59%; 51 ילדים). 60% מהילדים (52 ילדים) סבלו מהתעללות רגשית מהם 55% סבלו ממנה בתוך המשפחה (48 ילדים) ו-5% מחוץ למשפחה (4 ילדים). בנוסף, 53% סבלו מקשיים רגשיים (46 ילדים) ו-45% מהזנחה פיזית (39 ילדים). נתונים אלה ממחישים את הרקע המורכב איתו מגיעים הילדים לטיפול במועדונית.

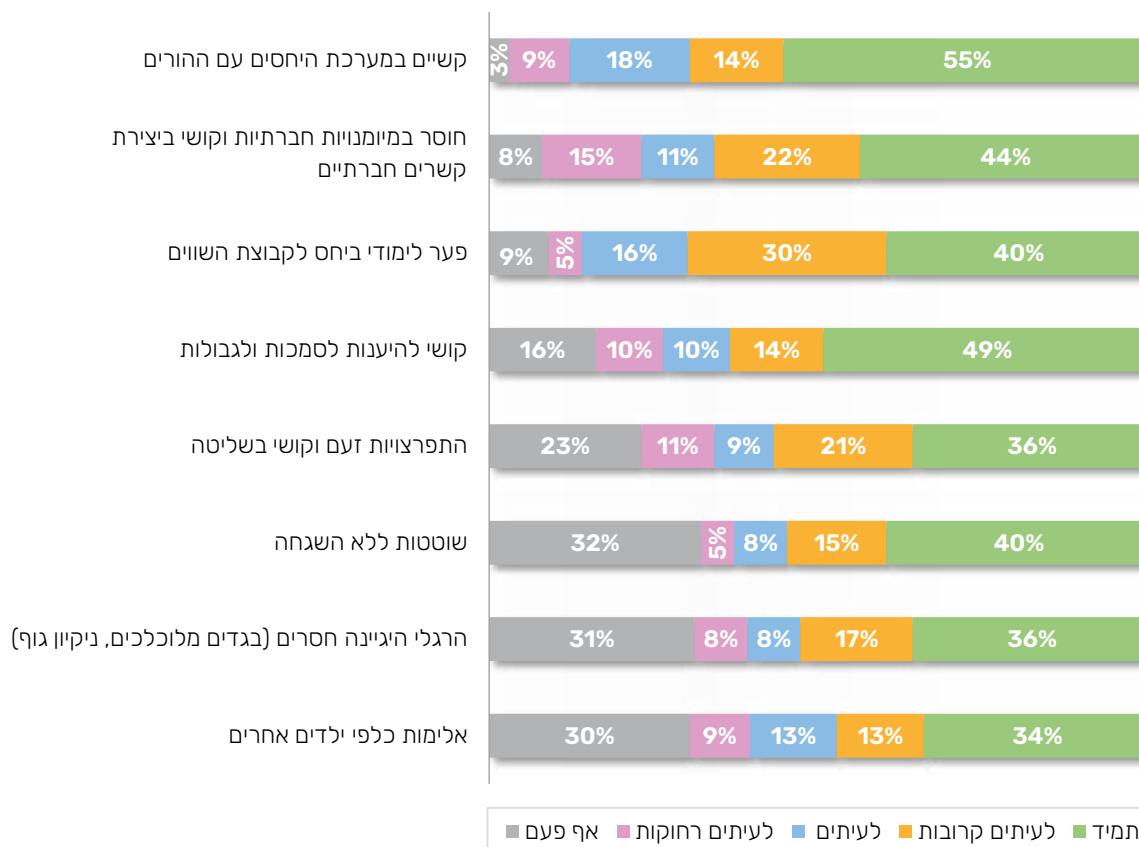
פגיעות וקשיים שעבר הילד טרום קליטתו במועדונית (%)

הערה: לכל ילד דווחו יותר מפגיעה אחת או קושי אחד ולכן הסך הכולל גדול מ-100%.

התרשים שלהלן מציג את מצב הילדים בעת קליטתם במועדוניות. כל הבעיות דווחו כקיימות במידה כזו או אחרת בעת הקליטה במועדונית ולרוב בתדירות גבוהה ("תמיד" או "לעיתים קרובות"). עבור 70% מהילדים דווח בתדירות גבוהה על פער לימודי, עבור 69% על קשיים במערכת יחסים עם ההורים, 66% על חוסר במיומנויות חברתיות, 63% על קושי להיענות לסמכות וגבולות, 57% על התפרצויות זעם, 53% על הרגלי היגיינה חסרים ו-55% על שוטטות ללא השגחה.

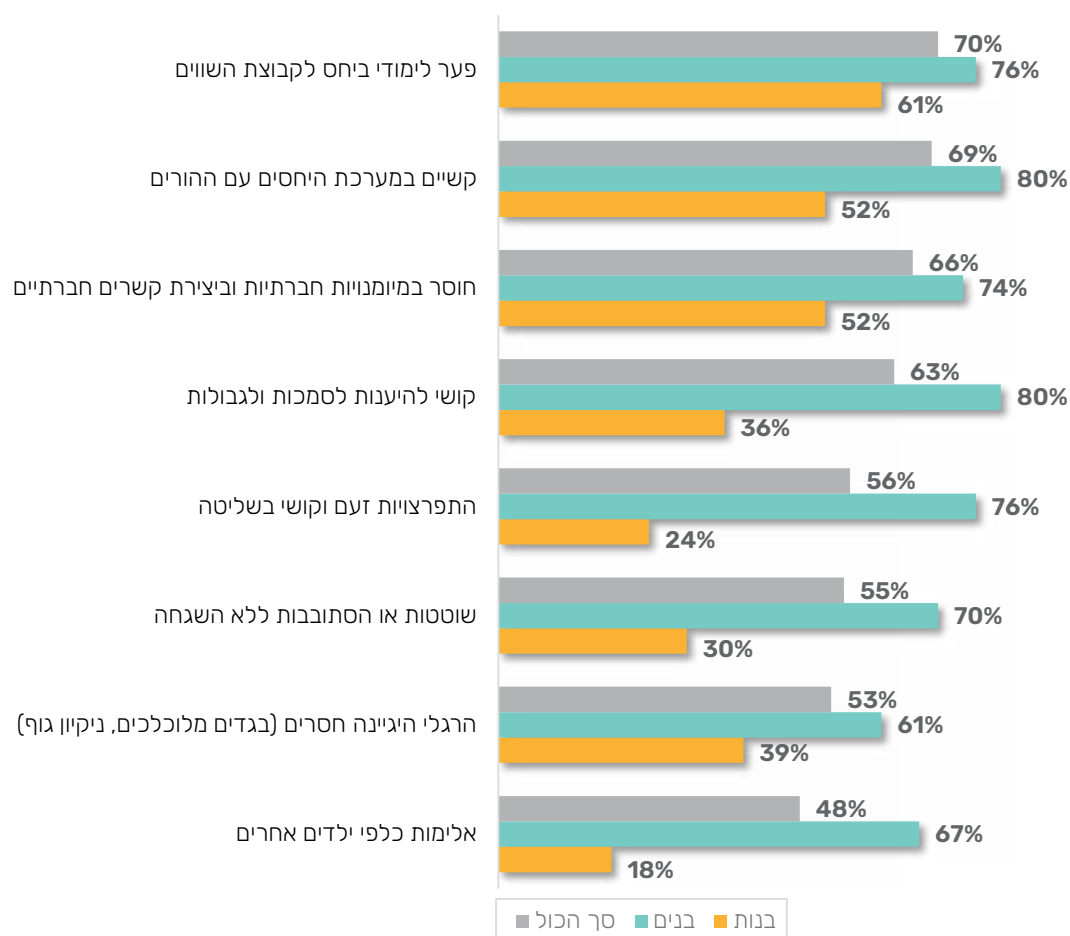
בעיות וקשיים של הילדים בעת הקליטה במועדוניות (%)

הערה: מבוסס על נתוני המחלקה לשירותים חברתיים (הכוללים אבחונים, דיווח מטפלים ובית הספר, ועדת קבלה עם הילד וההורים והתרשמות הצוות), המועברים לעמותת בית לכל ילד בעת קליטת הילד/ה במועדונית.

התרשים הבא מציג את הקשיים שאפיינו את הילדים בעת קליטתם במועדוניות בפילוח לפי מין. התרשים מתייחס לקשיים שדווחו בתדירות גבוהה - "לעיתים קרובות" או "תמיד". כל הקשיים אפיינו יותר את הבנים מאשר את הבנות. בנוסף, לרוב הקשיים המוצגים בתרשים, ההבדלים בין בנים לבנות היו מובהקים סטטיסטית: אלימות כלפי ילדים אחרים הייתה נפוצה כמעט פי 4 בקרב הבנים לעומת הבנות, התפרצויות זעם היו נפוצות פי 3, קושי להיענות לסמכות ולגבולות ושוטטות ללא השגחה פי 2. לגבי קשיים במערכת היחסים עם ההורים וחוסר במיומנויות חברתיות, הפער בין הבנים לבנות היה מתון יותר (28% ו-22% בהתאמה).

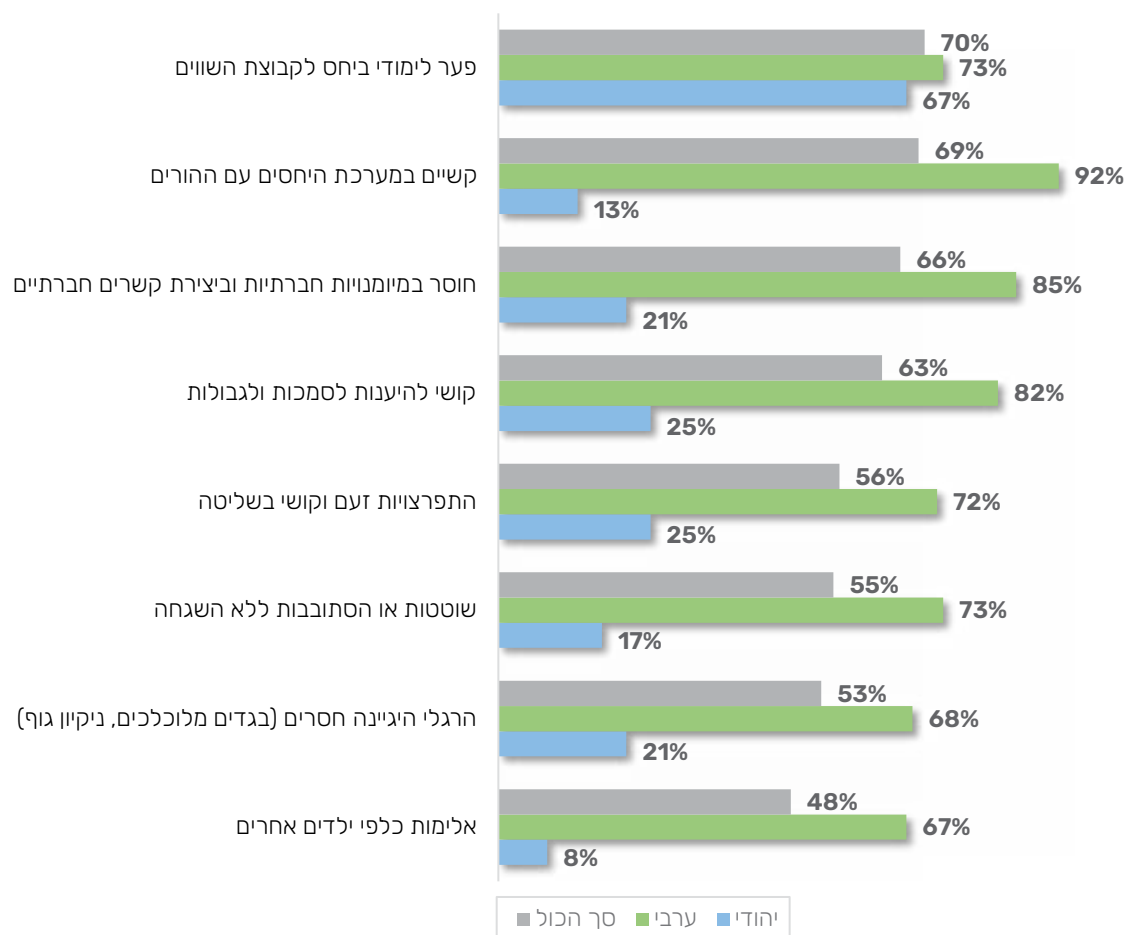
בעיות וקשיים של הילדים בעת הקליטה במועדוניות אשר דווחו בתדירות גבוהה, לפי מין (% בקבוצה המתאימה)

הערות: 1. לכל ילד דווחו יותר מקושי אחד ולכן הסך הכולל גדול מ-100%. 2. עבור הקטגוריות הבאות, ההבדלים מובהקים סטטיסטית בין הבנים לבנות (מבחן חי' בריבוע, $p < 0.005$): אלימות כלפי ילדים אחרים, התפרצויות זעם וקושי בשליטה, קושי להיענות לסמכות ולגבולות, חוסר במיומנויות חברתיות, קשיים ביחסים עם ההורים, שוטטות או הסתובבות ללא השגחה

התרשים הבא מציג את הקשיים שאפיינו את הילדים בעת קליטתם במועדונית לפי קבוצת אוכלוסייה. התרשים מתייחס לקשיים שדווחו בתדירות גבוהה - "לעיתים קרובות" או "תמיד". ניתן לראות שכל הקשיים שנבחנו אפיינו את הילדים הערבים בתדירות גבוהה יותר מאשר הילדים היהודים. בנוסף, נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בתדירות הקשיים בין הילדים הערבים לילדים היהודים לכל הקטגוריות פרט לפערים לימודיים. כמו כן, בולטים ההבדלים בין שתי קבוצות האוכלוסייה בקשיים הבאים: אלימות כלפי ילדים אחרים דווחה פי 8 יותר בקרב הילדים הערבים לעומת היהודים, קשיים במערכת היחסים עם ההורים דווחו פי 7 יותר, חוסר במיומנויות חברתיות פי 4, הרגלי היגיינה חסרים, קושי להיענות לסמכות והתפרצויות זעם פי 3 ויותר. לעומת זאת, פערים לימודיים דווחו בתדירות גבוהה בשיעורים דומים אצל הילדים הערבים והיהודים (73%-67% בהתאמה).

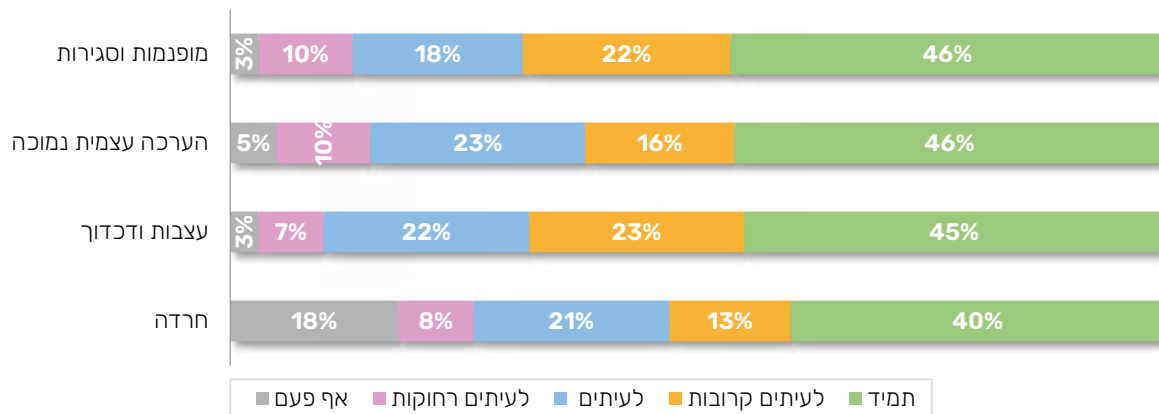
בעיות וקשיים של הילדים בעת הקליטה במועדונית אשר דווחו בתדירות גבוהה, לפי קבוצת אוכלוסייה (% בקבוצה המתאימה)

הערה: לכל ילד דווח יותר מקושי אחד ולכן הסך הכולל גדול מ-100%. עבור כל הקשיים פרט לפער לימודי, ההבדלים בין האוכלוסייה הערבית לאוכלוסייה היהודית מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p < 0.001$).

התרשים שלהלן מציג את המאפיינים ההתנהגותיים של הילדים בעת קליטתם במועדוניות. אצל מרבית מהילדים דווח בתדירות גבוהה ("לעיתים קרובות" או "תמיד") על עצבות ודכדוך (68%), מופנמות וסגירות (68%), הערכה עצמית נמוכה (62%) וחרדה (53%).

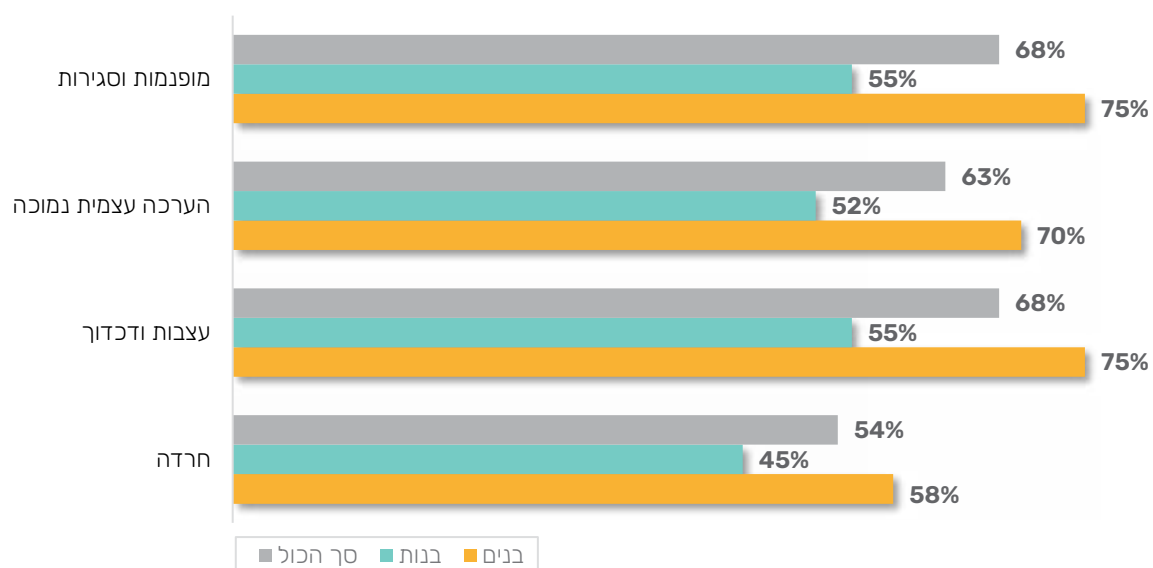
מאפיינים התנהגותיים של הילדים בעת הקליטה במועדוניות (%)

הערה: מבוסס על נתוני המחלקה לשירותים חברתיים (הכוללים אבחונים, דיווח מטפלים ובתי ספר, ועדת קבלה עם הילד וההורים והתרשמות הצוות) המועברים לעמותת בית לכל ילד בעת קליטת הילד/ה במועדונית.

התרשים הבא מציג את המאפיינים ההתנהגותיים של הילדים בעת קליטתם במועדוניות, בפילוח לפי מין. התרשים מתייחס לקשיים שדווחו בתדירות גבוהה - "לעיתים קרובות" או "תמיד". כל המאפיינים דווחו יותר אצל הבנים מאשר אצל הבנות אך לא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בהתנהגויות שאפיינו את הבנים לעומת הבנות. הפערים נעים בין 13% ('חרדה') ל-21% ('עצבות ודכדוך' ו-'מופנמות וסגירות').

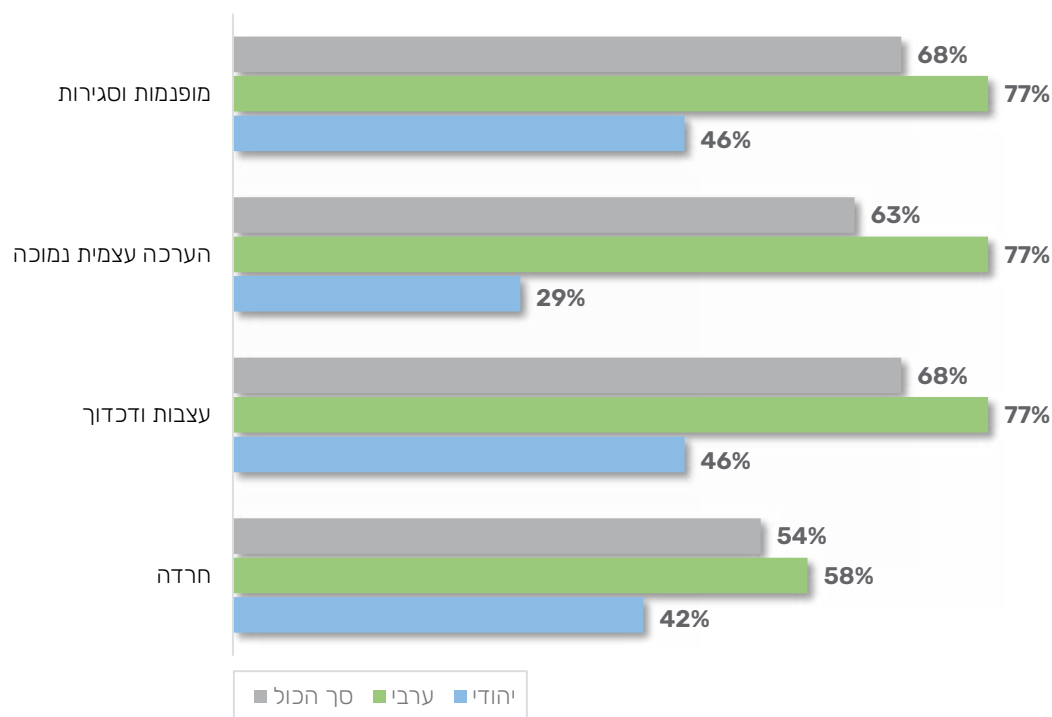
מאפיינים התנהגותיים של הילדים בעת הקליטה במועדוניות אשר דווחו בתדירות גבוהה, לפי מין (% בקבוצה המתאימה)

הערות: 1. לכל ילד דווחו יותר מקושי אחד ולכן הסך הכולל גדול מ-100%. 2. לא נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית במאפיינים שנבחנו בין הבנים לבנות (מבחן חי בריבוע, $p=0.061$).

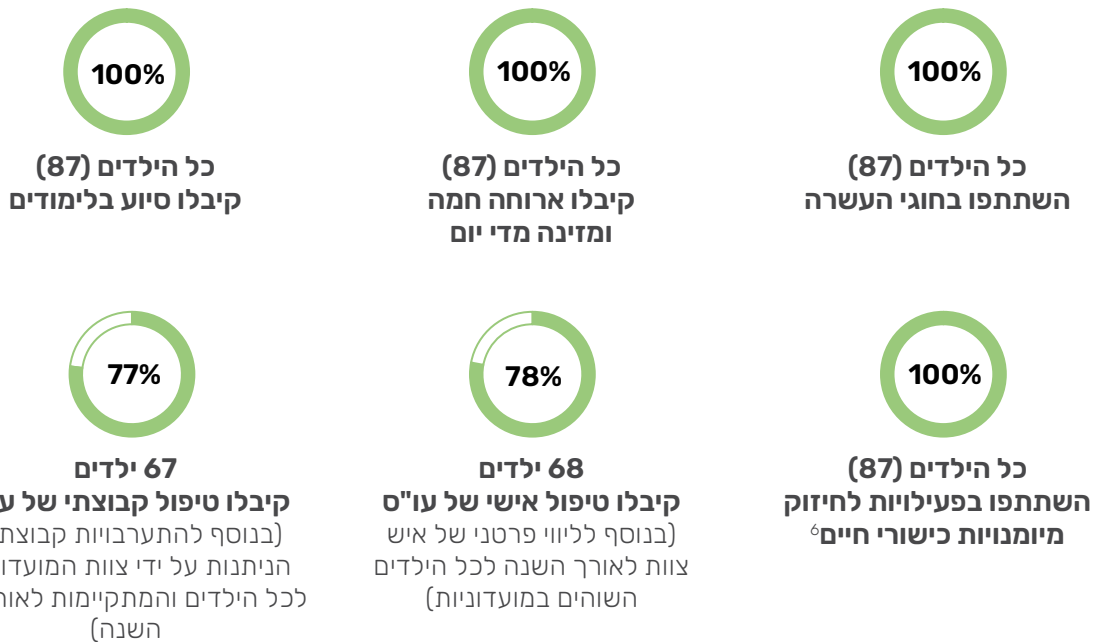
התרשים הבא מציג את המאפיינים ההתנהגותיים של הילדים בעת קליטתם במועדוניות בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה, אשר דווחו בתדירות גבוהה - "לעיתים קרובות" או "תמיד". ניתן לראות שכל המאפיינים ההתנהגותיים שנבחנו אפיינו את הילדים הערבים יותר מאשר את הילדים היהודים. כמו כן, נמצאו הבדלים מובהקים סטטיסטית בתדירות דיווח מאפיינים אלה בקרב הילדים הערבים לעומת הילדים היהודים. 'הערכה עצמית נמוכה' דווח אצל 77% מהילדים הערבים לעומת 29% מהילדים היהודים, כמעט פי 3. הבדלים בין שתי קבוצות האוכלוסייה נמצאו גם בדיווח על 'מופנמות וסגירות' ו'דכדוך ועצבות' בפער זהה של 31% ובדיווח על 'חרדה' בפער של 17%.

מאפיינים התנהגותיים של הילדים בעת הקליטה במועדוניות אשר דווחו בתדירות גבוהה, לפי קבוצת אוכלוסייה (% בקבוצה המתאימה)

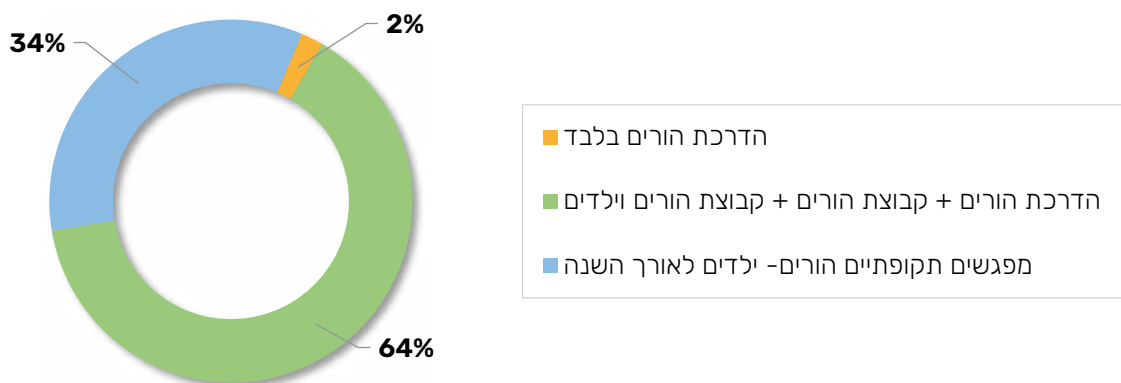
הערה: לכל ילד דווחו יותר ממאפיין אחד ולכן הסך הכולל גדול מ-100%. עבור כל המאפיינים, ההבדלים בין האוכלוסייה הערבית לאוכלוסייה היהודית מובהקים סטטיסטית (מבחן חי בריבוע, $p < 0.001$).

הילדים מקבלים מגוון שירותים וטיפולים בעת שהותם במועדוניות. התרשימים הבאים מציגים את מספרם ושיעורם של הילדים שקיבלו שירותים שונים לפי כל אחד מהשירותים שניתנו:

במהלך שהות הילדים במועדוניות נשמר קשר שוטף בין ההורים לצוות וניתן להם ליווי ומענה טיפולי, כמפורט בתרשים שלהלן. הוריהם של 64% מהילדים המטופלים במועדוניות (56 ילדים) קיבלו שילוב של כמה סוגי טיפול וליווי כגון הדרכת הורים, השתתפות בקבוצת הורים וקבוצת הורים וילדים.

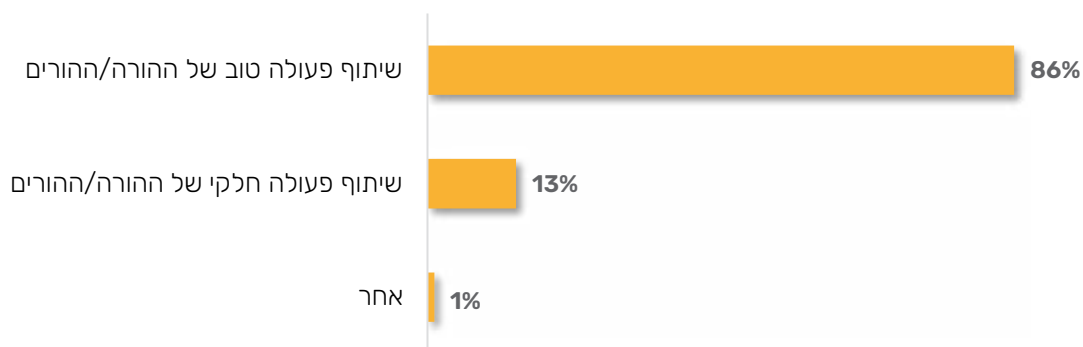
עבודה טיפולית עם ההורים (%)

⁶ פעילויות לחיזוק כישורי חיים כוללים לדוגמה לימוד הרגלי היגיינה, שמירה על המרחב האישי, כללים והתנהלות בחברה, בישול בסיסי למתבגרים, תרגול מיומנויות חיים בסיסיות ועוד.

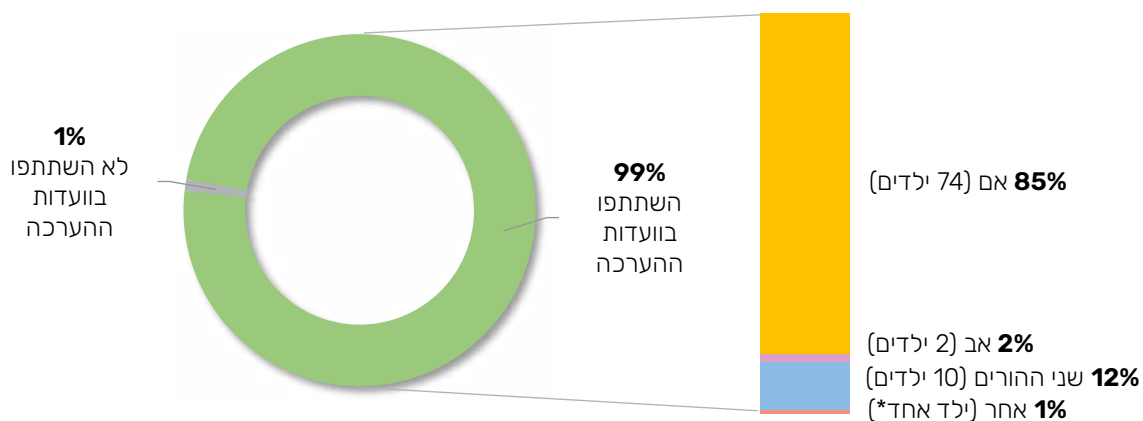
התרשים הבא מציג את מידת שיתוף הפעולה של הורי הילדים בקשר השוטף עם הצוות הטיפולי של המועדוניות לאורך השנה. ראוי לציין שאצל רוב הילדים (86%; 75 ילדים) ההורים שיתפו פעולה בצורה טובה. אצל 13% (11 ילדים) שיתוף הפעולה היה חלקי.

מידת שיתוף הפעולה של ההורים עם הצוות הטיפולי של המועדוניות (%)

התרשים שלהלן מציג את הנתונים על השתתפות ההורים בוועדות ההערכה של המועדוניות ובקביעת התוכנית הטיפולית של ילדיהם. ניתן לראות כי הוריהם של 99% מהילדים השוהים במועדוניות השתתפו בוועדת ההערכה ולקחו חלק בקביעת התוכנית הטיפולית של ילדיהם. אצל רוב הילדים (85%; 74 ילדים), האימא היא זאת שהשתתפה בוועדה וקביעת התוכנית הטיפולית, אצל 2% מהילדים (2 ילדים), האבא בלבד ואצל 12% (10 ילדים) שני ההורים השתתפו.

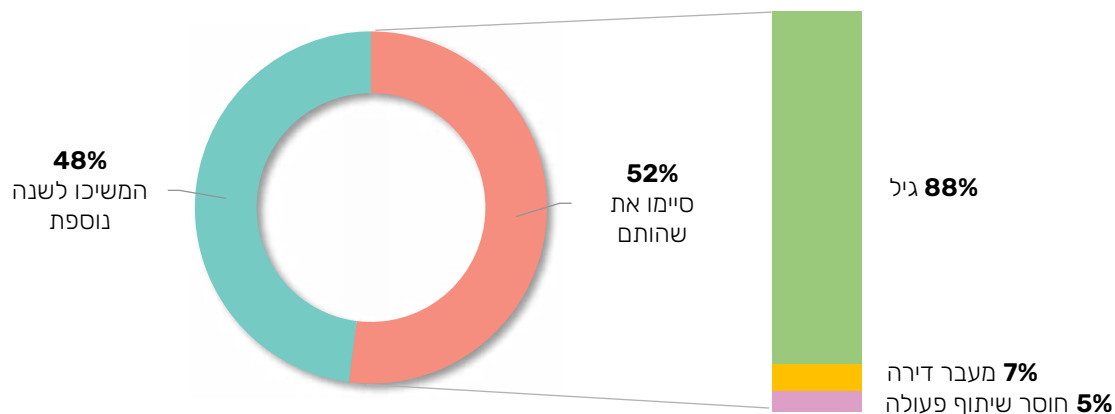
השתתפות ההורים בוועדות ההערכה (%)

* בוועדת ההערכה השתתפה הסבתא המשמשת כאומנה.

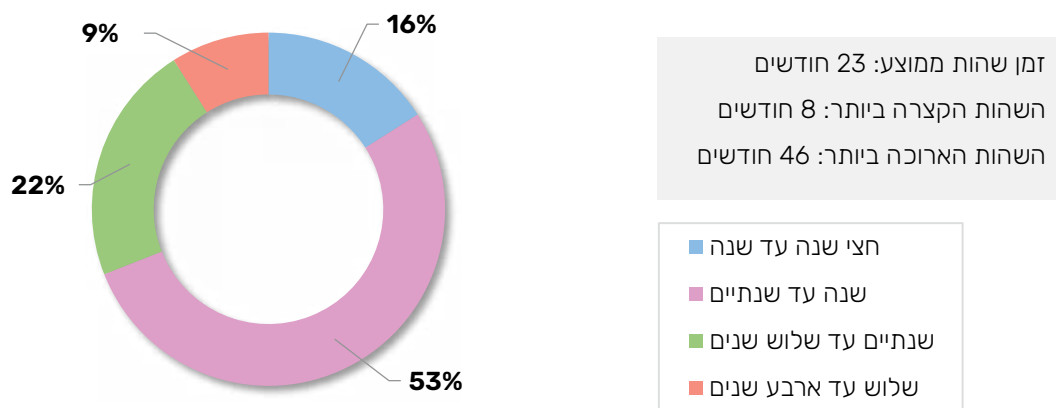
בסוף תשפ"ג, 48% מהילדים המשיכו במועדוניות לשנה נוספת (42 ילדים) והשאר סיימו את שהותם. רוב הילדים (88%) סיימו את שהותם מפאת גילם.

משך השהות של הילדים במועדוניות (%)

45 ילדים סיימו את שהותם במועדוניות בשנת הלימודים תשפ"ג. רוב הילדים שסיימו (84%) שהו במועדוניות מעל שנה. זמן השהיה הממוצע היה 23 חודשים.

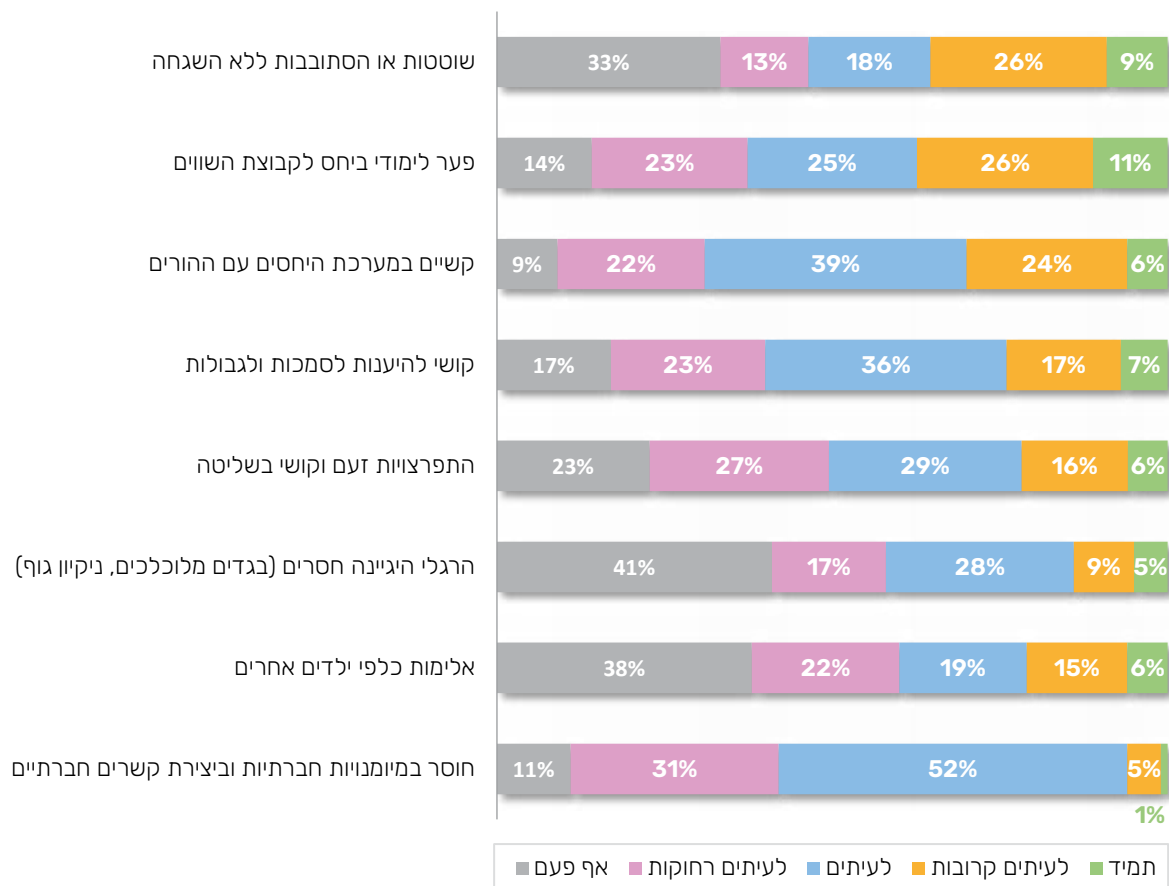
משך שהות הילדים במועדוניות (%)

הערה: 3 ילדים (7% מכלל מהילדים שסיימו את שהותם במועדוניות בשנת תשפ"ג) עזבו את המועדוניות במהלך השנה. הסיבה לכך הייתה החמרה בבעיות ההתנהגותיות והגברת האלימות כלפי הילדים והצוות.

התרשים שלהלן מציג את מצב הילדים בעת הסיום/העזיבה של המועדוניות. ברוב הקשיים שנבחנו צוין בתדירות נמוכה כי הילד סבל מהם לעיתים קרובות עד תמיד (בין 6% ל-37%), זאת בניגוד למצבם בעת הקליטה, בה כאמור הם סבלו מרוב הקשיים בתדירות גבוהה.

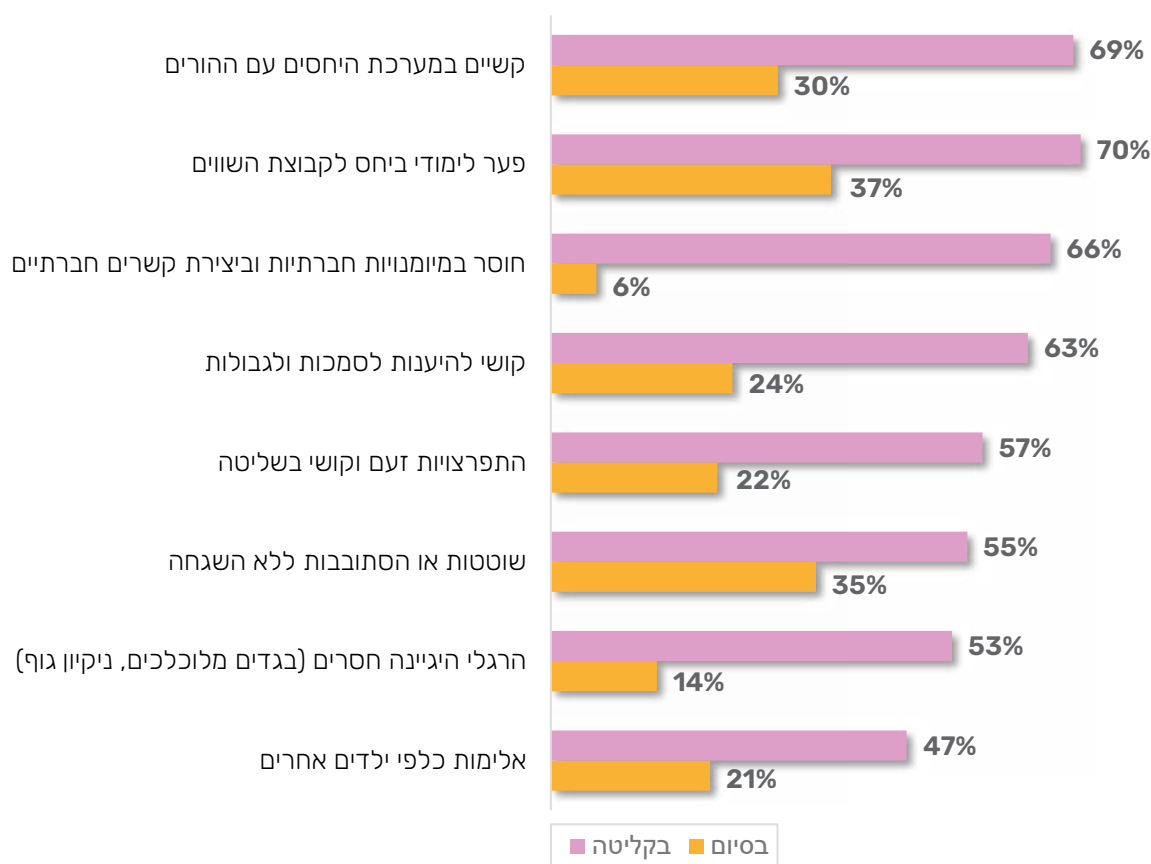
בעיות קשיים של הילדים בעת הסיום/העזיבה את המועדוניות (%)

הערה: הנתונים מבוססים על התרשמות הצוות הטיפולי המורחב הכולל את צוות המועדונית, הורי הילד, גורמי חינוך מלווים, גורמי טיפול נוספים ונציגי לשכת הרווחה המפנה בוועדות הסיכום של הילדים בסוף השנה.

התרשים הבא מציג את הקשיים שאפיינו את הילדים בתדירות גבוהה - "לעיתים קרובות" או "תמיד", בעת קליטתם במועדונית לעומת אלו שאפיינו אותם בתדירות גבוהה בעת הסיום/עזיבת המועדונית. ניכר כי מצבם של הילדים השתפר לאורך השהות במועדונית עבור כל הקשיים שדווחו בתדירות גבוהה ושיעורם ירד פי 2 עד פי 11 בעת הסיום לעומת בעת הקליטה במועדונית (עם פער של בין 20% ל-60%). הפערים המשמעותיים ביותר נראו בדיווח על חוסר מיומנויות חברתיות (66% בעת הקליטה לעומת 6% בעת הסיום), קשיים במערכת יחסים עם ההורים (30% בסיום לעומת 69% בקליטה), קושי להיענות לסמכות (24% בסיום לעומת 63% בקליטה) והרגלי היגיינה חסרים (14% בסיום לעומת 53% בקליטה).

בעיות וקשיים של הילדים שדווחו בתדירות גבוהה בעת הקליטה במועדונית ובסיום/העזיבה (%)

הערה: לכל ילד דווחו יותר מקושי אחד ולכן הסך הכולל גדול מ-100%.

השתלמויות ותוכניות הכשרה לצוותים המקצועיים

במועדוניות, מושקעים משאבים רבים בפיתוח הצוותים הטיפוליים, בהדרכות פרטניות, הדרכות קבוצתיות, ימי עיון והשתלמויות מקצועיות. בשנת תשפ"ג עבדו במועדוניות 19 אנשי צוות מהמגזר היהודי והערבי: 3 עובדים סוציאליים, 6 מדריכות, 4 בני/בנות שירות, ו-6 רכזות. מתוך ההבנה כי העבודה במועדוניות לילדים בסיכון הינה מורכבת וטומנת בחובה אתגרים רבים, עורכת העמותה תוכניות השתלמות והכשרה לצוותים המקצועיים של המועדוניות. ההשתלמויות מתמקדות במגוון נושאי ידע החיוניים לעובדים במועדוניות ומעסיקים את אנשי הצוות בעבודתם היומיומית. ההשתלמויות מקנות לעובדים במועדוניות ידע תיאורטי ומעשי בכל הנוגע לנושאים אלה וכן ביחס לדרכי התערבות אפקטיביות עם ילדים בסוגיות שונות. בפרק 6 מפורטות ההשתלמויות וההכשרות שעברו הצוותים המקצועיים במועדוניות במהלך 2023.

מערך ההשתלמויות יומי הלימוד נעשה בתמיכתו המקצועית והכספית של מכון חרוב, זאת בנוסף למימון המועבר לנושא זה על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי.

מרכז החירום על שם שוסטרמן לילדים ומשפחותיהם הוקם ב-1992. למרכז מופנים ילדים בסכנה ובמצבי מצוקה רגשית קשה כתוצאה מהזנחה והתעללות מצטברים. במרכז פועלות שתי יחידות: היחידה האינטרנית (הפנימייתית) והיחידה הטיפולית-ייעוצית (האקסטרנית).

היחידה האינטרנית קולטת ילדים החל מהגיל הרך ועד גיל 14 אשר הוצאו מביתם בצו בית משפט בשל התעללות וסכנה וזקוקים להגנה דחופה. ילדים אלו חיים בסיכון גבוה לפגיעה בהתפתחותם הנורמטיבית בשל קשיים ביכולת ההורית ואי-היכולת של ההורים להעניק להם סביבה בטוחה. הילדים הנקלטים במרכז זוכים להגנה ובמהלך שהותם הם עוברים אבחון מקיף ומעמיק ונבנית עבורם תוכנית טיפולית קבועה. הילדים חיים ולומדים במרכז בתנאי פנימייה ובסיום התהליך מתגבשות המלצות להמשך טיפול, חזרה הביתה או מעבר למסגרת השמה חוץ-ביתית כמו אומנה או פנימייה.

מודל מרכז החירום פותח מתוך הבנה כי כאשר אופי הסיכון אינו ברור ולא ידוע לאיזו עזרה הילד זקוק, יש צורך במרחב מוגן שתהיה בו אפשרות לחשוב, להבין מה קרה לילד בחייו ולבדוק דרכי התערבות מתאימות לצרכיו. אין מדובר רק במקלט לילד, אלא במסגרת מקצועית טיפולית מקיפה.

היחידה הטיפולית-ייעוצית נותנת מענה טיפולי לילדים ולהורים במצבים של פגיעה, טראומה קשה וחוסר תפקוד מתמשך של ההורים. ילדים אלו זקוקים לאבחון, לטיפול ולהגנה, אך אין סכנה המצריכה את הוצאתם הדחופה מהבית. הטיפול הוא פרטני, דיאדי, משפחתי או קבוצתי. למרות מצבם, ניתן עדיין לטפל בילדים אלו בקהילה, אך לא פעם, הטיפול ביחידה הוא החלופה הטיפולית האחרונה לפני הוצאת הילד למסגרת השמה חוץ-ביתית.

הגישה הטיפולית של שתי היחידות במרכז החירום היא לסייע לילד ולהוריו להתמודד עם הטראומה תוך ניסיון לשמר את ההורות ככל האפשר. ביחידות מנסים לסייע לילד ולמשפחתו לנצל את המשבר הקשה כמנוף ליצירת תפנית שתחולל שינוי בתפקוד המשפחה. בשתי היחידות עובד צוות רב-מקצועי, ותיק ומיומן במתן הגנה, אבחון, הערכה והתערבות טיפולית בשעת משבר, ונמנים בו עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, מדריכים, מורים, מתנדבים ועוד.

מרכז החירום על שם שוסטרמן פועל במימון, שיתוף ופיקוח משרד הרווחה והביטחון החברתי ומקבל תמיכה ומימון מקרן שוסטרמן.

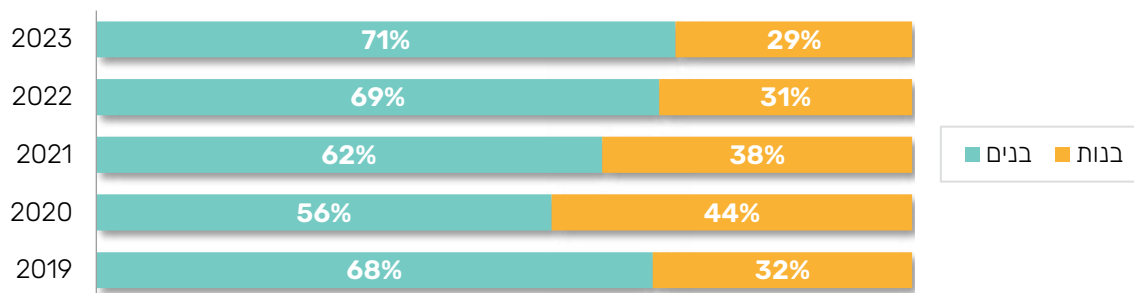
נתונים

בשנת 2023 טיפל מרכז החירום ב-163 ילדים, מהם 42 שהו וטופלו ביחידה האינטרנית ו-121 טופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית. להלן מוצגים נתונים לגבי כל אחת מיחידות המרכז.

היחידה האינטרנית

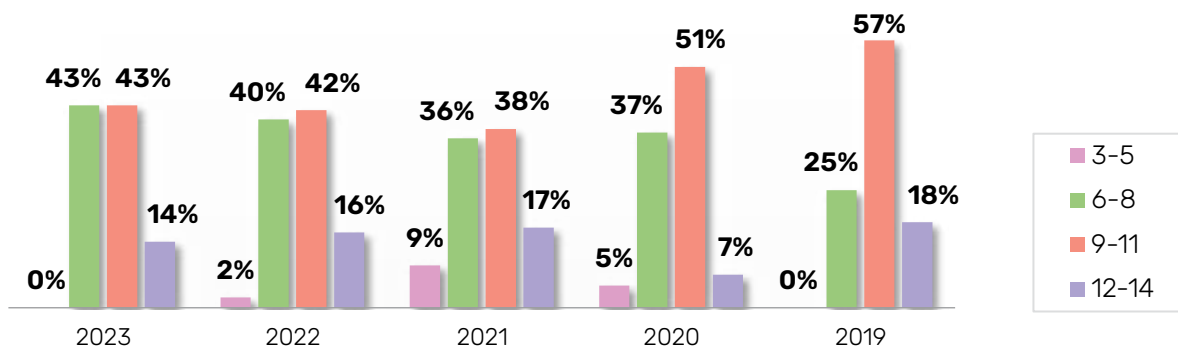
בשנת 2023 טופלו ביחידה 71% בנים (30 ילדים) ו-29% בנות (12 ילדות). ניתן לראות בתרשים הבא כי באופן עקבי בשנים האחרונות מטופלים ביחידה יותר בנים מבנות:

התפלגות הילדים, לפי מין (2023-2019) (%)

התרשים הבא מציג את גיל הילדים בעת קליטתם ביחידה האינטרנית לפי שנים. לאורך השנים שיעור הילדים בני 3-5 שטופלו נשאר נמוך ביחס לקבוצות הגיל האחרות. ב-2023 לא שהו ילדים מתחת לגיל 6 ביחידה האינטרנית. מאז 2019 רוב הילדים שנקלטים ליחידה שייכים לקבוצות "גיל הביניים" (6-11). הגיל הממוצע של הילדים שטופלו ביחידה האינטרנית בשנת 2023 היה 9 שנים וחצי בעת קליטתם.

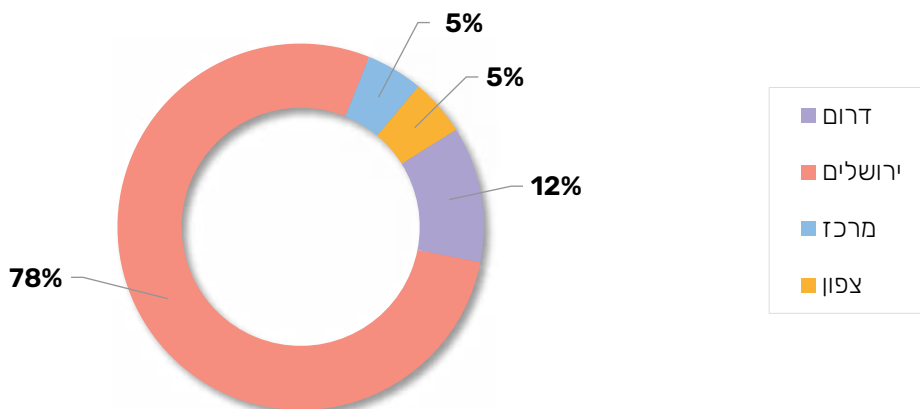
גיל הילדים בעת הקליטה ביחידה האינטרנית, לפי שנים (2023-2019) (%)

גיל הממוצע:	2023	2022	2021	2020	2019
הגיל הממוצע:	9.6 שנים	9.5 שנים	9.2 שנים	9.2 שנים	10.2 שנים
הילד הצעיר ביותר:	6.1 שנים	5.7 שנים	3.4 שנים	4.9 שנים	6.1 שנים
הילד המבוגר ביותר:	13.7 שנים	13.7 שנים	12.9 שנים	12.5 שנים	14.5 שנים

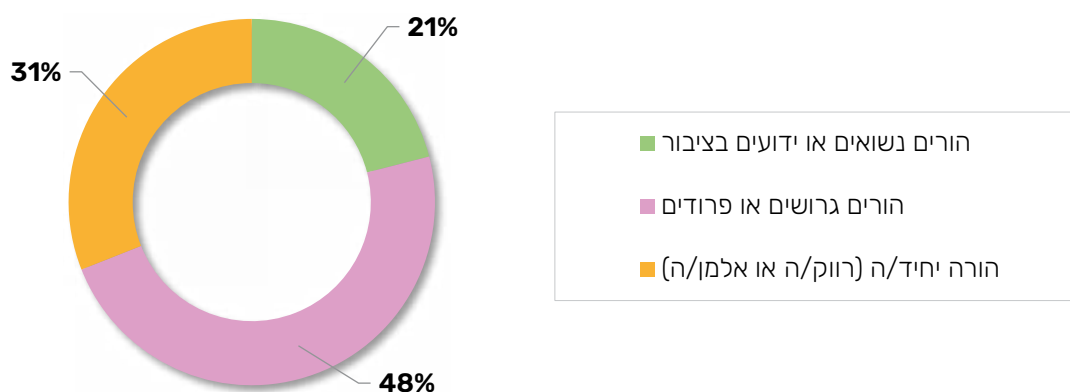
התרשים הבא מציג את התפלגות הילדים שהופנו לטיפול ביחידה האינטרנית לפי מחוז. רוב הילדים (78%; 33 ילדים) הופנו ליחידה ממחוז ירושלים. שאר הילדים (22%; 9 ילדים) הופנו מהמחוזות דרום, מרכז וצפון:

התפלגות לפי המחוזות המפנים (%)

התרשים הבא מציג נתונים על מצבם המשפחתי של הילדים שטופלו. 33 ילדים שטופלו ביחידה אשר מהווים רוב של 79% מהילדים, חיו במשפחות שבראשן הורה עצמאי. מתוכם, ל-48% מהילדים (20 ילדים) הורים גרושים או פרודים ול-31% מהילדים (13 ילדים) הורה יחיד. שיעור הילדים ביחידה האינטרנית ב-2023 שבאו ממשפחות שבראשן הורה עצמאי (הורה יחיד, הורים גרושים או פרודים) גבוה כמעט פי 8 מהשיעור הארצי (10%).⁷

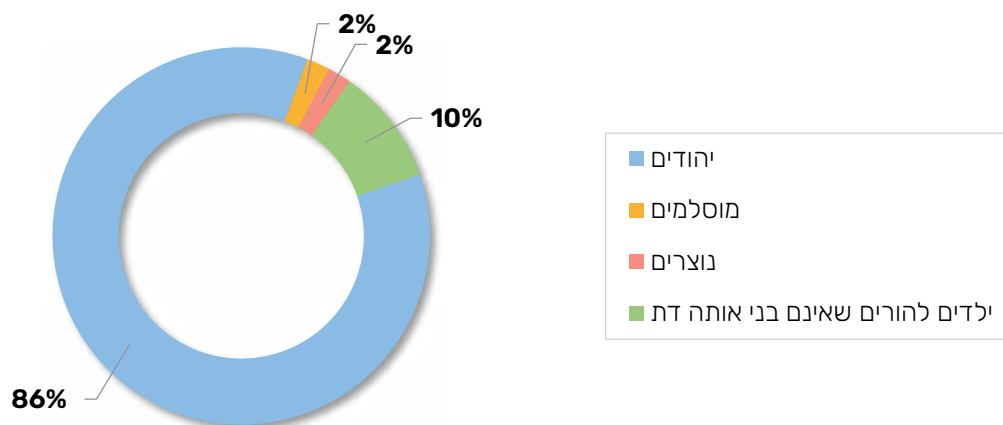
מצבם המשפחתי של הילדים שטופלו (%)

⁷ מקור: המועצה לשלום הילד, שנתון סטטיסטי "ילדים בישראל 2023".

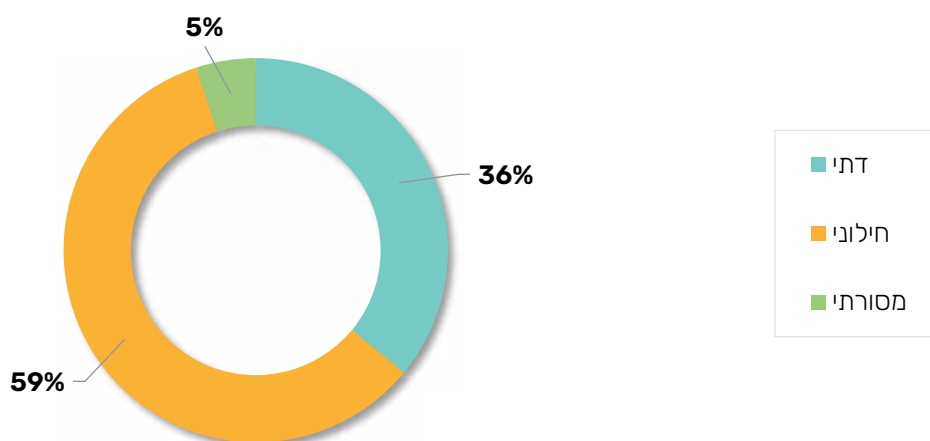
התרשים הבא מציג נתונים על הילדים שטופלו ביחידה האינטרנית לפי קבוצת אוכלוסייה. רוב הילדים ששהו ביחידה ב-2023 היו יהודים (86%; 32 ילדים). 2% (ילד אחד) היה מוסלמי וילד נוסף נוצרי. בנוסף, יצוין כי מבין הילדים ששהו ביחידה ב-2023, 10% (4 ילדים) היו ילדים להורים פליטים/מבקשי מקלט.

התפלגות הילדים, לפי קבוצת אוכלוסייה (%)

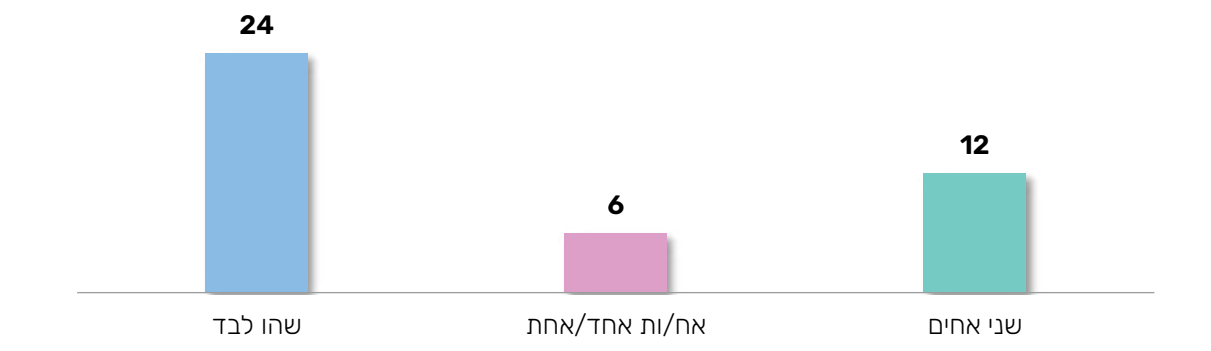
התרשים הבא מציג נתונים על מידת הדתיות של משפחות הילדים שטופלו ביחידה האינטרנית. 59% מהילדים (25 ילדים) היו ממשפחות חילוניות, 36% (15 ילדים) היו ממשפחות דתיות ו-5% ממשפחות מסורתיות (2 ילדים).

מידת הדתיות של משפחות הילדים שטופלו (%)

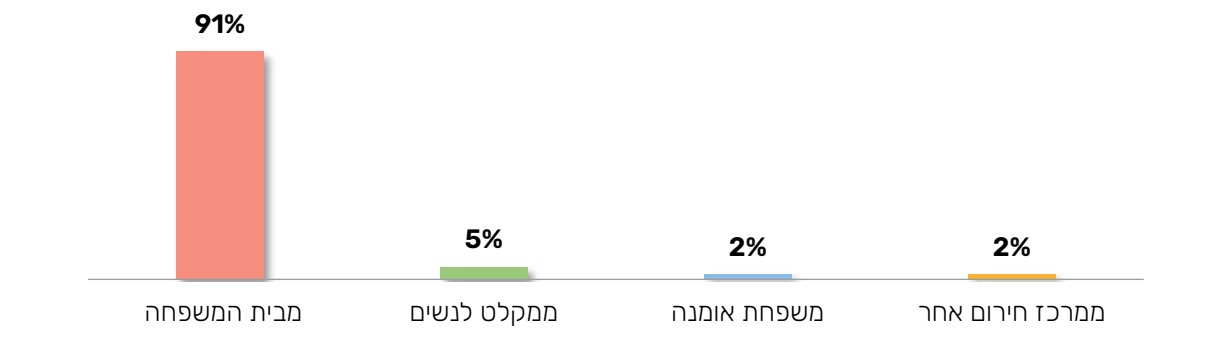
התרשים הבא מציג נתונים על מספר הילדים ששהו ביחידה האינטרנית עם אח/אחות. 24 ילדים (57%) שהו במרכז החירום לבד. 18 ילדים (43%) שהו עם לפחות אח/אחות אחד/אחת ויותר.

מספר הילדים ששהו במרכז החירום עם אח/אחות

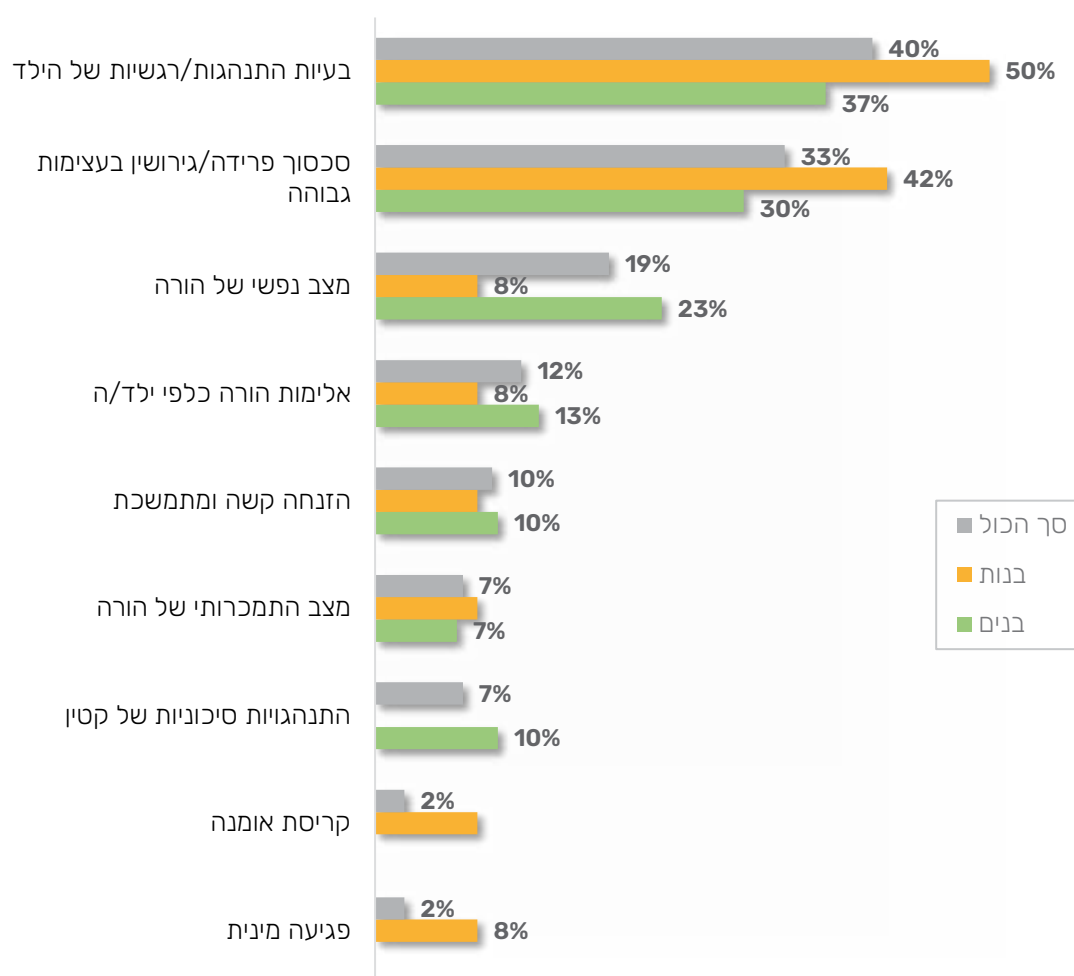
רוב הילדים שטופלו ביחידה האינטרנית בשנת 2023 הגיעו מביתם (91%; 38 ילדים). 5% (2 ילדים) הגיעו ממקלט לנשים, 2% (ילד אחד) ממרכז חירום אחר וילד נוסף הגיע ממשפחת אומנה.

מניין הגיעו הילדים ליחידה האינטרנית (%)

רוב הילדים המגיעים למרכז חירום סבלו בעבר מהתעללות ומהזנחה חמורה ומתמשכת לאורך ילדותם, המסבירות ברוב המקרים בעיות התנהגותיות ורגשיות אצל הילד בהווה. התרשים הבא מציג את התפלגות הסיבות בגללן הושמו הילדים ביחידה האינטרנית בפילוח לפי מין. 40% מהילדים (17 ילדים) הושמו בגלל בעיות התנהגות או בעיות רגשיות (50% בנות לעומת 37% בנים) ו-33% (14 ילדים) הושמו בגין סכסוך פרידה/גירושין בעצמות גבוהה. סיבות השמה נוספות קשורות להורי הילד (על פי סדר שכיחותן): מצב נפשי של הורה (19%, 8 ילדים), אלימות הורה כלפי ילד/ה (12%, 5 ילדים), הזנחה קשה ומתמשכת (10%, 4 ילדים) ומצב התמכרותי של הורה (7%, 3 ילדים). סיבות ההשמה הבאות דווחו אצל הבנות בלבד: פגיעה מינית וקריסת אומנה (2%, שתי בנות). התנהגות סיכונית נרשמה כסיבת השמה אצל הבנים בלבד (1%, 3 בנים).

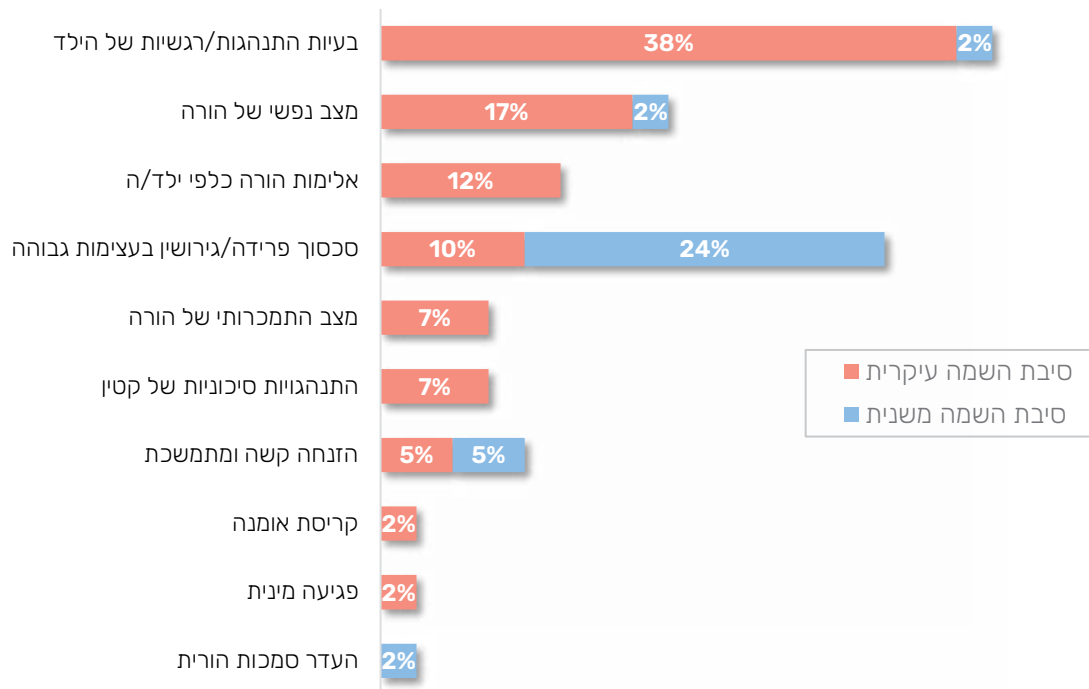
סיבות ההשמה ביחידה האינטרנית, לפי מין (% בקבוצה המתאימה)

הערה: הסך הכולל גדול מ-100% משום שהיו ילדים שדווחו לגביהם כמה סיבות השמה.

התרשים הבא מציג את התפלגות סיבות ההשמה של הילדים לפי סדר חשיבותן (סיבה עיקרית וסיבה משנית). יותר משליש מהילדים הושמו ביחידה האינטרנית גם בשל סיבה משנית. סכסוך גירושין בעצמות גבוהה היה נפוץ יותר כסיבת השמה משנית (אצל 24%, 10 ילדים) לעומת עיקרית (10%, 4 ילדים). אצל יותר ממחצית מהילדים (55%, 23 ילדים) שהושמו ביחידה, הסיבה העיקרית להשמה הייתה קשורה לסביבת הילד ואצל 45% (19) היא נבעה מבעיות שאפיינו את הילד כגון בעיות התנהגות/רגשיות והתנהגויות סיכוניות.

סיבות ההשמה ביחידה האינטרנית, לפי סדר חשיבותן (עיקרית ומשנית) (%)

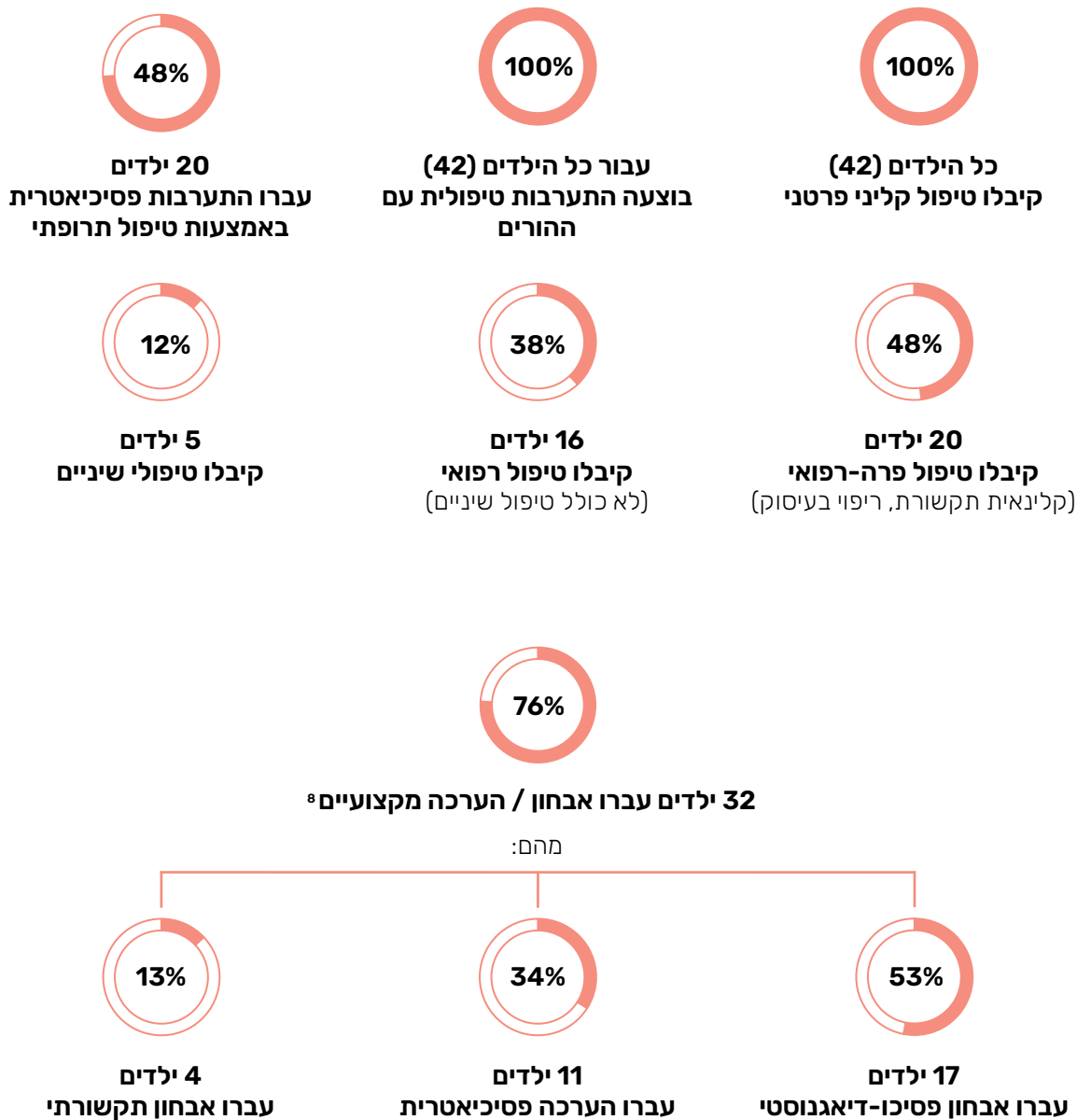
הילדים הגיעו ליחידה האינטרנית עם קשיים רבים, כפי שניתן לראות בלוח הבא. כל הילדים סבלו מקשיים רגשיים בעת הקליטה ביחידה. הקשיים הבאים דווחו אצל הבנים בלבד: בעיות התנהגות (8 בנים שהיוו 19% מכלל הילדים), איחור התפתחותי (5 בנים, 12% מכלל הילדים) ובעיות רפואיות (ילד אחד). קשיים נוספים שדווחו בעת הקליטה ביחידה כללו בעיות פסיכיאטריות (אצל 3 בנות וכן אחד, שהיוו 10% מכלל הילדים), התנהגות מינית לא מותאמת ו/או פוגעת (2 ילדים, 5%) והתנהגויות סיכון (2 ילדים, 5%).

הקשיים מהם סבלו הילדים בעת הקליטה, לפי מין (% בקבוצה המתאימה)

סוג הקושי	בנים	בנות	סך הכול
קשיים רגשיים	30 (100%)	12 (100%)	100%
בעיות התנהגות	8 (27%)	0	19%
איחור התפתחותי	5 (17%)	0	12%
בעיות פסיכיאטריות	1 (3%)	3 (25%)	10%
התנהגות מינית לא מותאמת ו/או פוגעת	1 (3%)	1 (8%)	5%
התנהגויות סיכון	1 (3%)	1 (8%)	5%
בעיות רפואיות	1 (3%)	0	2%

הערה: הסך הכולל גדול מ-100% משום שהיו ילדים שדווחו לגביהם כמה קשיים ובעיות.

הילדים מקבלים מגוון שירותים פסיכו-סוציאליים ורפואיים בעת שהותם ביחידה. כל ילד הנקלט למרכז החירום עובר אבחון/ הערכה מקצועית במהלך השהות שלו במרכז. התרשימים הבאים מציגים את מספרם ושיעורם של הילדים שקיבלו שירותים שונים ביחידה במהלך שנת 2023 לפי כל אחד מהשירותים שניתנו:

* חלק מהילדים ששהו במרכז החירום בשנת 2023 עברו את האבחון / ההערכה המקצועית במהלך שנת 2022.

רובם המוחלט של הילדים ששהו ביחידה האינטרנית בשנת 2023 שמרו על קשר עם הוריהם במהלך השעות ביחידה (98%; 41 ילדים). עבור רוב הילדים (90%), הקשר עם הוריהם נשמר ביותר מדרך אחת. להלן מוצגים האופנים בהם נשמר הקשר:

88%
מהילדים נפגשו עם הוריהם במרכז החירום במהלך ימות השבוע

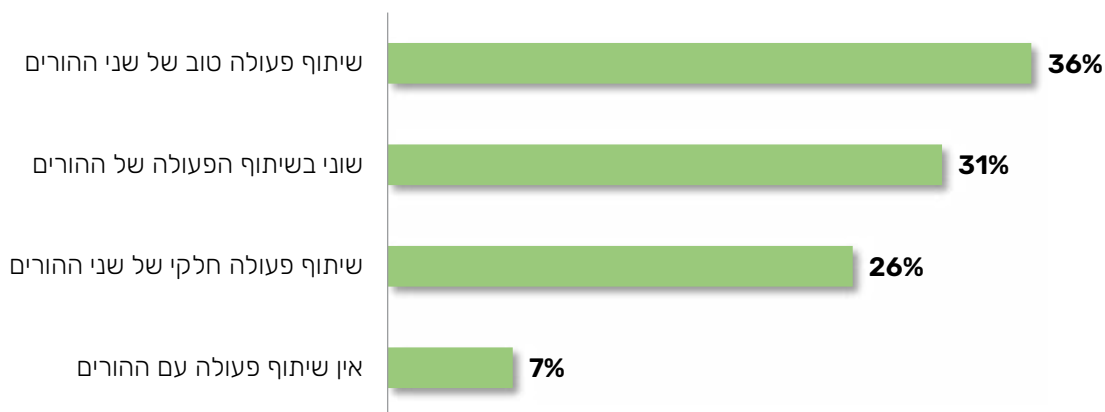
88%
מהילדים היו בקשר טלפוני עם הוריהם

93%
מהילדים יצאו לביקורים בבית המשפחה בסופי שבוע

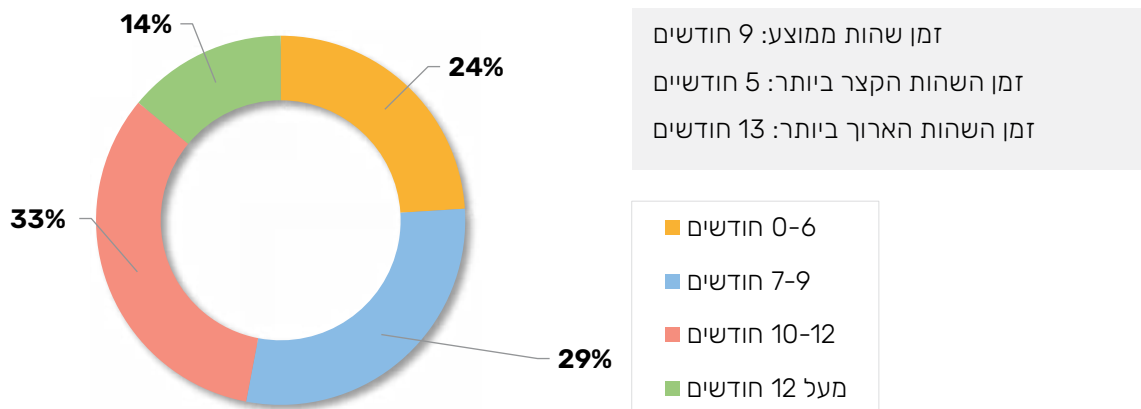
במהלך שהותם של הילדים ביחידה האינטרנית נעשית התערבות טיפולית גם עם ההורים. ב-2023 ראוי לציין שאצל רוב הילדים (62%; 62 ילדים) שני ההורים שיתפו פעולה, במידה כזו או אחרת, עם צוות היחידה. אצל השאר היה שוני בשיתוף הפעולה בין שני ההורים (31%; 13 ילדים) או שלא היה שיתוף פעולה (7%; 3 ילדים), כפי שניתן לראות בתרשים הבא:

מידת שיתוף הפעולה של ההורים (%)

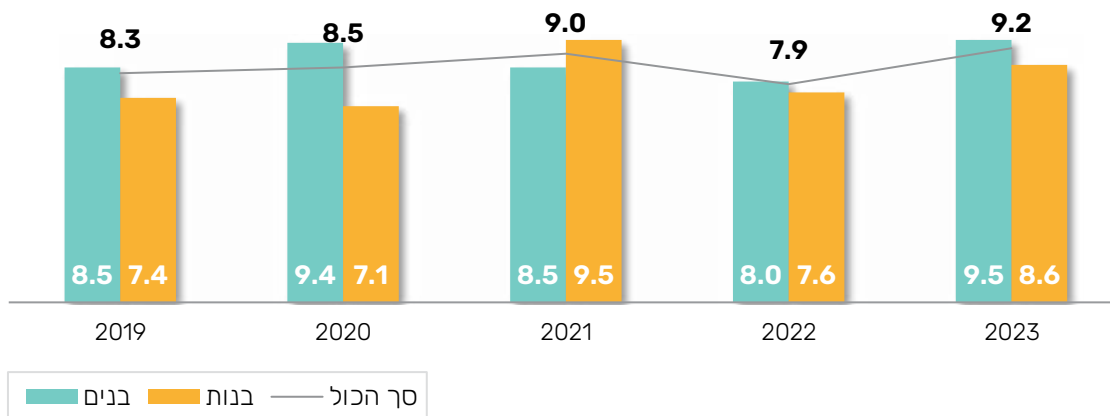
מתוך כלל הילדים ששהו ביחידה בשנת 2023, 22 ילדים סיימו את שהותם במהלך השנה, ו-20 המשיכו את שהותם ביחידה גם בשנת 2024. רוב הילדים (76%) שסיימו את שהותם בשנת 2023 שהו במרכז יותר מחצי שנה.

משך שהות הילדים ביחידה האינטרנית (%)

התרשים הבא מציג נתונים על משך השהות של הילדים ביחידה האינטרנית בפילוח לפי מין בהשוואה רב-שנתית. בכל השנים משך השהות הממוצע של הבנים היה גבוה מזה של הבנות, למעט בשנת 2021.

משך השהות הממוצע, לפי מין ושנים (בחודשים)

* ילד אחד סיים את שהייתו ביחידה לאחר כמה ימים על פי החלטת משרד הרווחה ועל כן היות ומדובר במקרה חריג, הוא לא נכלל בעיבוד הנתונים המתייחסים למשך השהות..

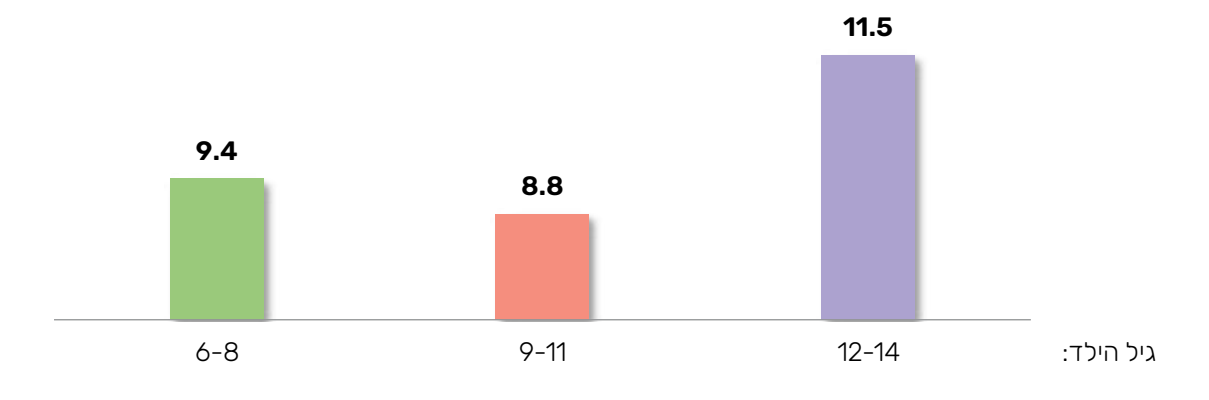
בשנת 2023, 25 ילדים שהו ביחידה מעל חצי שנה. הלוח הבא מפרט את הסיבות להארכת השהות של הילדים ביחידה האינטרנית.

עבור 13 ילדים הסיבה להארכת השהות הייתה אבחון מורכב של הילד או המשפחה שאורך זמן. זאת, בשל מצבם המורכב של הילדים בעת קליטתם במרכז החירום, שלעיתים דורש אבחונים ובדיקות נוספים (כגון אבחון תקשורת או תסמונת אלכוהול עוברי ובדיקות נירולוגיות שונות).
עבור 7 ילדים השהות התארכה בעקבות הליכים משפטיים ועבור 5 ילדים בשל הקושי של שירותי הרווחה במציאת השמה פנימייתית התואמת את ההמלצות עבורם.

מספרים	הסיבות להארכת השהות (יותר מחצי שנה) ביחידה האינטרנית
13 (52%)	אבחון מורכב של הילד או המשפחה
7 (28%)	הליכים משפטיים - חוק נוער
5 (20%)	קושי במציאת השמה פנימייתית
25 (100%)	סך הכול

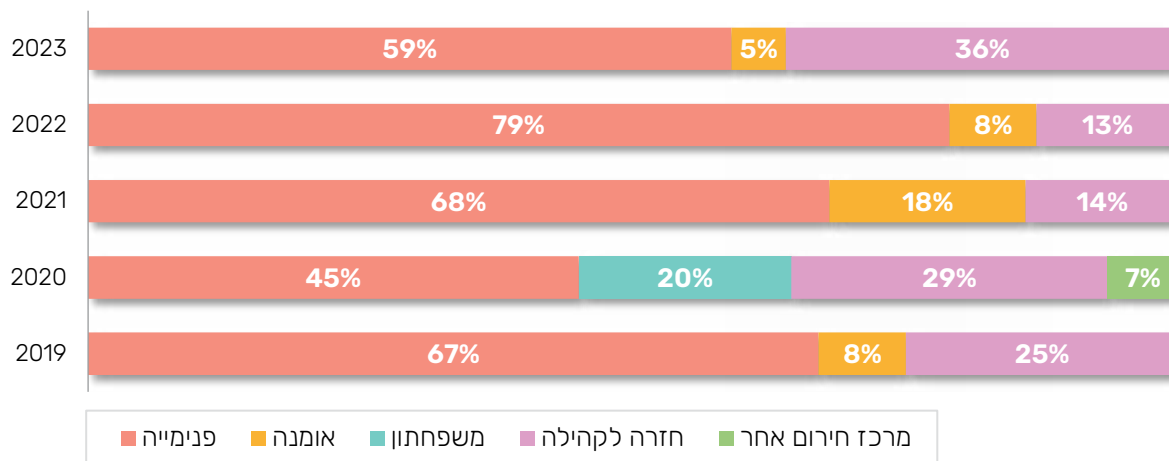
התרשים הבא מציג נתונים על משך השהות של הילדים ביחידה האינטרנית בפילוח לפי גיל. מבין אלה שסיימו את שהותם ביחידה במהלך 2023, משך השהות הארוך ביותר היה בקבוצת הגיל הבוגרת של בני 12-14:

משך השהות הממוצע, לפי גיל בעת הקליטה (בחודשים)

22 ילדים סיימו את שהותם ביחידה האינטרנית במהלך שנת 2023. בתום השהייה ביחידה האינטרנית הילדים עוברים לסידור קבע. מאז 2019, מרבית הילדים עברו לאחר השהות ביחידה לסידור חוץ-ביתי (לרוב פנימייה). גם ב-2023, מרבית הילדים שסיימו את שהותם ביחידה (59%; 13 ילדים) עברו לפנימייה. 8 ילדים (36%) חזרו לביתם וילד אחד (5%) עבר לאומנה. שיעור הילדים ב-2023 שחזרו לקהילה (36%) היה הגבוה ביותר מאז 2019 (נע בין 13% ל-29% בשנים הקודמות).

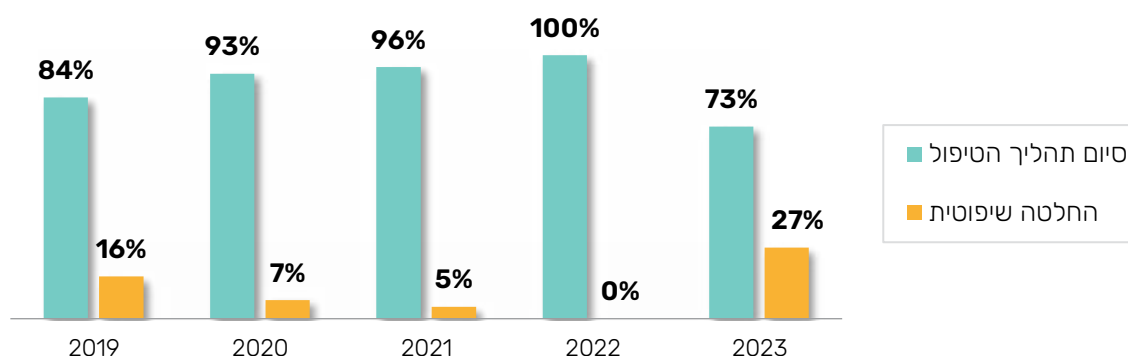
סידורי קבע בתום השהות ביחידה האינטרנית (2023-2019) (%)

הערה: נכון לסך כול הילדים שסיימו את שהותם ביחידה האינטרנית: 22 ילדים בשנת 2023, 24 ב-2022, 22 ב-2021, 31 ב-2020 ו-24 ב-2019.

הסיבה לסיום השהות ביחידה האינטרנית היא על פי רוב סיום התהליך הטיפולי. ב-2023, 73% מהילדים (16 ילדים) סיימו את שהותם ביחידה בשל סיבה זו ו-27% (6 ילדים) בעקבות החלטה שיפוטית.

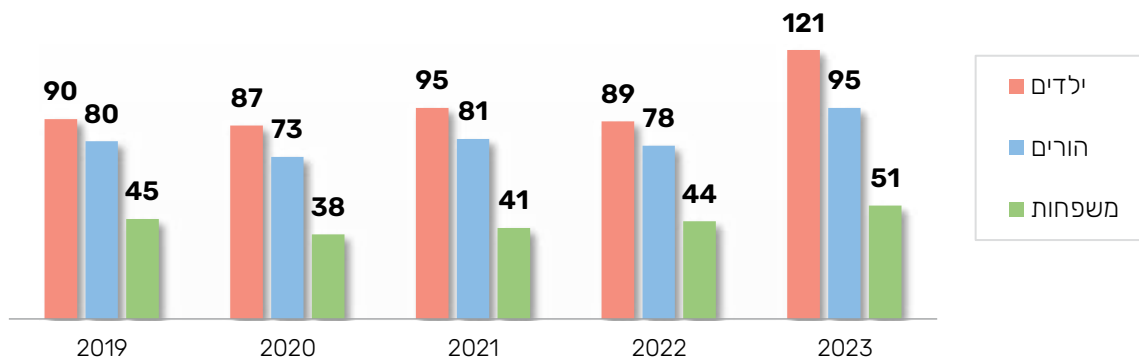
הסיבות לסיום השהות ביחידה האינטרנית (2023-2019) (%)

היחידה הטיפולית-ייעוצית

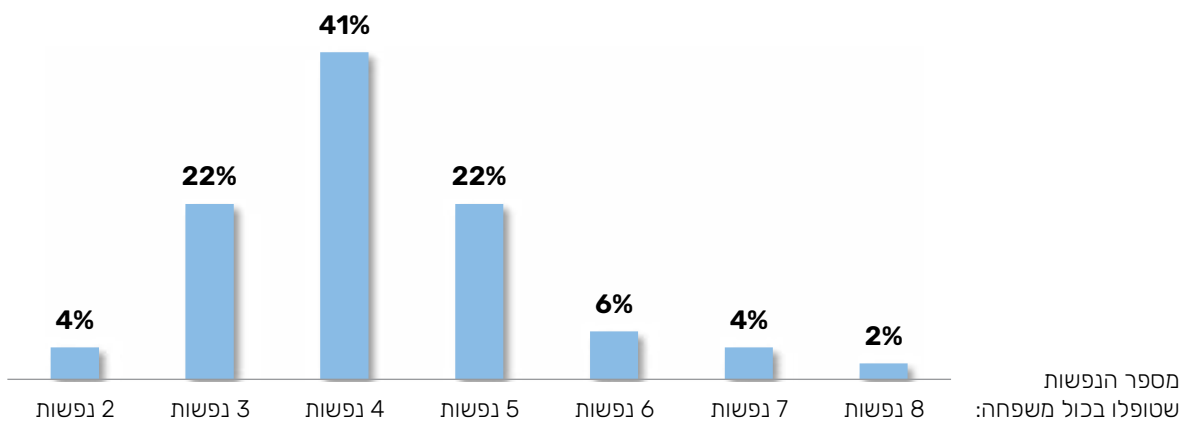
התרשים הבא מציג נתונים על מספר המטופלים שטופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית בהשוואה רב-שנתית. בשנת 2023 טופלו 51 משפחות בהן 95 הורים ו-121 ילדים. כל המשפחות הופנו ממחוז ירושלים ו-4 (8%) מהן עברו מהיחידה האינטרנית של מרכז החירום.

מספר המטופלים ביחידה הטיפולית-ייעוצית בשנים 2019-2023

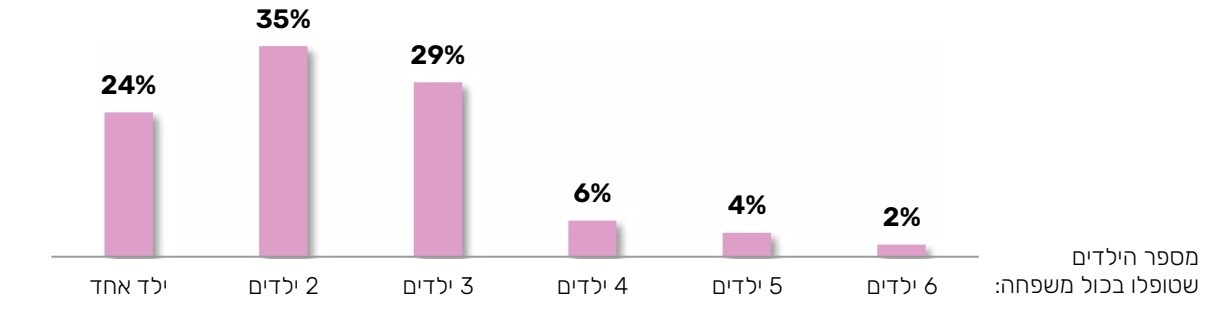
ביחידה הטיפולית-ייעוצית, מטופלים בכול משפחה הן בילדים והן בהורים במקביל. התרשים הבא מציג את מספר הנפשות שטופלו בו זמנית בכול משפחה. רוב המשפחות שטופלו ביחידה ב-2023 (38 משפחות, 75%) היו בנות 4 נפשות ומעלה:

התפלגות מספר הנפשות שטופלו בכול משפחה (%)

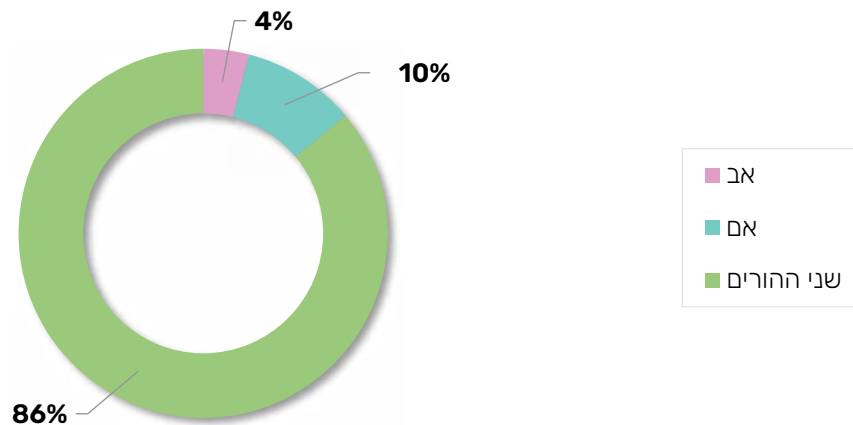
התרשים הבא מציג את מספר הילדים שטופלו בכול משפחה. ב-59% (30) משפחות טופלו עד שני ילדים וב-41% (21) משפחות טופלו 3 ילדים ויותר:

התפלגות מספר הילדים שטופלו בכול משפחה (%)

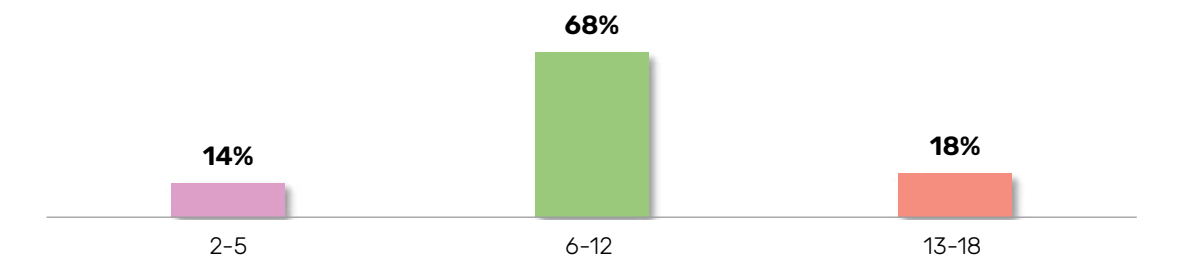
התרשים הבא מציג נתונים על ההורים שטופלו. אצל 86% מהמשפחות הטיפול כלל את שני ההורים (44 משפחות), אצל 10% רק את האם (5 משפחות) וב-4% את האב בלבד (2 משפחות).

ההורים המטופלים בכל משפחה (%)

התרשים הבא מציג נתונים על הילדים שטופלו בפילוח לפי גיל. שני שלישים מהילדים שטופלו (68%; 81 ילדים) היו בני 6-12, 18% היו בני 13-18 (22 ילדים) ו-14% היו בני 2-5 (17 ילדים).

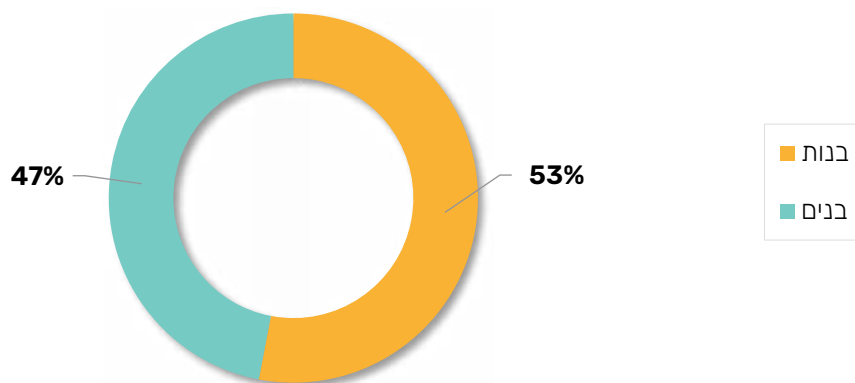
התפלגות הילדים שטופלו, לפי גיל (%)

הערה: נכון ל-120 ילדים שלגביהם דווח נתון זה.

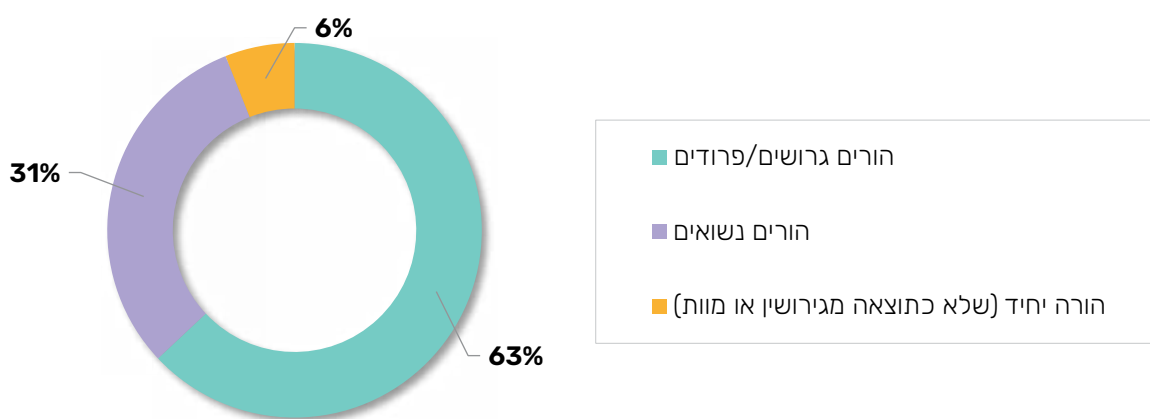
התרשים הבא מציג נתונים על הילדים בפילוח לפי מין. ב-2023, טופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית 47% בנים (57) ו-53% בנות (64).

התפלגות הילדים שטופלו, לפי מין (%)

התרשים הבא מציג נתונים על המצב המשפחתי של המשפחות שטופלו. ב-63% מהמשפחות שטופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית (32 משפחות) ההורים היו גרושים/פרודים (פי 10 מהשיעור הארצי של ילדים להורים גרושים שעומד על 6% בלבד)¹⁰ וב-31% מהמשפחות ההורים היו נשואים (16 משפחות). רוב המשפחות (69%; 35 משפחות) שטופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית היו משפחות שבראשן הורה עצמאי (63% הורים גרושים/פרודים ו-6% הורה יחיד).

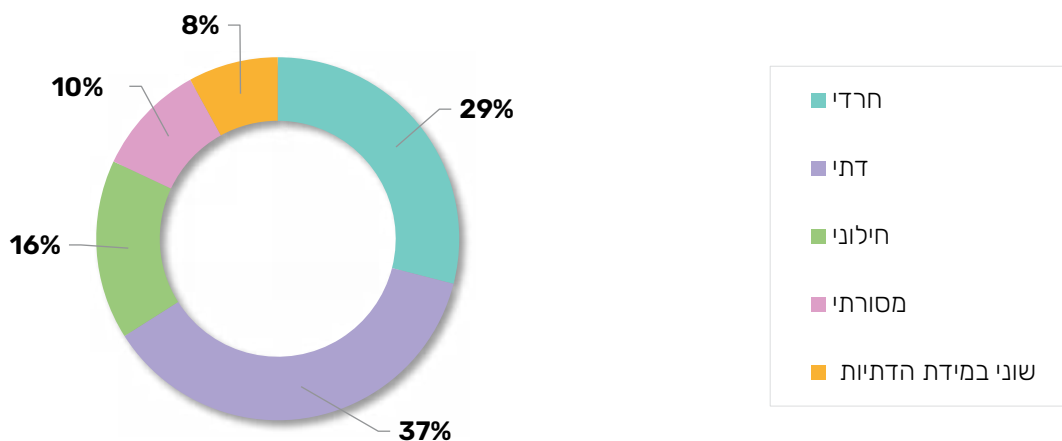
מצב משפחתי (%)

¹⁰ מקור: המועצה לשלום הילד, שנתון סטטיסטי "ילדים בישראל 2023".

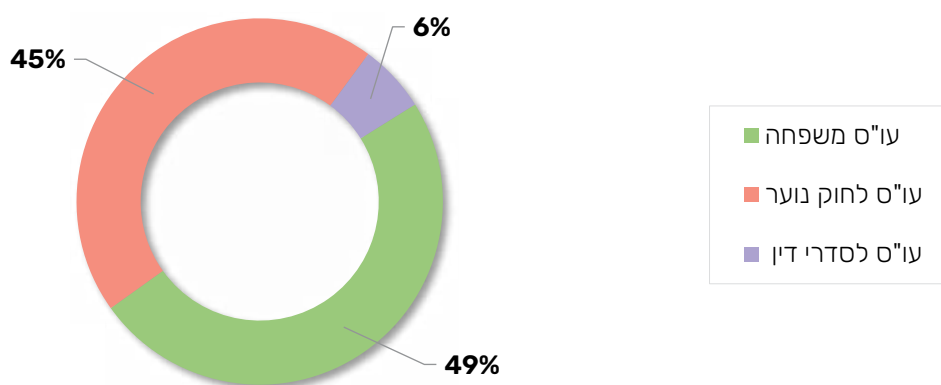
התרשים הבא מציג נתונים על מידת הדתיות של משפחות הילדים שטופלו. יצוין שכל המטופלים היו יהודים. 37% משפחות (19 משפחות) היו דתיות, 29% (15 משפחות) היו חרדיות, 16% (8 משפחות) היו חילוניות, 10% (5 משפחות) היו מסורתיות וב-8% מהמשפחות (4 משפחות) היה שוני ברמת הדתיות בין ההורים.

מידת הדתיות של משפחות הילדים שטופלו (%)

התרשים הבא מציג נתונים על הגורמים שהפנו לטיפול ביחידה הייעוצית-טיפולית. 49% מהמשפחות (25 משפחות) הופנו ליחידה על ידי עו"ס משפחה, 45% על ידי עו"ס לחוק הנוער (23 משפחות) ו-6% (3 משפחות) על ידי עו"ס לסדרי דין.

הגורמים המפנים לטיפול (%)

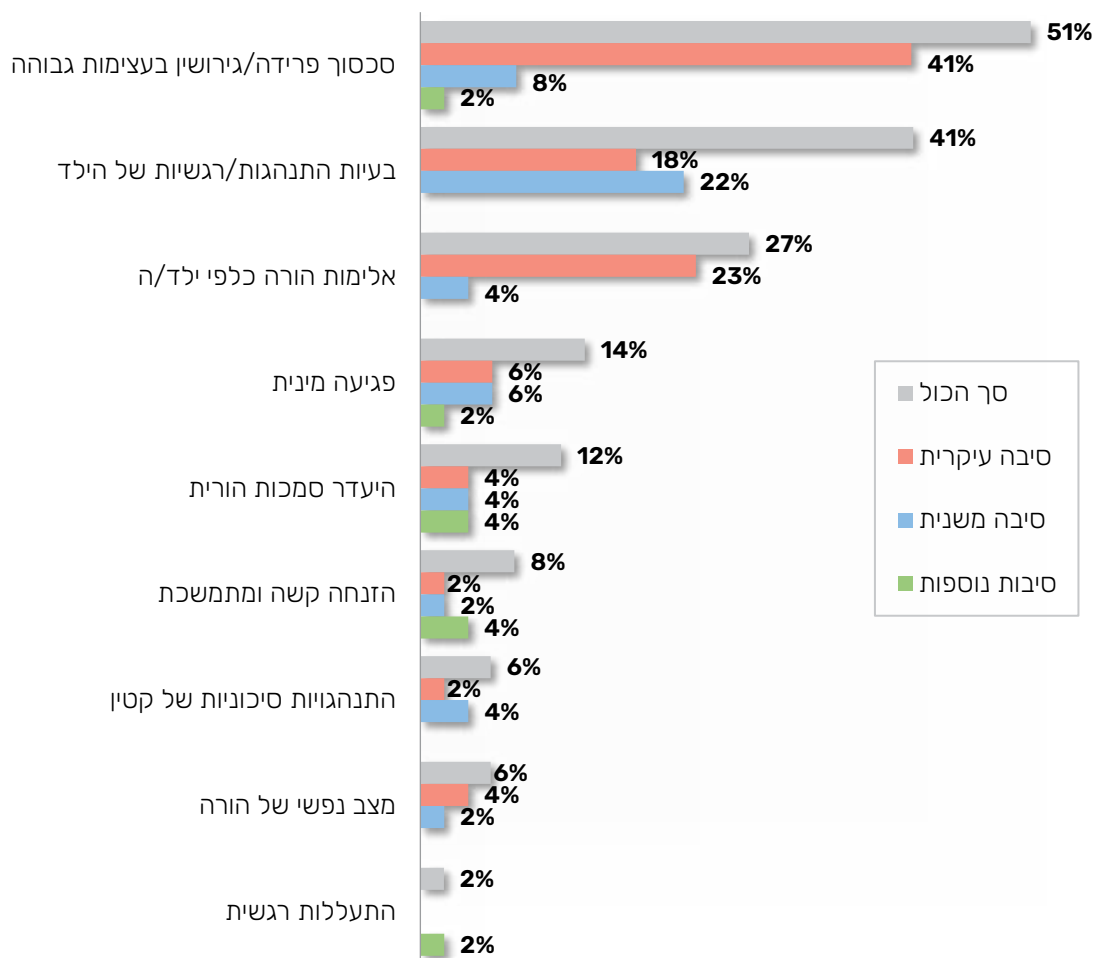

סיבות ההפניה השכיחות ביותר בגיבן הופנו המשפחות לטיפול היו: סכסוך פרידה/גירושין בעצימות גבוהה (26% מהמשפחות המהוות 51%), בעיות התנהגות/רגשיות של הילד (41%; 21 משפחות) ואלימות הורה כלפי הילד/ה (27%; 14 משפחות).

אצל 80% מהמשפחות שטופלו ביחידה, הסיבה העיקרית להשמה הייתה קשורה לסביבת הילד (בעיקר סכסוך פרידה/ גירושין - 41% ואלימות ההורה - 23%).

סיבת השמה הקשורה לילד כגון בעיות התנהגות/רגשיות של הילד והתנהגויות סיכוניות הייתה אצל 20% מהמשפחות בלבד הסיבה העיקרית להשמה.

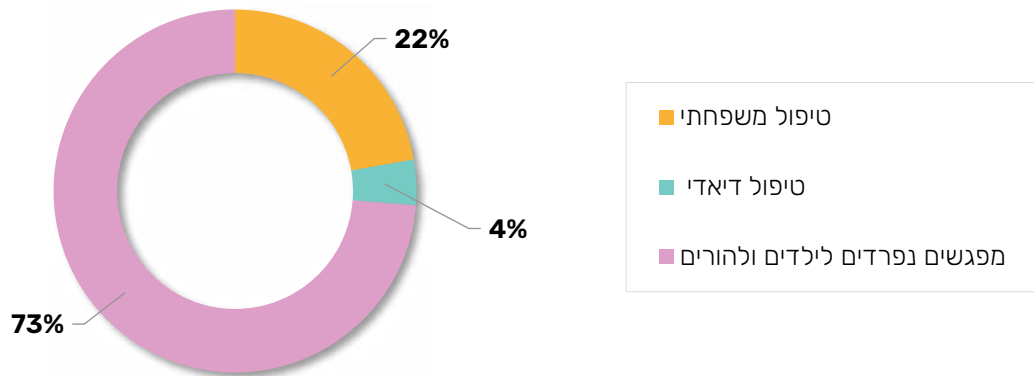
הסיבות בגיבן הופנו המשפחות לטיפול (%)

הערה: הסך הכול גדול מ-100% כיוון שיש משפחות שלגביהן דווחה יותר מסיבת הפניה אחת.

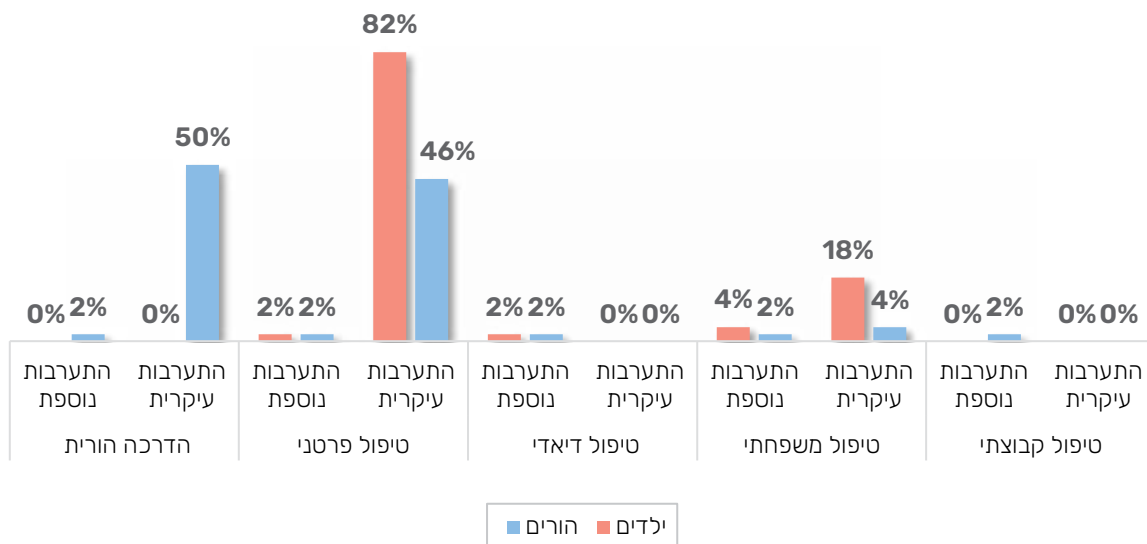
כפי שניתן לראות בתרשימים הבאים, עם רוב המשפחות (73%; 36 משפחות) שטופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית ב-2023 התקיימו מפגשים טיפוליים נפרדים לילדים ולהורים ואצל 26% הטיפול היה משפחתי או דיאדי - הורה וילד.

סוג ההתערבות שננקטה עם המשפחה (%)

אצל 82% משפחות (41) ההתערבות העיקרית בקרב הילדים הייתה טיפול פרטני ואצל מחצית מהמשפחות (25) ההתערבות העיקרית בקרב ההורים הייתה הדרכת הורים. התערבות נוספת כגון טיפול דיאדי, משפחתי או קבוצתי הייתה אצל 10% מהמשפחות בקרב ההורים ואצל 8% מהמשפחות בקרב הילדים.

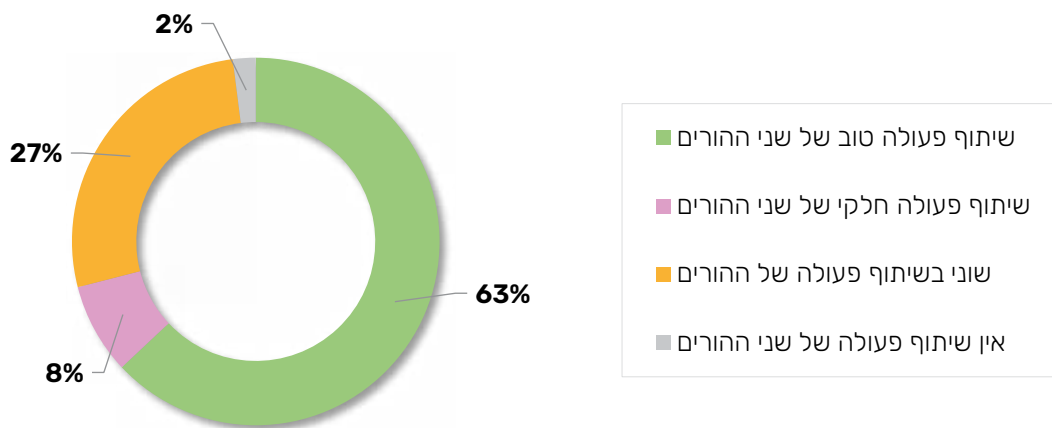
ההתערבויות שננקטו עם הילדים וההורים (%)

הערה: נכון ל-50 משפחות שנתון זה דווח לגביהן.

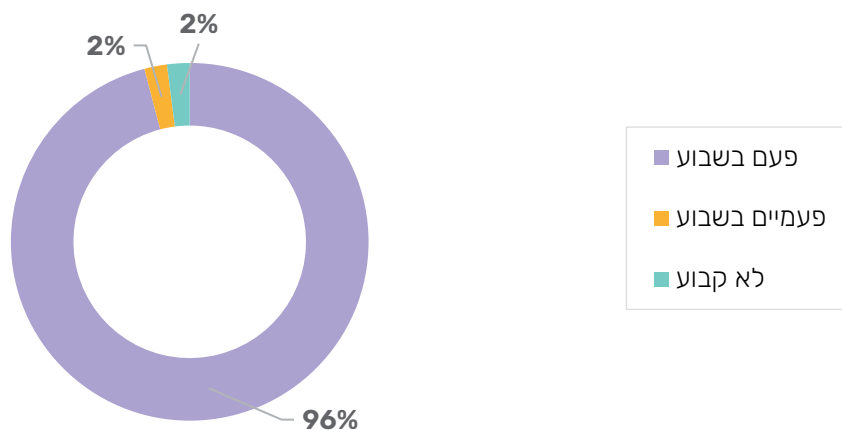
רוב ההורים במשפחות שטופלו ביחידה הטיפולית-ייעוצית (98%) שיתפו פעולה ברמות שונות. אצל 63% משפחות (32 משפחות), ההורים שיתפו פעולה בצורה טובה ואצל 35% משפחות (18) היה שוני בין ההורים ברמת שיתוף הפעולה או היה שיתוף פעולה חלקי.

מידת שיתוף הפעולה של ההורים (%)

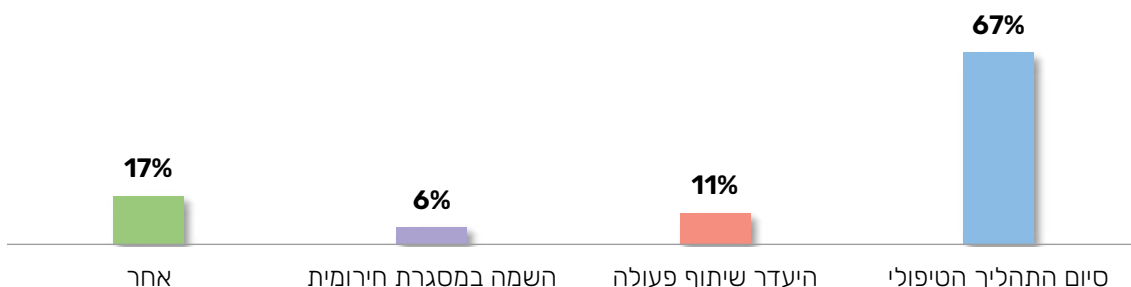
אצל כל המשפחות עבורן דווח נתון זה (49 משפחות), ההורים נפגשו עם הצוות הטיפולי של היחידה אחת לשבוע. התרשים הבא מציג את תדירות המפגשים של הילדים בכול משפחה עם הצוות הטיפולי של היחידה. ברוב המשפחות (96%) הילדים נפגשו לטיפול, כמו הוריהם, על בסיס שבועי.

תדירות המפגשים של הילדים בכול משפחה עם הצוות הטיפולי (%)

במהלך שנת 2023 הסתיים הטיפול ב-49% מהמשפחות (25 משפחות). מתוכן, ואצל המשפחות שנתון זה דווח לגביהן, 67% (12 משפחות) סיימו טיפול בשל סיום התהליך הטיפולי, 11% (2 משפחות) בשל היעדר שיתוף פעולה, 6% (משפחה אחת) בעקבות השמה במסגרת חירום ו-17% (3 משפחות) בשל סיבות אחרות.

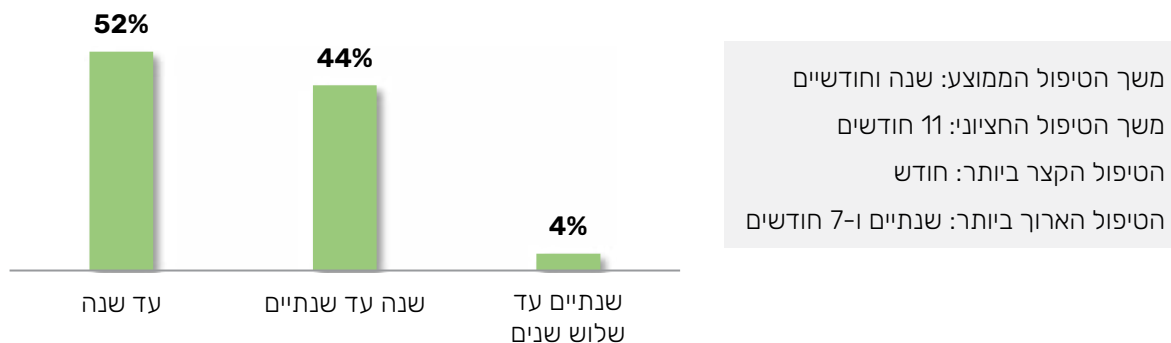
הסיבות לסיום הטיפול (%)

הערות: נכון ל-18 משפחות (מתוך 25 שסיימו טיפול ב-2023) שנתון זה דווח לגביהן.

משך הטיפול ב-25 המשפחות שסיימו את הטיפול במהלך שנת 2023 נע בין חודש לשנתיים ו-7 חודשים. רוב המשפחות (24 משפחות, 96%) טופלו ביחידה במשך שנה עד שנתיים, משפחה אחת בלבד (4%) טופלה במשך למעלה משנתיים.

משך הטיפול של המשפחות ביחידה הטיפולית-ייעוצית (%)

השתלמויות ופיתוח צוות

במרכז החירום על שם שוסטרמן מושקעים משאבים רבים בפיתוח צוותים, בהדרכות פרטניות, הדרכות קבוצתיות, קבוצות קריאה, ימי עיון וסמינרים. מרכז החירום על שם שוסטרמן, אשר בשנות פעילותו הרבות צבר ידע וניסיון מקצועי עשיר וייחודי, רואה חשיבות רבה בהפצת ידע בקרב אנשי מקצוע בתחום. לשם כך המרכז מקיים השתלמויות והכשרות לצוות המקום ולאנשי מקצוע מחוץ לעמותה. מכון הרוב תומך במערך ההשתלמויות ובימי הלימוד לצוותים המקצועיים תמיכה מקצועית וכספית, זאת בנוסף למימון המועבר לנושא זה על ידי משרד הרווחה. פירוט בפרק 6.

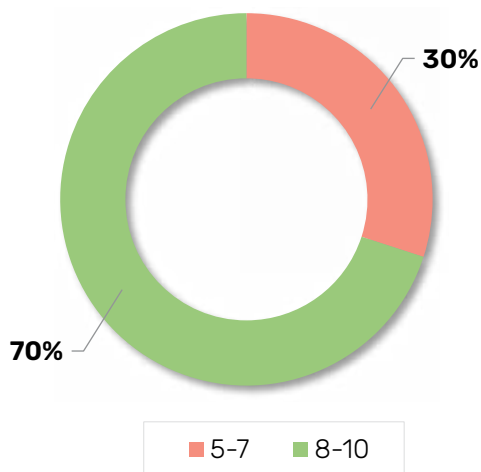

בית המעבר הינו שירות השמה חוץ-ביתי ייחודי לילדים בגילאי 3-10, הנתונים במצבי משבר חמורים, סובלים מטראומות מתמשכות ומורכבות ושהוצאו מביתם בשל מצבים קשים של התעללות, הזנחה ונטישה. בית המעבר מהווה מסגרת ביניים זמנית לצורך הגנה, אבחון, טיפול וגיבוש המלצות להמשך. בית המעבר הינו למעשה שלב ביניים לקראת מעבר של הילד למשפחה אחרת, חזרה לביתו או מעבר למסגרת חוץ-ביתית קבועה. ייחודו של בית המעבר הינו בהיותם מיועדים לילדים נפגעי טראומה והתעללות והוא פועל בתוך שכונה בעיר כדי לאפשר לילדים לחיות בתוך קהילה ובסמוך למסגרות חינוך, למרכזי שירותים טיפוליים אחרים, למקומות בילוי ועוד. בית המעבר רעים שהיה בית המעבר האחרון שפעל בארץ, נסגר במהלך 2024. הנתונים שלהלן מתייחסים לנתונים על שנת 2023 של בית המעבר רעים.

נתונים

בשנת 2023 שהו בבית המעבר רעים 10 ילדים. מתוכם 2 נקלטו במהלך שנת 2023 והשאר לפני כן. 5 ילדים סיימו את שהותם במהלך שנת 2023. תרשים זה מציג נתונים בפילוח לפי גיל הילדים בתחילת שנת 2023. 30% מהילדים (3 ילדים) היו בני 5-7 ו-70% מהילדים היו בני 8-10 (7 ילדים). הגיל הממוצע של הילדים היה שבע שנים וחצי.

גיל הילדים* (%)

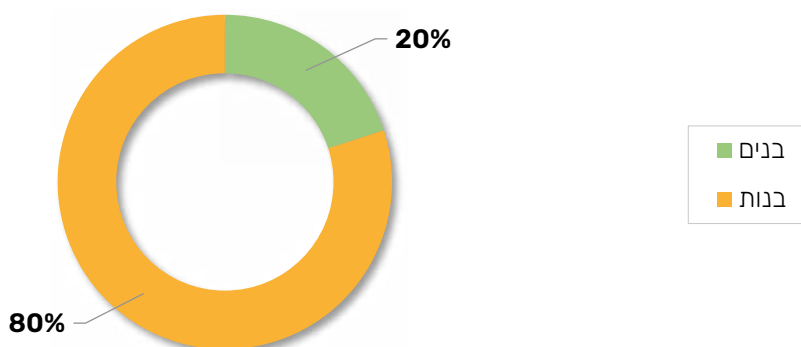

הגיל החציוני של הילדים: 7 שנים ושישה חודשים
גיל הילד הצעיר ביותר: 6 שנים וחודשיים
גיל הילד המבוגר ביותר: 10 שנים

* בתחילת שנת 2023.

התרשים הבא מציג נתונים בפילוח לפי מין. רוב הילדים ששהו ב'בית רעים' בשנת 2023 היו בנות (8 בנות לעומת 2 בנים).

ילדים ששהו בבית המעבר, לפי מין (%)

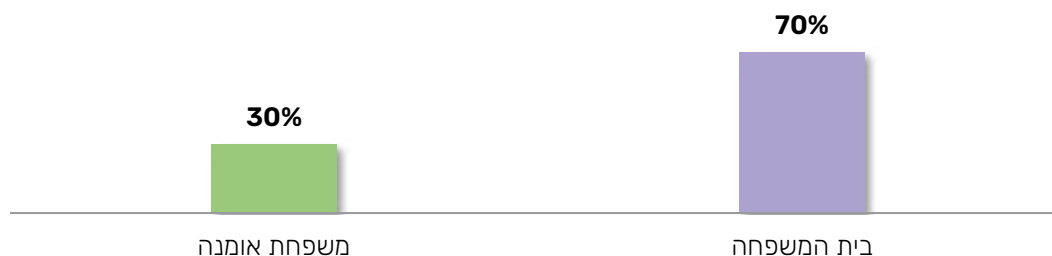

בשנת 2023 הופנו ילדים לבית המעבר ממחלקות לשירותים חברתיים בארבעה יישובים שונים ברחבי הארץ. הלוח הבא מפרט את המחוזות מהם הופנו הילדים לבית רעים בשנת 2023:

מחוז	הילדים שהופנו
מחוז מרכז	3 (30%)
מחוז ירושלים	2 (20%)
מחוז דרום	5 (50%)

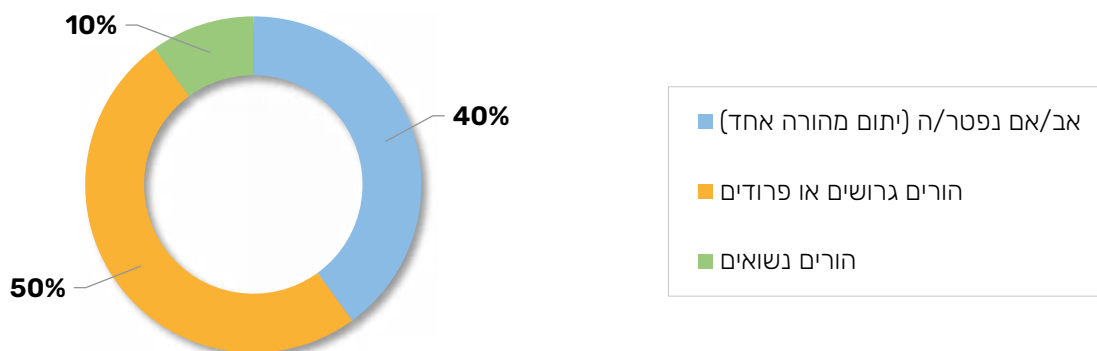
התרשים הבא מציג נתונים על המקום ממנו הגיעו הילדים לבית המעבר. רוב הילדים (70%; 7 ילדים) הגיעו מביתם, היתר (30%; 3 ילדים) הגיעו ממשפחת אומנה.

המקומות מהם הגיעו הילדים לבית המעבר (%)

התרשים הבא מציג נתונים על מצב המשפחתי של הילדים ששהו בבית רעים בשנת 2023. מחצית מהילדים (5 ילדים) היו ילדים להורים גרושים או פרודים, 40% (4 ילדים) היו יתומים מאב או מאם. הוריו של ילד אחד בלבד (10% מכלל הילדים) היו נשואים. כפי שניתן לראות בטבלה בהמשך, כל הילדים ששהו בבית המעבר בשנת 2023 הגיעו ממשפחות חילוניות. 7 ילדים היו יהודים ו-3 ללא סיווג.

מצב משפחתי (%)

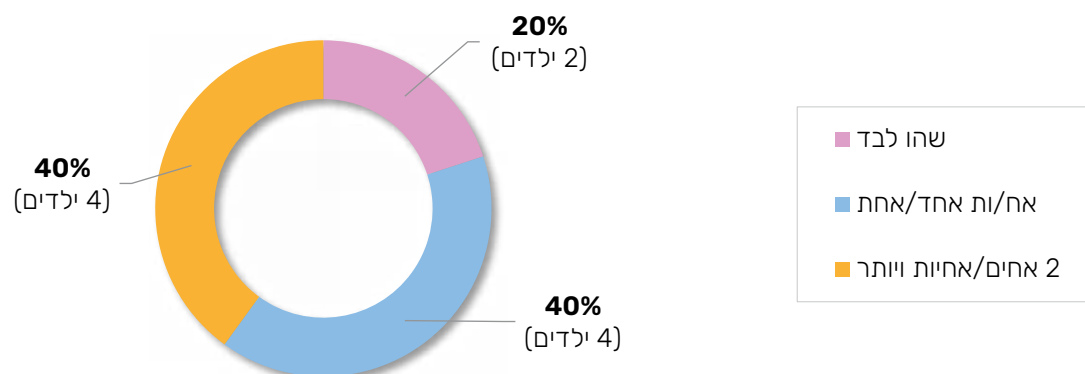

ילדים ששהו ב'בית רעים', לפי קבוצת אוכלוסייה ומידת הדתיות של משפחתם (מספרים ואחוזים)

הילדים שהופנו	קבוצת אוכלוסייה	
7 (70%)	יהודים	קבוצת אוכלוסייה
3 (30%)	ללא סיווג	
10 (100%)	חילונית	מידת הדתיות של המשפחה

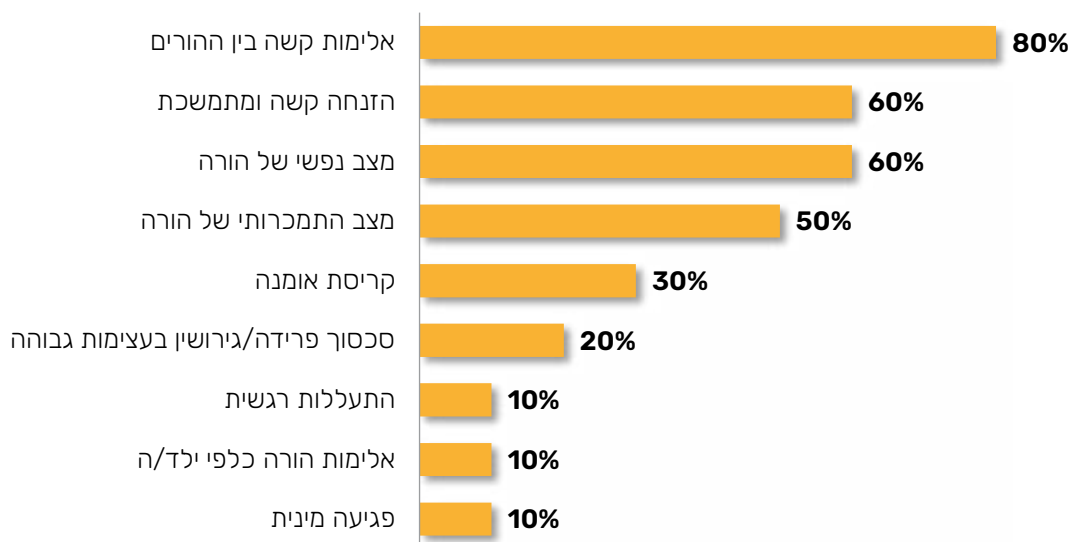
תרשים זה מציג נתונים על מספר הילדים שהגיעו לבית המעבר ושהו בו עם אח/אחות. 10 הילדים ששהו בשנת 2023 בבית רעים הגיעו מ-4 משפחות שונות. ל-80% מהילדים (8 ילדים) היה לפחות אח אחד או אחות אחת שהגיעו יחד איתם לבית המעבר:

ילדים ששהו בבית המעבר עם אח/אחות (אחוזים ומספרים) (%)

הנתונים בתרשים הבא מציגים את הסיבות להשמה בבית המעבר. שלוש הסיבות העיקריות להשמה היו אלימות קשה בין ההורים (80%; 8 ילדים), הזנחה קשה ומתמשכת (60%) ומצב נפשי של הורה (60%). בנוסף, מחצית מהילדים הושמו בשל התמכרות של אחד ההורים. סיבות נוספות להשמה כללו קריסת אומנה (30%), סכסוך גירושין בעצימות גבוהה (20%), התעללות רגשית (10%), אלימות הורה כלפי הילד/ה (10%) ופגיעה מינית (10%).

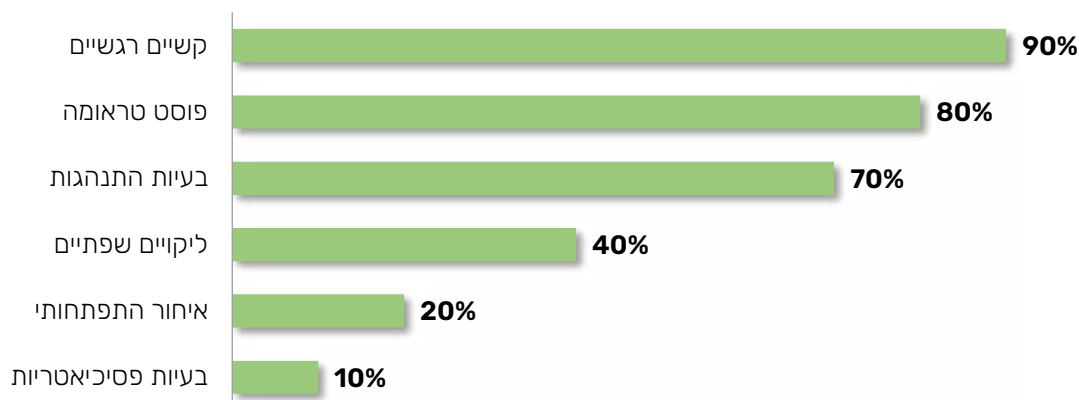
סיבות ההשמה של הילדים ב'בית רעים' (%)

הערה: הסך הכולל גדול מ-100% משום שלכל ילד דווחה יותר מסיבת השמה אחת.

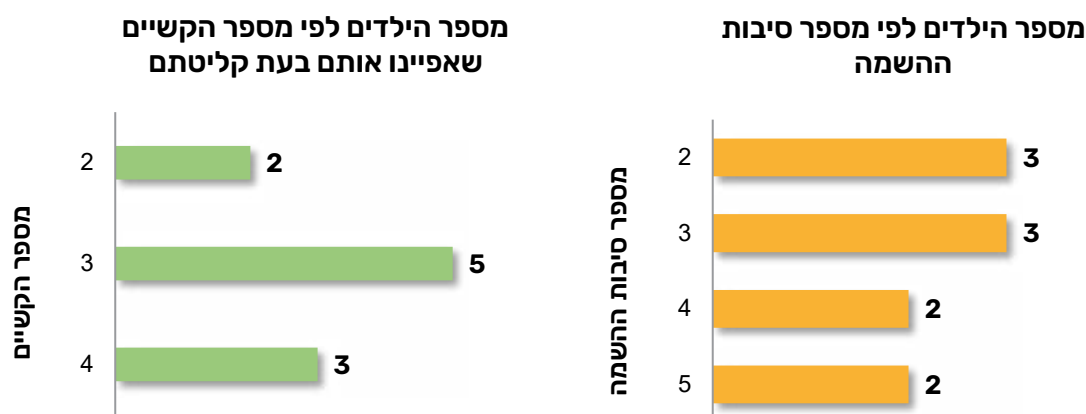
הילדים המגיעים לבית המעבר מאופיינים בקשיים מרובים. התרשים הבא מפרט את קשיי הילדים בעת קליטתם ב'בית רעים'. לרוב הילדים היו קשיים רגשיים (90%; 9 ילדים), פוסט טראומה (80%) ובעיות התנהגות (70%). קשיים נוספים מהם סבלו הילדים היו ליקויים שפתיים (40%), איחור התפתחותי (20%) וכן בעיות פסיכיאטריות (10%).

קשיי הילדים בעת קליטתם ב'בית רעים' (%)

הערה: הסך הכולל גדול מ-100% משום שלכל ילד דווח יותר מקושי אחד.

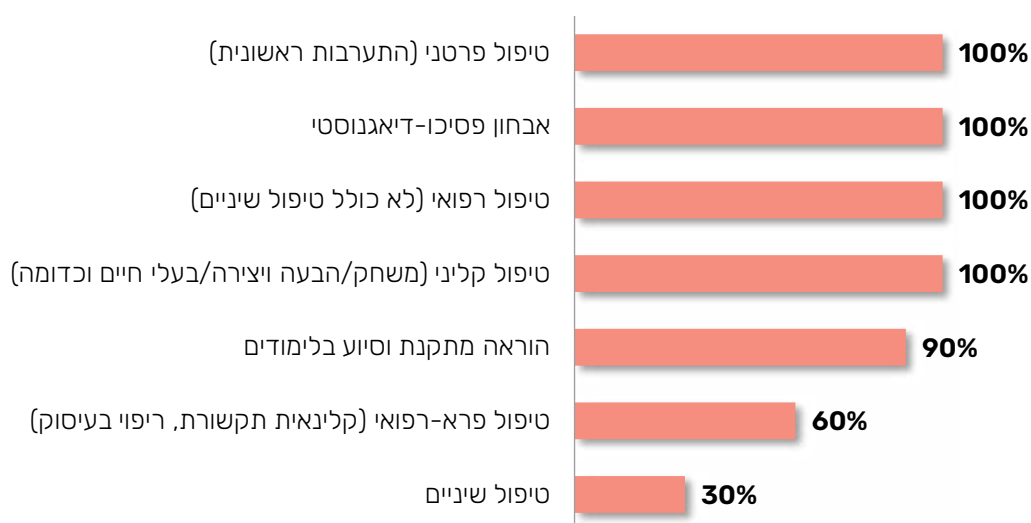
על מורכבות מצבם של הילדים ועל היקף הפגיעות והקשיים שחוו טרם כניסתם לבית המעבר ניתן ללמוד מהתרשימים הבאים המציגים את מספר הילדים שנקלטו בבית המעבר לפי מספר סיבות ההשמה והקשיים מהם סבלו בעת קליטתם. ניתן ללמוד שכול הילדים התמודדו עם יותר מקושי אחד בעת קליטתם לבית המעבר והושמו בשל יותר מסיבת השמה אחת.

הילדים בבית המעבר מקבלים מגוון של שירותים וטיפולים פסיכו-סוציאליים כמפורט בתרשים הבא. כל הילדים ששהו בבית המעבר ב-2023 (10 ילדים) קיבלו טיפול פרטני כהתערבות עיקרית, טיפול קליני וטיפול רפואי ועברו בנוסף אבחון פסיכו-דיאגנוסטי. ילדים רבים מגיעים לבית המעבר במצב של הזנחה רפואית ובעיות רפואיות שלא זוהו ולא טופלו בעבר ומתגלות במהלך ההיות בבית, כגון בדיקות וחיסוני שגרה שלא בוצעו ומעקבים רפואיים קריטיים חסרים.

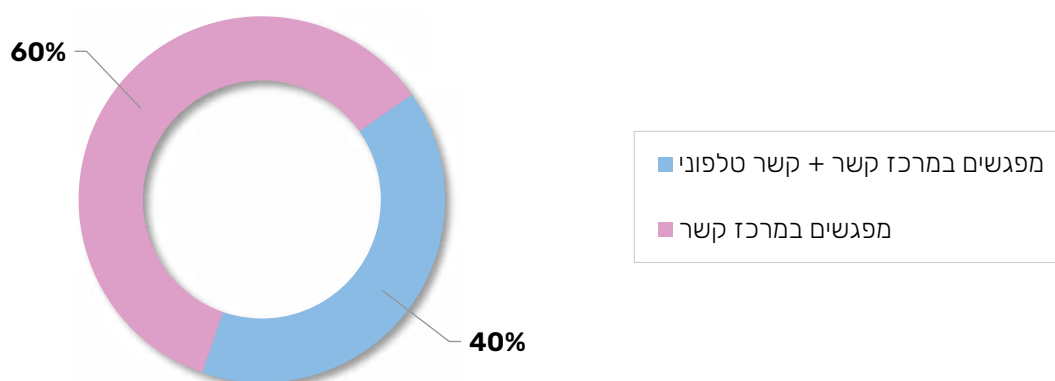
מרבית הילדים קיבלו עזרה באמצעות הוראה מתקנת וסיוע בלימודים (90%) וכן טיפול פרא-רפואי (60%). 30% (3 ילדים) נזקקו לטיפול שיניים.

השירותים שהילדים קיבלו בבית המעבר, לפי שיעור הילדים שקיבלו כל שירות (%)

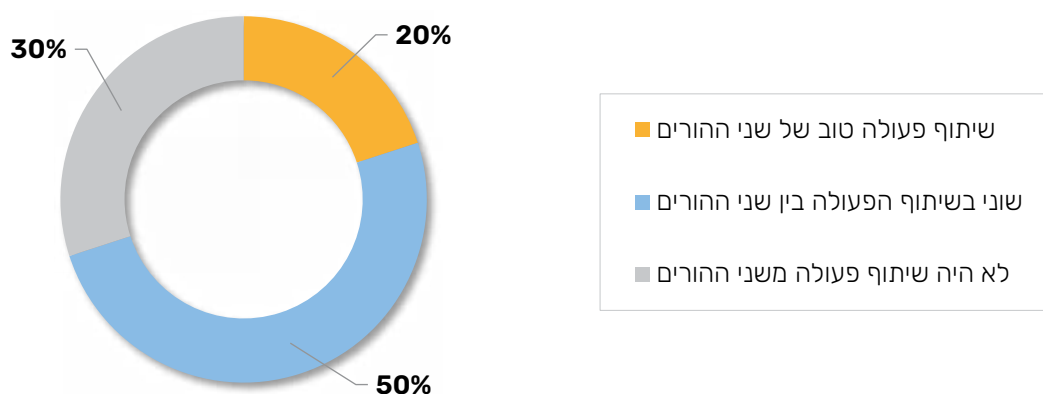
הצוות המקצועי של בית המעבר עובד גם עם הורי הילדים. כל הילדים ששהו בבית המעבר בשנת 2023 (10 ילדים) היו בקשר עם הוריהם. כל 10 הילדים שהיו בקשר עם הוריהם במהלך שהותם בבית המעבר נפגשו עם הוריהם במרכז קשר, מהם 40% - 4 ילדים שמרו בנוסף על קשר טלפוני עם הוריהם.

הקשר בין הילד להוריו בזמן שהות בבית המעבר (%)

לכל ההורים שהיו בקשר עם ילדיהם הוצעה הדרכת הורים על ידי הצוות הפסיכו-סוציאלי של בית המעבר. במהלך שהותם של הילדים בבית המעבר, הוריהם שיתפו פעולה עם הצוות ברמות שונות. התרשים הבא מתאר את מידת שיתוף הפעולה של ההורים. ניתן לראות כי אצל 20% מהילדים שני ההורים שיתפו פעולה בצורה טובה (2 ילדים), אצל מחצית מהילדים (5 ילדים) היה שוני בשיתוף הפעולה של ההורים ואצל 30% (3 ילדים) ההורים לא שיתפו פעולה כלל.

שיתוף פעולה של ההורים (%)

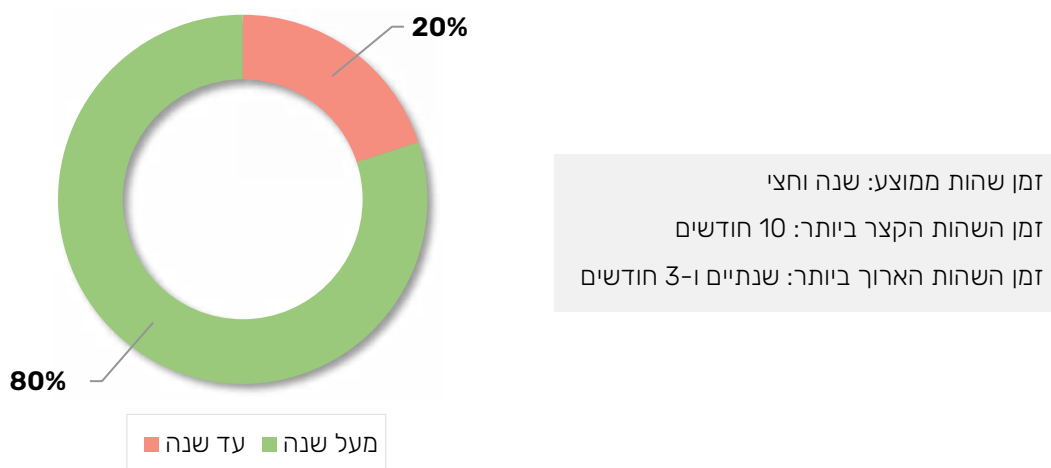
משך השהות המומלץ עבור ילד בבית מעבר הוא עד שנה. שהותם של 9 ילדים ששהו בבית רעים בשנת 2023 התארכה מעבר לשנה, וזאת בשל קשיים ביישום ההשמה שנמצאה מתאימה עבורם. ילדים אלו ממתינים ב'בית רעים' עד המעבר לסידור קבע, אף על פי שסיימו את תהליך הטיפול. התרשים הבא מציג את הסיבות להארכת משך השהות בבית המעבר:

סיבות להארכת השהות בבית המעבר (מספרים)

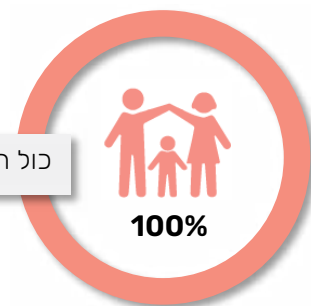
התרשים הבא מציג נתונים על משך השהות של ילדים שעזבו את בית המעבר במהלך שנת 2023 בשל סיום התהליך. מתוך 5 הילדים שסיימו את שהותם ב'בית רעים' בשנת 2023, 4 שוּבו למעלה משנה. משך השהות הממוצע של ילדים אלו היה שנה וחצי.

משך השהות של הילדים שסיימו את שהותם בבית המעבר (%)

בתום השהות בבית המעבר הילדים עוברים לפתרון קבע חלופי (אומנה, פנימייה או אימוץ) או שהם חוזרים להתגורר עם משפחתם בקהילה. כל 5 הילדים שסיימו את שהותם בבית רעים בשנת 2023 עברו לאומנה.

כול חמשת הילדים שסיימו את שהותם ב'בית רעים' בשנת 2023 עברו לאומנה

השתלמויות ופיתוח צוות

צוות בית רעים השתתף בשנת 2023 בהשתלמות מטעם מכון חרוב. מטרת תכנית הלמידה להעניק לכלל הצוות בבית המעבר ידע תיאורטי וטיפולי וכלים מעשיים לעבודה יומיומית עם הילדים השוהים בבית המעבר. ההשתלמות התמקדה בנושאים הבאים: טראומה בילדות, השפעתה והשלכותיה על הילדים, הדיבור הישיר על טראומה, התפתחות מינית נורמטיבית ולא נורמטיבית ומיומנויות חברתיות בקרב ילדים נפגעי התעללות והזנחה.

מכון חרוב תומך במערך ההשתלמויות ובימי הלימוד תמיכה מקצועית וכספית, זאת בנוסף למימון המועבר לנושא זה על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי. פירוט תכני ההשתלמות בפרק 6.

כמדי שנה, עורכת עמותת בית לכל ילד תוכניות השתלמות והכשרה לאנשי מקצוע מתוך ומחוץ לעמותה:

א. תוכניות הכשרה לאנשי מקצוע

עמותת בית לכל ילד צברה בשנות פעילותה הרבות ידע ומומחיות הנסמכים על פעילות ענפה בשטח וטיפול באילפי ילדים ובני משפחותיהם. על מנת להפיץ את הידע הרב שברשותה, העמותה מדריכה ומכשירה בכל שנה אנשי מקצוע העובדים עם ילדים נפגעי הזנחה והתעללות ועם בני משפחותיהם. להלן מפורטות תוכניות ההכשרה שקיימה העמותה בשנת 2023.

תוכנית דו-שנתית להכשרת מטפלים בילדים ונוער נפגעי תקיפה מינית (2021-2023)

בנובמבר 2021 נפתחה תוכנית חדשה דו-שנתית להכשרת מטפלים לילדים נפגעי תקיפה מינית. התוכנית מיועדת למטפלים המבקשים להתמחות בתחום זה ברמה התאורטית ובאופן מעשי. תוכנית ההכשרה כוללת לימודים תאורטיים וקליניים, פרקטיקום והדרכה פרטנית. בכל שבוע מתקיים מפגש למידה תאורטי או קליני. כל מתמחה נדרש לטפל בשלושה מקרים במסגרתם הוא נותן טיפול פרטני לילד אחת לשבוע והדרכת הורים אחת לשבועיים.

קורס הכשרה אינטגרטיבי לטיפול בפגיעות מיניות בילדים ובנוער נפגעים ופוגעים

בדצמבר 2023 החל קורס אינטגרטיבי לטיפול בילדים שנפגעו ובילדים שהתנהגותם המינית אינה מותאמת או פוגעת. הקורס מוכר על ידי משרד הרווחה ונמשך 5 חודשים. הוא כלל 80 שעות אקדמיות של לימוד תאורטי וקבוצות הדרכה במהלך 16 מפגשים שהתקיימו הן באופן פרונטלי והן בזום. בקורס השתתפו 33 מטפלים בעלי תואר שני טיפולי ממגוון תחומי ידע: עובדים סוציאליים, פסיכולוגיים, מטפלים באומנות, בתנועה ובפסיכודרמה. הקורס נועד להכשיר מטפלים לעבודה טיפולית ממוקדת בתחום של פגיעות מיניות בקרב ילדים ובני נוער. מבין הנושאים שנלמדו בקורס: טראומה בילדים ומאפיינים ייחודיים של פגיעה מינית בילדות, פגיעות מיניות בתוך המשפחה, מנגנוני הגנה ודפוסי העברה בפגיעות מיניות, פורנוגרפיה ומוגנות ברשת, מעגל הפגיעה ועבודה לצד החוק, קורבנות חוזרת וטראומטיזציה משנית, עבודה משפחתית ותהליכי איחוי מיניות בטיפול לאחר פגיעה מינית, עבודה רגישת תרבות ועוד. את ההכשרה העבירו מרצים מתחומי התמחות שונים, רובם מתוך צוות המטפלים של עמותת בית לכל ילד. המשתתפים בקורס למדו מגוון שיטות ומודלים מהחדשניים ביותר הנהוגים כיום בשדה הטיפול.

קורס בנושא התערבות טיפולית במשבר (הט"מ)

מאז 1997 מרכז החירום על שם שוסטרמן מקיים קורסי הכשרה בנושא התערבות טיפולית במשבר – הט"מ (TCI – Therapeutic Crisis Intervention). מטרת הקורס לספק למטפלים במסגרות השמה חוץ-ביתיות (פנימיות טיפוליות ומרכזי חירום) כלים מובנים ושיטתיים להתערבות לא פוגענית, תומכת ומכבדת, לפני קרות מצבי משבר המאופיינים בהתפרצויות אלימות של הילדים, בזמן ההתרחשות ולאחריה. מטרת התוכנית לספק כלים יעילים ובטיחותיים להתערבות חינוכית, טיפולית וגופנית באירוע שבו ילד מסכן את עצמו ו/או אחרים. זוהי תוכנית התערבות שפותחה באוניברסיטת קורנל, ניו-יורק, בשנת 1981 ויובאה לישראל בשנות ה-90. השימוש בשיטת התערבות זו מותר אך ורק למי שעברו הכשרה ייעודית בנושא. מרכז החירום על שם שוסטרמן הוא

אחד הגופים שקיבלו הרשאה ממשרד הרווחה להעביר את קורס ההכשרה וההסמכה למטפלים ולאנשי צוות במסגרות השמה חוץ-ביתיות בישראל. לאורך השנים העביר מרכז החירום עשרות קורסי הכשרה מעין אלה לצוותי המרכז עצמו ולצוותים ממרכזי חירום ופנימיית טיפוליות ברחבי הארץ. בשנת 2023 הועבר קורס ה"מ"מ במרכז ובנוסף גם קורס ריענון.

תוכנית "חמלה"

חמלה היא תוכנית התערבות טיפולית-חינוכית להורים עם קשיים בתפקוד ההורי ובכלל זה הורים הפוגעים בילדיהם פיזית ו/או רגשית. מטרת התוכנית היא לשפר את היכולות ההוריות על מנת להביא להפסקת מצבי הפגיעה בילדיהם. בשנת 2023, התקיים קורס הכשרת מטפלים של עמותת בית לכל ילד להנחיית סדנאות חמלה. הקורס כלל ימי עיון מרוכזים והדרכה ובסופו נבחר צוות הנחייה להפעלת קבוצת חמלה שנפתחה באפריל 2024. ההכשרה יועדה לקבוצה קטנה של עובדים סוציאליים ומטפלים המועסקים על ידי עמותת בית לכל ילד, עם ניסיון בהדרכת קבוצות והשכלה מתאימה בתחום.

התמחות לפסיכולוגים ועובדים סוציאליים

עמותת בית לכל ילד מהווה בית להכשרה והתמחות מעשית עבור סטודנטים לעבודה סוציאלית ופסיכולוגיה.

התמחות אשפוזית בפסיכולוגיה קלינית

היחידה האינטרנית במרכז החירום על שם שוסטרמן משמשת מקום להתמחות אשפוזית בפסיכולוגיה קלינית מאז ספטמבר 2015. זהו מרכז החירום הראשון בארץ שהוכר על ידי משרד הבריאות כמקום להתמחות אשפוזית בפסיכולוגיה קלינית. ההתמחות ביחידה האינטרנית נמשכת כשנתיים, במהלכה המתמחים משתלבים בצוות המטפל של היחידה, מטפלים בילדים והורים, עורכים אבחונים פסיכו-דיאגנוסטיים, מדריכים את צוות המדריכים ומשתתפים בישיבות צוות ובסמינר הקליני של המרכז. כל מתמחה מקבל שלוש שעות הדרכה שבועיות מהצוות הבכיר במרכז. שלושה מהמתמחים שסיימו את התמחותם ביחידה האינטרנית במרכז החירום בשנים האחרונות, נשארו לעבוד במרכז והיו לאנשי צוות מן המניין אחרי תום התמחותם. בשנת 2023 התמחה ביחידה מתמחה אחד.

הכשרה מעשית לסטודנטים לעבודה סוציאלית

מזה שנים, משולבים במסגרות העמותה סטודנטים לתואר ראשון בעבודה סוציאלית מבית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית באוניברסיטה העברית בירושלים. כחלק מההכשרה המעשית, סטודנטים הלומדים בשנה א' משולבים בתוכנית למעורבות חברתית ומבצעים חונכות טיפולית עם ילד אחד מהמועדוניות שעתיים בשבוע. הסטודנטים מקבלים הדרכה קבוצתית פעם בשבועיים מעובד סוציאלי בכיר מטעם המועדוניות של העמותה. סטודנטים הלומדים בשנים ב' ו-ג' ונמצאים בשלב ההכשרה המעשית המלאה, מגיעים למרכז החירום של עמותת בית לכל ילד ולמועדוניות פעמיים בשבוע למשך שש עשרה שעות שבועיות סך הכול, ומשולבים בצוות המקצועי של המסגרות. הם נותנים טיפולים קליניים לארבעה עד חמישה מטופלים, ילדים והורים. חלק מהסטודנטים בתוכנית זו מקבלים הדרכה פרטנית פעם בשבוע מעובד סוציאלי בכיר במועדוניות של העמותה, וחלקם מקבלים הדרכה ממדריך חיצוני. בשנת הלימודים תשפ"ג שולבו במועדוניות העמותה תשעה סטודנטים: חמישה סטודנטים משנה א' במסגרת התוכנית למעורבות חברתית במועדוניות במזרח ירושלים וארבעה סטודנטים משנים ב' ו-ג' במסגרת התוכנית להכשרה מעשית, שניים מתוכם במועדוניות במזרח ירושלים ושניים במועדוניות במערב ירושלים. במרכז החירום שולבו השנה ארבעה סטודנטים לעבודה סוציאלית.

הרצאות לגורמים חוץ-ארגוניים:

מנהלי ועובדי העמותה בכל המרכזים עוסקים גם בעבודה קהילתית ומעבירים מדי שנה הרצאות לגורמים חיצוניים, ובכלל זה הרצאות לקהל מקצועי בנושא ילדים בסיכון או פגיעות מיניות בילדים, הצגת המרכז שלהם

במחלקות הרווחה ובבתי ספר. בלוח הבא מפורטות ההרצאות השונות שהעבירו הצוותים.

הרצאות לגורמים חוץ-ארגוניים

נושא ההרצאה	קהל יעד	מספר הרצאות	מסגרת
פגיעות מיניות בילדים ובנוער בדגש על תפיסת הפוגע אצל הקורבן בתהליך טיפולי מבוא לטיפול בפגיעות מיניות בקרב ילדים, חשיפת המרכז והיכרות עם מרכז הורים ילדים חדש רחובות מבוא לטיפול בפגיעות מיניות, היכרות וחשיפת מרכז מיטל לצוות סוציאלי בבית חולים קפלן חובת דיווח שיתוף פעולה של המרכז עם מרכז סיוע מבוא לפגיעות מיניות בדגש על הליכים משפטיים וחשיפת המרכז לשופטים בית משפט העליון פגיעות מיניות: נפגעים, פוגעים, דרכי טיפול התנהגויות מיניות לא מותאמות ופוגעניות: מעגל פגיעה, דרכי טיפול	שירות מבחן	1	מיטל אשדוד
	צוות מרכז הורים ילדים	1	
	צוות סוציאלי של בית חולים	1	
	צוות מטפלים של 'מרחב הלב'	1	
	צוות הקמה של מרכז סיוע	1	
	שופטים של בית משפט שלום, מחוזי	1	
	צוות טיפולי של עמותת 'לא לאלומות' מקלטים לנשים מוכות	1	
	צוות בית לין אשקלון	1	
פגיעה מינית - סימפטומים ופתיחת הסיפור הרצאה על העבודה במרכז מיטל עבודה עם טראומה - שיח על טראומה עם ילדים וטכניקות הירגעות וקרקוע - סביב ה- 7/10/23 העבודה עם הגיל הרך במרכז מיטל	יועצות	1	מיטל פתח תקוה
	מחלקת הרווחה הירקון	1	
	התחנה לבריאות הנפש לילדים ולנוער פתח תקוה	1	
נציגות טיפות חלב וחינוך לגיל הרך בפ"ת	1		
פגיעה מינית בילדות מאפיינים והשלכות נפשיות התערבות במשבר ובניית תכנית מוגנות סדנא - המפגש בחדר עם פגיעות מיניות פגיעה מינית בילדות מאפיינים והשלכות נפשיות פגיעה מינית בילדות מאפיינים והשלכות נפשיות	מחלקת הרווחה בבית שמש- עובדי נוער, חוק נוער ומשפחה	1	מיטל בית שמש
	מחלקת הרווחה בבית שמש- עובדי נוער, חוק נוער ומשפחה	1	
	מחלקת הרווחה בבית שמש- עובדי נוער, חוק נוער ומשפחה	2	
	מחלקת הרווחה בביתר עובדי משפחה, חוק נוער, משפחה	1	
	מחלקת הרווחה במטה יהודה, עובדי משפחה, חוק נוער	1	

הרצאות לגורמים חוץ-ארגוניים (המשך)

נושא ההרצאה	קהל יעד	מספר הרצאות	מסגרת
השלכות נפשיות של פגיעות מיניות בילדות	צוות של תוכנית מל"א- מטפלים רגשיים בבתי הספר בירושלים	1	מיטל ירושלים
השלכות נפשיות של פגיעות מיניות בילדות	צוות רפואי - שירותי בריאות כללית מחוז ירושלים	1	
השלכות נפשיות של פגיעות מיניות בילדות	מנהלי חטיבות ביניים	1	
הטיפול בפגיעות מיניות בתוך מסגרת פנימייתית	מנהלי פנימיות חרדיות במחוז ירושלים	1	
השלכות נפשיות של פגיעות מיניות בילדות	סטודנטים בקמפוס חרוב	1	
מבוא על טיפול בפגיעות מיניות בילדים וחשיפת המרכז למחלקות רווחה שונות	מחלקות רווחה	3	מיטל לוד
מבוא על טיפול בפגיעות מיניות בילדים וחשיפת המרכז ליועצות חינוכיות מהחברה הערבית	יועצות חינוכיות מהחברה הערבית	1	
טיפול בפגיעות מיניות בילדים	צוות טיפולי מחלקה לש"ח בית אל	1	מיטל מטה בנימין
טיפול בפגיעות מיניות בילדים	צוות טיפולי מחלקה לש"ח גבעת זאב	1	
הרצאות בנושא סימפטומים של פגיעה מינית בילדים, התנהגות מינית נורמטיבית וחריגה בילדים	צוות חינוכי בקעת הירדן	2	
ביקור ולמידה במועדונית טרום מתבגרים. סקירה מעמיקה של התפיסה הטיפולית של המועדונית, ההתנהלות היום-יומית והתהליכים הטיפוליים	סטודנטים מקורס בינלאומי גרמניה-ישראל של האוניברסיטה העברית בליווי צוות מכון חרוב	1	מועדוניות

ב. השתלמויות פנים ארגוניות

כלל הצוותים המקצועיים בעמותה מקבלים הדרכה פרטנית קבועה בכל שבוע ומרביתם מקבלים גם הדרכה קבוצתית ומשתתפים בקבוצת קריאה. בנוסף וכמדי שנה, עורכת העמותה תוכניות השתלמות והכשרה לצוותים המקצועיים העובדים במסגרות השונות שלה, מתוך הבנה כי עבודתם מורכבת וטומנת בחובה אתגרים רבים. ההשתלמויות מתמקדות במגוון נושאים הנוגעים לעבודתם היומיומית של אנשי הצוות, ומקנות להם ידע תיאורטי ומעשי בכל הנוגע לנושאים אלה וכן ביחס לדרכי התערבות אפקטיביות עם ילדים בסוגיות שונות. מערך ההשתלמויות וימי הלימוד נעשים בתמיכתו המקצועית והכספית של מכון חרוב, זאת, בנוסף למימון המועבר לנושא זה על ידי משרד הרווחה. בלוח הבא מפורטות ההשתלמויות וההכשרות שעברו הצוותים המקצועיים העובדים במסגרות השונות של העמותה.

בנוסף, עמותת בית לכל ילד הקימה השנה קרן למימון לימודים לעובדי העמותה בשיתוף קרן וואהל. ב-2023 העמותה הוציאה קול קורא לסיוע במימון שכר לימוד עבור עובדי מקצועות הטיפול של העמותה. מטרת התמיכה הינה לסייע במימון לימודים מתקדמים לאנשי הצוות בעמותה על מנת לדאוג להתפתחותם המקצועית, כל זאת כדי לתת את המענה המקצועי הטוב ביותר לילדים המטופלים. הלימודים של זוכי המענק הינם בעלי זיקה ישירה לטיפול בילדים בסיכון ויתרמו רבות לעבודתם בעמותה. הרצון לחלק מענקי סיוע ללימודים למטפלים שלנו נובע מהבנת המשמעות והערך בכך שעובדינו ירחיבו אופקים וירכשו כלים שיועילו להתפתחותם המקצועית.

השתלמויות פנים ארגוניות

נושאי השתלמות	מספר המשתתפים	מספר שעות השתלמות*	מסגרת
התערבות סומטית	24	14	מיטל אשדוד
סמינר תאורטי משתנה	15	22	מיטל פתח תקווה
המפה הלא מודעת של ההורות - המשך	15	8	
הפרעות אכילה ופגיעה מינית	15	24	
מיניות בריאה ושיח על מיניות עם מתבגרים	25	8	מיטל ירושלים
הקשבה לסיפורי הגוף ועבודה עימם בחדר הטיפול	25	12	
הרטבות ובריחות צואה בקרב ילדים	25	2	
סמינר תיאורטי בנושא התפתחות מינית ומיניות בחדר הטיפול	25	20	
מניעת אובדנות	25	6	
התערבויות משפחתיות במשפחות בהן הייתה פגיעה מינית בין אחאים	21	24	מיטל בית שמש
תהליכי איחוי וצדק מאחה	21	3	
פגיעה ברשת	21	3	
אובדנות	21	6	
טיפול אינטגרטיבי בפגיעות מיניות (קורס פנימי של העמותה)	21	5	
טיפול בהפרעות אכילה וטראומה מינית	19	24	מיטל לוד
מיינדפולנס להפחתת מתחים	19	26	
התערבויות משפחתיות	15	18	מיטל מטה בנימין
פגיעה ברשת	14	3	
היבטים התפתחותיים בילדים נפגעים	14	4	
טבע תרפיה	14	3	
היכרות מרכז הגנה	14	2	

השתלמויות פנים ארגוניות (המשך)

נושאי ההשתלמות	מספר המשתתפים	מספר שעות ההשתלמות*	מסגרת
תיאוריית ההתקשרות והטיפול בילדים במרחב החיים	9	4	מועדוניות מערב ירושלים
טראומה מורכבת (Complex PTSD) והשפעתה על ייסות ילדים	9	4	
התפרצויות זעם ותוקפנות	9	4	
כלים פרקטיים להתמודדות עם התפרצויות זעם	9	4	
טיפול בילדים ומשפחות בסיכון באקלים מורכב פוליטי במזרח ירושלים ובהקשר סוציו-פוליטי חברתי ותרבותי	15	4	מועדוניות מזרח ירושלים
הצלבנות מיקומי שוליים (Intersectionality) ואיך היא משפיעה על ילדים ומשפחות בסיכון	15	4	
מאפיינים של משפחות וילדים בסיכון והחיבור לסדר יום במועדוניות	15	4	
הכירות עם שיטת הטיפול CBT התערבות מכוונת טראומה וטיפול מכוון טראומה	15	4	
פרקטיקה בשיטת הטיפול CBT טראומטיזציה משנית	15	4	
הדרכה על הדרכה	11	52	מרכז החירום על שם שוסטרמן
סמינר קריאה של חומר מקצועי	14	32	
סמינר קליני בנושא טיפול	16	96	
סדנא בנושא פרידות	40	2	
טיפול במשפחות עם קשיים בקשר הורה-ילד על רקע משבר פרידה וגירושין	1	120	
EMDR מתקדם	1	45	
הכשרה למנחי הט"מ	2	32	
תיאוריית ההתקשרות	4	10	בית מעבר רעים
טראומה מורכבת	4	10	
התפרצויות זעם ותוקפנות	4	10	
כלים פרקטיים להתפרצויות זעם	4	10	

* שעות אקדמיות.

השותפים שלנו

עמותת בית לכל ילד מודה לכל אחת ואחד מהשותפות והשותפים שלה, התומכים בפעילותה תמיכה מקצועית וכלכלית. העמותה מוקירה ומודה גם למאות התורמים והתורמות המכירים בחשיבות העבודה הנעשית בעמותה והביעו את הערכתם על ידי מתן תרומה בשנה האחרונה.

מתן משקיעים בקהילה	משרד הרווחה והביטחון החברתי
קרן עשור	משרד החינוך
הקדש מנחם בר און	משרד הבריאות
קרן משפחת שרמן	עיריית ירושלים
קרן ארקין	מכון חרוב
קרן קסירר	קרן שוסטרמן - ישראל
בנק ירושלים	קרן ירושלים
קלינור בע"מ	הקרן המשפחתית על שם תד אריסון
תעבורה בע"מ	קרן וואהל
קרן עלה רענן	קרן בכרך
קרן אביב	קרן עזריאלי
צ'קפוינט	חברת עץ השקד

פרסומים מקצועיים

מחלקת ידע ופיתוח

עמותת בית לכל ילד

ברדה, ד.; ברמן, צ. (2023). **דוח סטטיסטי לשנת 2022**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

שרמן-שוכלטר, א.; הרשברג-גרינבאום, מ. (2023). **דוח מחקר. אהבת ילד להורה שפגע בקרב ילדים שהוצאו מבתייהם ושהו בבתי מעבר**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד

כרמי, ש. (2022). **דוח סטטיסטי לשנת 2021**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

ברקאי, ד., ואז, ג. (2021). **אבל על החי: מודל להתערבות טיפולית בבית מעבר "רעים" עם ילדים נפגעי טראומה בגיל הרך**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

קושר, ח. (2020). **דוח מחקר: טיפול מקוון בילדים במצבי סיכון וסכנה בתקופת הקורונה**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

קושר, ח. (2020). **דוח סטטיסטי לשנת 2020**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

קושר, ח. (2020). **דוח סטטיסטי לשנת 2019**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

קושר, ח. (2020). **בתי מעבר לילדים נפגעי התעללות והזנחה בגיל הרך בישראל**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

קושר, ח. (2020). **מודל לשילוב בין טיפול בילדים נפגעי תקיפה מינית לבין טיפול בילדים עם התנהגות מינית לא מותאמת או פוגעת**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

בלייר-קימלמן, י., מרמור, א., וטנר, ד. (2019). **דוח מסכם: מודל למרכז טיפולי המתמחה בטיפול בפגיעות מיניות והתנהגות מינית שאינה מותאמת בין אחאים**. ירושלים: עמותת בית לכל ילד.

www.bily.org.il